

Med Gorico in Novo Gorico omrežili ugodnosti za turiste

Na sojenje zaradi izkoriščanja delavcev bodo čakali v hišnem priporu

Laž ima kratke noge

Primorski dnevnik

Dovolj je rdečih preprog

ALJOŠA GAŠPERLIN

Tržaško tovarno alkoholnih pi-ja Stock bodo junija zaprli in proizvodnjo preselili na Česko, ker da bo do imeli tam manj stroškov. Tovarne seveda ne bodo nadomestili z drugo, 30 ljudi pa bo ostalo na cesti. Cinično, a vendar logično v očeh investicijskega sklada, ki je lastnik Stocka.

Dan po nepričakovani vesti so politične sile različnih barv ostro kritizirale deželno vlado, ker v štirih letih ni znala spodbuditi gospodarske rasti oz. privabiti novih podjetnikov. Z zaprtjem Stocka so zadali le zadnji hud udarec tržaški industriji, za katero ni deželna uprava nikdar pokazala velejega zanimanja. Že res, da nas pesti gospodarska kriza, toda javni upravitelji morajo še zlasti v kriznem obdobju trdno držati vajeti v rokah.

Odselitve Stocka je ozigosal tudi tržaški župan Cosolini, po čigar oceni navedeni razlogi zanje niso prepričljivi. Vseeno pa je glede industrije optimist, da se le reši dolgoletno vprašanje bonifikacij v industrijski coni, kot je to napovedal minister za okolje Cini.

Čeprav zaprtje Stocka naznanja bolj konec tržaške industrije kot njen prepored, je ponovna rast še mogoča. Za to je potrebna seveda trdna politična volja in sposobnost, pa tudi novi pogaji. Nekateri ugotavljajo, da so mnogi podjetniki v preteklosti izkorisčali vsa mogiča javna finančna sredstva (od Sklada za Trst do družbe Friulia), nato so odhajali drugam. Zdaj v tovarnah ni več podjetnikov, ampak sami zgolj investitorji, ki menda sploh ne poznajo lastnih proizvodov. Tem nikakor ne gre pogrinjati rdečih preprog, še zlasti ne, ko zapustijo mesto. Ko pa s seboj odnesajo tudi znano in »zgodovinsko« znamko, pa naj bo vsaj predvidena primerna denarna odškodina.

ITALIJA - Čistka v stranki po odmevnem političnem škandalu

Severna liga izključila senatorko Rosi Mauro

Lusi je iz blagajne Marjetice menda izmaknil skupno 22 milijonov evrov

SEŽANA - Forum županov občin projekta Kras - Carso

Za ovrednotenje Krasa nujno enotno prostorsko načrtovanje

SEŽANA - Včeraj so v Sežani pripravili 4. forum županov kraških pričin, ki sodelujejo v evropskem čezmejnem projektu Kras-Carso. Udeleženci so razpravljali o opravljenem delu, predstavljeni pa sta

bili študija o prostorskem načrtovanju na Krasu ter studija o Krasu, ki vključujeta čezmejno analizo obstoječega stanja na področju prostorsko-razvojnega načrtovanja in upravljanja naravnih območij. Kot

je poudaril sežanski župan Davorin Terčon, je bilo veliko stvari že načrtev, treba pa bo poiskati sistemskie rešitve za skupno regijsko čezmejno načrtovanje.

Na 3. strani

MILAN - Podpredsednica senata Rosi Mauro od sinoči ni več članica Severne lige. Tako je sklenil strankin federalni svet, ki je iz Lige izključil tudi sedanega blagajnika Francesca Belsita. Maurova, ki je bila na zasedanju, bo najbrž sedaj odstopila z mesta podpredsednica senatne skupščine, po vsej verjetnosti pa se ne bo odpovedala senatorskemu stolčku. Njeno izključitev je formalno zahteval nekdanji notranji minister Roberto Maroni.

Tožilci so medtem ugotovili, da je bivši blagajnik Marjetice iz strankin blagajn izmaknil kar 22 milijonov evrov.

Na 5. strani

Kriminalisti rešili koprski »cold case«

Na 2. strani

Marca poslabšanje na trgu dela FJK

Na 4. strani

Vrsta pozivov proti zaprtju tovarne Stock

Na 8. strani

Množična otroška glasbena revija

Na 11. strani

V Gorici načrtujejo nakupovalni park

Na 14. strani

Svojci umrlega delavca zahtevajo varnost

Na 14. strani

HORTI TERGESTINI

razstava in prodajni sejem rastlin in opreme za vrt

Parco di San Giovanni, Trst
Park bivše psihiatrične bolnišnice
v soboto, 14. in nedeljo, 15. aprila
od 9.00 do mraka

PROST VSTOP

Pobudnika

www.hortitergestini.it

TRST - Na čelu pokrajinske SKGZ

Marino Marsič nasledil Aceta Mermoljo

Na 6.

kakšna usoda na s čaka

9 771124 666007

PETEK, 13. APRILA 2012

št. 87 (20.410) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 24. novembra 1943 v vasi Zákrž nad Cerknico, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNIKA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spredzene in abonamenta postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 € CENA V SLOVENIJI 1,20 €

OKOLJE - Plinski terminali v Tržaškem zalivu

Potočnik: Nujna je skupna strategija za Severni Jadran

Na seji odborov DZ za okolje in EU je dejal, da mora Italija spoštovati evropsko zakonodajo

LJUBLJANA - Ob dialogu med Slovenijo in Italijo glede plinskih terminalov bi lahko bila končna rešitev ugodnejša za okolje in držav kot v primeru, če dialoga ne bo, je včeraj dejal evropski komisar za okolje Janez Potočnik. Prepričan je, da je treba izdelati skupno strategijo držav, ki si delijo severni Jadran.

Na skupni seji odborov državnega zabora (DZ) za okolje in zadeve EU je Potočnik na vprašanje poslancev glede gradnje plinskih terminalov v Tržaškem zalivu pojasnil, da so plinski terminali italijanska investicija, ki pa mora spoštovati tudi zahteve, ki jih predpisuje skupna evropska zakonodaja. "Gre za tri investicije, ena na obali, druga je povezava na plinovod in tretja na morju. Vztrajali smo, da se naredi presoja vplivov na okolje vseh treh investicij hkrati," je dejal Potočnik.

Evropska direktiva predvideva tudi popolno obveščanje javnosti in možnost javnosti do vpogleda. Če se ne strijna s čemerkoli, lahko pred upravnimi organi izpodbjavi postopek. "Če gre za čezmejne vplive, kar po našem mnenju v tem primeru gre, mora biti po direktivi vzpostavljeno posvetovanje z državo, ki je prizadeta. To so na italijanski strani naredili," je dejal Potočnik. Ob tem je poddaril, da za omenjene objekte še ni bilo izdano nobenog gradbeno dovoljenje. Šele po njegovih izdajah namreč lahko komisija po zakonodaji začne prekrškovni postopek, če bi ga opazili. Potočnik je izpostavil, da pozorno spremljajo to investicijo in da so stalno vključeni v vzpopljanje obeh držav k dialogu.

Pri predstavitvi delovnega programa Evropske komisije za leto 2012 je Potočnik še poudaril, da je enotni trg najmočnejši motor rasti EU, da pa teče gladko, mora biti dobro naoljen. Slovenija se nahaja na križišču evropskih poti in leta 2004 je dokazala, da je prilagodljivo gospodarstvo, ki je sposobno izkoristiti potencial odprtga trga, ni razloga, da bi tako ne bilo tudi v prihodnjem, je dejal Potočnik. "Digitalni enotni trg je velika priložnost, če jo bomo znali v Sloveniji izkoristiti. Če nam ne uspe zagotoviti perspektivne prihodnosti mladih, bomo ogrozili našo skupno prihodnost. Visoka nezaposlenost mladih je eden najbolj nujnih in resnih izizzov," je poudaril.

V komisiji bodo nadaljevali tudi z aktivnostmi na področju socialne politike in zaposlovanja ter aktivnosti na področju migracij in pametno urejenih mest. Reševali bodo tudi razdrobljenost v

evropskem raziskovalnem prostoru, omogočili bodo peto svoboščino - prosti pretok znanja. Prednostna naloga ostaja tudi oblikovanje evropskega energetskega sistema, ki zagotavlja trajnost, konkurenčnost in zanesljivost oskrbe, letos to vsebuje pregled jedrskega predpisov in pregled zavez na področju obnovljivih virov po letu 2020. V komisiji si bodo prizadevali za odprtje trgov za podjetja. V ta namen proučujejo možnosti sklenitve prostotrgovinskega sporazuma z Japonsko in sporazume o investicijah s Kitajsko. Slovenija je na čelu držav, ki naj bi imele od tovrstnih pogodb največ koristi.

Prednostna naloga komisije pa je doseganje rezultatov na vseh ravneh. Na nacionalni ravni gre za prizadevanja za nadaljevanje ukrepov v okviru evropskega semestra, ki jih je treba okrepliti. Države članice morajo oddati komisiji svoje nacionalne programe reform do 17. aprila, komisija bo na podlagi analiz pripravila nova priporočila za posamezne države do 30. maja. (STA)

Evropski komisar Janez Potočnik je prepričan, da je skupna strategija za Severni Jadran nujna

ARHIV

KOPER - Z DNK profilom rešili primer brutalnega posilstva iz leta 2003

Posiljevalca prijeli devet let pozneje

Romunskega državljanina izsledili v Španiji, zdaj je v priporu v Kopru - Koprski kriminalisti sodelovali s forenzičnim centrom, Interpolom in organi številnih držav

Koprski paznik z aretiranim romunskim državljanom

DANIJEL CEK/PRIMORSKE NOVICE

PORČINJ - V spomin na prikazovanja Marije

Romanje Slovencev iz Brd in Posočja k Mariji žanjici

PORČINJ - Ob začetku romarske sezone bodo imeli Slovenci iz Brd in posočja skupno romanje k Mariji žanjici v Porčinju. Mašo v slovenščini bo ob 10. uri daroval višarski župnik monsignor Dionisio Matecug. Šlo bo za prvo slovensko mašo v tem kraju, kjer se je 9. septembra 1855 beneški deklici Teresi Dush prikazala Marija in jo ogovorila »po naše«. Leta 1855 je v Porčinju in okolici več ljudi umrlo zaradi kolere in prav tisto leto se je Marija trikrat prikazala malo Terezi, kot je napisal pater Cyril Čarga. Prvič se je ji prikazala 9. septembra, ji vzela srp iz rok, požela šop trave in ji ga dala reko: »Na! Nesi domov, a reci mami in vsem, naj ob praznih ne delajo, zlasti pa ne preklinajo, ker to zelo žali Boga in naj se drže zapovedanih dni posta.« Tereza ji je naivno oporekla, da narezani šop ne bo dovolj nititi za en dan, Marija pa ji je odvrnila, da bo zadosti za tri dni in obljubila, da bo še prišla. Naslednjič se je čudež zgodil 30. septembra, ko so se zbrali k rožnemu vencu in je nenadoma Tereza iz vrst deklic v klopetih zavipila, da je Marija pri oltarju in jo vabi k sebi. »Če te vabi, pojdi - so ji rekli ljudje - toda reci ji, naj ti da znamenje, da ti bomo verjeli.« Marija ji je na roko vtisnila zlato žareč križec, ki ga je mati zaman skušala izbrisati in ji je ostal do smrti. Nato se je Marija z njo in ostalimi verniki spustila po klancu navzdol do Terezinega doma, medtem ko je mala beneška deklica ponavljala: »Glejte, kako je lepa!«

V Porčinju so se teh prikazovanj vedno spominjali in molili rožni venec na protest, dokler ni gospod Grimaž, z drugimi možni na lastne stroške zgradil kapelico. O tem priča dokument, v katerem sam Grimaž prosi odpuščanja, da je brez privoljenja duhovščine »iz hvaležnosti do Marije in usmiljenja do ljudi« zgradil kapelico. Gre za 64 strani dolg rokopis, v katerem po pričevanju starejšega Terezinega brata, ki je bil takrat star 18 let in je bil osebno navzoč pri prikazovanjih, Grimaž podaja tudi zanimive podrobnosti, ki se popolnoma ujemajo z ustnimi pričevanji ljudi, ki so si zgodbo pripovedovali iz roda v rod. Dokument je prišel ponovno na dan, ko je skupina duhovnikov spet oživila romanja v Porčinju, katerih so se udeleževali cerkvene in civilne oblasti. (NM)

KOPER - Nacionalni forenzični laboratorij

DNK odločilen

V Sloveniji hrani prstne odtise 124.000 ljudi in 22.000 DNK profilov

KOPER - Koprski policisti so med dolgoletno preiskavo o posiljevalcu preverili alibi za več kot 500 oseb, od večine so pridobili tudi DNK profil in ga primerjali s profilom neznanega storilca. Nasledje se je iskanje obneslo, do epiloga pa je prišlo devet let po pretresljivem dogodku v okolici Kopra.

Na novinarski konferenci v Koperu je predstojnik Nacionalnega forenzičnega laboratorija (NFL) Franc Sablič opisal evropski sistem izmenjevanja DNK profilov, v okviru katerega so izsledili domnevne storilce. »Forenzično delo je ključnega pomena pri reševanju odmevnih primerov, kar se je izkazalo tudi v primeru roba SKB Banke. Pomenibmo je, da se takoj po dogodku vse sledi zavarujejo,« je dejal. V Sloveniji imajo dve bazi podatkov: v eni hrani prstne odtise 124.000 ljudi, v drugi pa 22.000 DNK profilov.

Zelo močno preiskovalno orodje je Primska pogodba, ki jo je Slovenija podpisala leta 2007, s prihodnjim letom pa naj bi se vanjo vključile vse države Ev-

ropske unije, čeprav se to najbrž še ne bo zgodilo. Pogodba predvideva hitro izmenjavo DNK profilov, če je osumljene pridržan je za odgovor le sedem ur časa. Ob Sloveniji so v pogodbi Avstrija, Bolgarija, Francija, Luksemburg, Nemčija, Nizozemska, Romunija, Slovaška in Španija. Z Veliko Britanijo in Italijo na tej ravni še ni sodelovanja.

»S tem sistemom ne brskamo po 22.000 slovenskih profilih, marveč po milijonih evropskih profilih v skupni bazi podatkov,« je povedal Sablič in poudaril, da je postopek preprost in učinkovit. Romunski posiljevalec, o katerem pišemo v sosednjem članku, je na Koprskem samo prehajal mejo, tako da se v Slovenijo bržkone ne bi nikoli več vrnil. Našli bi ga lahko samo z DNK profilom, kot se je dejansko zgodilo. »To je kakor temporana bomba. Neznanega storilca bo prej ali slej nekje v Evropi zaradi kakršnegakoli kaznivega dejanja ponovno obravnavala policija. Vstavila bo njegov DNK in tedaj ga bomo zasačili,« je podčrtal Sablič. (af)

Najvarnejši vozniki

so srednjih let

LJUBLJANA - Javna agencija za varnost prometa je včeraj v sodelovanju z Zvezo društv upokojencev Slovenije (Zdus) in gospodarsko zbornično sekcijo avtošol Slovenije predstavila aktivnosti za večjo varnost in mobilnost starejših voznikov in voznikov v cestnem prometu.

Direktor agencije Ljubo Zajc je povedal, da so najvarnejši vozniki srednjih let, in sicer moški med 45. in 54. letom starosti, ženske pa med 35. in 54. letom starosti. Ti povzročijo najmanj prometnih nesreč in so redkeje tudi sami žrtve prometnih nezgod. Starejši vozniki imajo v primerjavi s povprečnim voznikom veliko voznih izkušenj. Vozijo bolj umirjeno, načrtujejo vožnjo in v večji meri ločujejo vožnjo in uživanje alkohola. Ogroženost starejših voznikov se pomembno poveča po 75. letu. Verjetnost, da se bodo ti smrtno poškodovali v prometni nesreči, je kar štirikrat, pri voznikih nad 85 let pa do šestkrat večja kot pri voznikih srednjih let. Ta podatek je še posebej opazen ob dejstvu, da je število kilometrov, ki jih letno prevožijo starejši, sorazmerno majhno, dodaja Zajc. Ob tem je opozoril, da vse večji problem predstavlja vprašanje, kako osvestiti starejše, potencialno nevarne voznike, ter jim podati čim več informacij o lastnem stanju in o možnostih nadomeščanja funkcionalnih pomanjkljivosti z učenjem.

KOPER - Devet let po brutalnem posilstvu v zaledju Kopra je domnevni storilec končno v rokah slovenskih oblasti. 44-letni Romun Danuta Calmuca je Sloveniji izročila Španija, do njegove identitete so policijske privede biološke sledi. Dolgoletno iskanje v sodelovanju s Centrom za forenzične preiskave (CFP), Interpolom ter policijami iz številnih evropskih držav je vsaj trikrat zašlo v slepou ulico, po slabem desetletju pa je obrodilo sadove. Tako so rešili »hladen primer« (kakor v ZDA označujejo stare nerešene primere - cold cases), ki je na žrtvi in njeni družini pustil neizbrisni in boleč pečat.

Vodja koprskih kriminalistov Dean Jurčič je povedal, da tako grozovitega posilstva ne pomni. Konec septembra 2003 je moški na stezi v okolici Sv. Antona napadel, zvezal, neusmiljeno pretepal in še posilil 20-letno dekle. Le-ta je po večurnih mukah policistom opisala napadalca ter omenila, da naj bi izrekel nekaj besed v srbsko-hrvaškem jeziku. Naslednje jutro so ustavili državljanina Bosne in Hercegovine, ki je ustrezal opisu, med zaslanjem pa je celo priznal dejanje in dokaj podrobno opisal nasilje. Sodnik je zanj odredil

pripor, štiri dni zatem pa so ga izpustili, ker se biološke sledi na kraju zločina niso ujemale z njegovim DNK. Zakaj je priznal dejanje in kako je poznal podrobnosti, je še danes skrivnost. Moški v naslednjih letih ni hotel sodelovati s preiskovalci, trdil je, da ga je policija hudo oškodovala.

Kriminalisti so se v nadaljevanju preiskave posvetili predvsem državam bivše Jugoslavije. »S tujimi varnostnimi organi smo imeli na desetine operativnih sestankov,« je povedal Jurčič. Do novega zasuka je prišlo leta 2006, ko so iz centra CFP sporočili, da se DNK ujemata s profilom neznanega posiljevalca iz leta 2000 v Lizboni. Koprski kriminalisti so vzpostavili stik s portugalskimi kolegi in ugotovili, da sta si bila dogodka zelo podobna. Ker sta obe mesti pristaniški, se je pojaval sum, da je bil storilec morda pomorščak. Po preverjanju ladjišča prometa so ugotovili, da je bila v času obes posiljevalca v Lizboni kot v Koperu privezana ista ladja. Na njej je bilo devet hrvaških mornarjev in klub velikim težavam (po tolikih letih so bili večinoma razpršeni po ladjah v tujini) so jih vse po vrsti podvrgli DNK testu, ki pa je bil v vseh primerih negativen. Prisotnost iste ladje v obeh pristaniščih je bila naključna. Policija je še enkrat zašla v slepou ulico, ko je prejela podatke o večkratnem posiljevalcu iz Hrvaške. V domovini je več žensk posilil na način, ki je močno spominjal na dogodek na Koprskem. Pa ne samo to: njegov DNK se je skoraj v celoti ujemal z iskanim profilom, tako da so bili kriminalisti že prepričani, da je to on. Toda spet ni bilo tako.

Leta 2010 se je v evropski sistem izmenjevanja DNK profilov vključila Španija in 20. aprila istega leta je slovenski CFP v španski bazi podatkov izsledil iskano osebo. Šlo je za romunskega državljanina, ki je v Španiji uporabil tri različne identitete. Romunski organi so pojasnili, da je bil v domovini zaradi ropov in tavin v 90. letih obsojen na 29 let zapora, ki jih je očitno prestal samo v manjši meri. V arhivih slovenske in hrvaške policije piše, da je avgusta 2003 ilegalno prešel mejo pri Marezigh, nakar ga je Slovenija izročila Hrvaški Hrvatski pa Srbiji. Septembra se je očitno vrnil na Koprsko in na poti proti Zahodu posilil dekle. Le teden pozneje so ga zaradi tativne obravnavali v francoskem Cannesu.

Romun je več let ni bil mogoče izslediti, ker je v tujini uporabljal ogromno lažnih imen, na koncu pa so mu stopili na prste. Koprsko sodišče je letos razpisalo evropski priportni nalog, španska policija pa je moškega 23. marca letos prijela v Sevilli. Po hitrem postopku so ga ta torek v Madridu posledi na letalo in že je priletel v Slovenijo. Trenutno je v koprskem priporu, zaradi suma posebno suruge posilstva tvega kazen od 3 do 15 let zapora. (af)

SEŽANA - 4. forum županov kraških občin, ki sodelujejo pri čezmejnem evropskem projektu Kras - Carso

Potrebne sistemske rešitve za skupno čezmejno načrtovanje

SEŽANA - Včeraj so v Sežani pravili 4. forum županov kraških občin, ki sodelujejo v evropskem čezmejnem projektu Kras-Carso. Udeleženci so za zaprtemi vrati razpravljali o opravljenem delu. Kot smo novinarji izvedli na tiskovni konferenci, sta bili predstavljeni študija o prostorskem načrtovanju na Krasu ter študija o Krasu, ki vključuje čezmejno analizo obstoječega stanja na področju prostorsko-razvojnega načrtovanja in upravljanja naravnih območij. Prvi dokument bo podlaga za izdelavo celovitega strateškega načrta, drugi pa bo temelj za pripravo smernic za upravljanje naravnih območij.

»Veliko stvari je bilo že narejenih,« je uvodoma povedal župan občine Sežana Davorin Terčon na tiskovni konferenci. »Naš cilj je poiskati sistemske rešitve za regijsko čezmejno načrtovanje, ker so sistemi različni. Je pa vprašanje, kakšna rešitev bi bila za Kras najbolj ugodna. Dejstvo pa je, da moramo na Krasu v prihodnje nastopati čim bolj enotno, vendar za to potrebujemo enotno prostorsko načrtovanje, da ohranimo vrednotne, ki jih priznavamo kot skupne in trajnostne. Matični Kras leži v dveh državah, kar pomeni, da je prostorsko načrtovanje različno. Poleg tega ne obstajajo predpisi, ki bi urejali regijsko in čezmejno planiranje. To pa je v našem primeru potreba. V Sloveniji poznamo državne in občinske prostorske plante, zastavlja pa se vprašanje, kaj je regijski načrt.« Terčon je še poudaril, da je Kras geografsko območje, ki je zgodovinsko povezano obenem pa tudi razdvojeno. »Morda bodo ta glas lepegi dne slišali tudi na višjih ravneh in ugotovili, da je skupno planiranje nuja. Prepričan pa sem, da vlade projekt podpirajo, drugo vprašanje pa je, da manjkajo pravne podlage za čezmejno prostorsko planiranje. Ena od možnosti, ki jo ponujamo v projektu Kras-Carso je vzpostavitev stalnega čezmejnega omizija za razvoj, ki bi lahko bilo osnova za skupne planerske projekte.« Gre zgorj za zamisel, ki še nima konkretnih nastavitev, župani pa tudi ne vedo, kako bi ga oblikovali.

Poleg tega pa v Sežani pričakujejo še podporo nove slovenske vlade. »Zaželeno je, da je vlada vključena. Prejšnja je imenovala posebno medresorsko koordinacijsko skupino. Če nova vlada skupine ne bo imenovala na novo, je pač ne bo,« je še dodal Terčon. Zanimalo nas je, kaj lahko na tem področju naredijo v Italiji. Predsednica tržaške pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat je povedala, da soglaša s Terčonom in da je potrebno za zaščito Krasa narediti preskok. »Naš cilj je jasen

- rabo prostora moramo planirati skupaj.« Župan občine Zgonik Mirko Sardoč pa je poudaril: »Kras je povezan, zato naj ljudje, ki živijo na njem, izkoristijo vse razvojne priložnosti. Kaj lahko še naredimo? Že to, da se srečujemo in pogovarjamo, kakšni bi lahko bili nadaljnji koraki, je prava pot. Upravitelji na različnih ravneh pa bi morali prevzeti odgovornost. Če v okviru projekta pripravimo seznam stališč, ki gredo na občinsko, pokrajinsko in deželno raven, ustvarimo pritisk, ki nam lahko pomaga do ustreznega razvoja.«

Vodja projekta Kras-Carso Katja Fedrigo je predstavila konkretne naloge. Po njenih besedah bodo smernice za upravljanje naravnih virov in študija o možnostih izvedbe geoparka na Krasu nared do julija letos. Težava je le v temu, da je na slovenski strani izvajalec že izbran, to je Zavod za varstvo narave iz Nove Gorice, na italijanski pa ga še iščejo. Do novembra naj bi pripravili smernice za načrt varčevanja v javnih ustanovah, do septembra pa načrt usklajenega upravljanja informacijskih centrov. »Izdaje se programska zasnova za živi muzej na grofajski gmajni, načrt za GPS sledi za uporabo poti in zemljevid požarno ogroženih območij.« V posameznih občinah pa so že opravili nekatere konkretne naloge. V občini Komen so uredili 11 kilometrov poti od Gorjanskega, Brezovice in Brij do nekdanje mejne crte, v občini Miren-Kostanjevica dostop in razgledno točko na Cerju, v občini Milje pa pohodniško-kolesarsko pot ob potoku Osp. V občini Dolina so izboljšali zmogljivosti večnamenskega centra v Boljuncu, v občini Repentabor preuredili trg v Repnu, v občini Zgonik pripravili prostor za kulturne aktivnosti v nekdanjem kamnolomu v Repnici, v občini Trst uredili povezovalno pot med Gropadom in Trebčami, v občini Devin-Nabrežina pa pot med omenjenima krajema. Do zaključka projekta (aprila 2013) bodo na vrsti še postavitev otroškega igrišča in plezalne stene ob sprememnem centru Gradina v občini Dobrodob, ureditev TIC-a v občini Hrpelje-Kozina, ureditev poti od Betanje do ceste na Gabrk v občini Divača ter postavitev muzeja na vodi v štirini v Gropadi.

Izvedba projekta Kras-Carso pa se sooča tudi s finančnimi težavami. »To pomeni, da planiramo prihodke za določen datum, vendar ti pridejo z zamudo,« je pojasnil Davorin Terčon. »Ker se to dogaja pogosto, za nosilno občino to pomeni večje breme kot za partnerje.« Zamuda naj bi bila »težka« 400.000 evrov.

Irena Cunja

Predstavitev rezultatov projekta Kras-Carso po dveh letih izvajanja

KROMA

OBISK - Senatorka Blažinova in sekretar tržaške DS Russo

Primorskemu dnevniku je nujno zagotoviti ustrezno finančno podlogo

TRST - Ob krizi, ki jo doživlja časopis, sta vodstvo Primorskega dnevnika, založniške hiše DZP PRAE in Zadruge Primorski dnevnik obiskala senatorka Tamara Blažina in tržaški tajnik Demokratske stranke Francesco Russo.

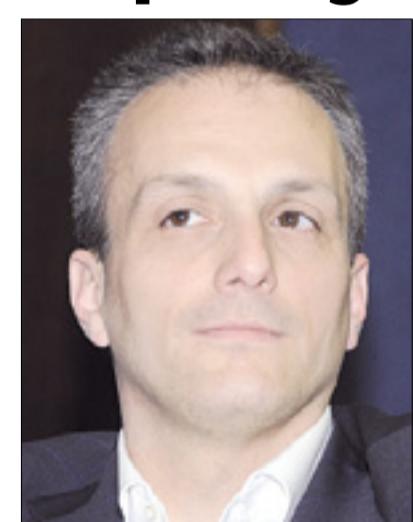
Na srečanju je bila poudarjena nujnost, da pride v zvezi z državnim financiranjem dnevnika v najkrajšem času do rešitve. Res je, kot je bilo povedano, da država krči izdatke zaradi varčevalne politike, ki prizadene vse, vendar je dnevnik za Slovence v Italiji tolikšnega pomena, da ni mogoče dopustiti njegove šibitve ali celo postavljati pod vprašaj njegov obstojo.

Predstavniki dnevnika so pri tem izpostavili dejstvo, da je bil dnevnik zaradi dvajset let trajajočih vedno enakih državnih sredstev že itak prisiljen krčiti bilanco, s tem pa tudi obseg in kakovost časopisa.

Senatorka Tamara Blažina je podala informacijo o številnih pose-

Tamara Blažina

Francesco Russo

KROMA

gih v korist dnevnika, pri čemer bi moralno v kratkem priti do srečanja s pristojnim državnim podsekretarjem Paolom Peluffom. Solidarnost in angažiranost, da se problemi Pri-

morskega dnevnika kratkoročno in dolgoročno rešijo, je izrazil tudi Francesco Russo, ki bo v ta namen posegel pri vrhu Demokratske stranke v Rimu.

TRST - Nezakonita uporaba službenega avta

Ballaman obsojen na eno leto zapora

TRST - Kazensko sodišče je sinoči obsodilo bivšega predsednika deželnega sveta Edouarda Ballamana pogojo na eno leto zapora zaradi nezakonite uporabe službenega avta. Ballaman se je kmalu po odkritju škandala avtospendiral iz Severne lige, ki je sicer razmišljala o njegovih izključitvih. Ballamana je računsко sodišče že pozvalo, naj deželní upravi vrne 10 tisoč evrov, kolikor naj bi znashala škoda, ki jo je povzročil deželní blagajni.

Kazensko sodišče je bivšega predsednika skupštine FJK obsodilo zaradi 38 potovanj s službenim vozilom. Gre za vožnje, ki so bile v glavnem vezane na družinska ali privatna opravila. Spornih potovanj je bilo skupaj 55, kot je svojčas razkril videški časnik Messaggero Veneto na osnovi neke anonimne prijave.

Kazenski sodniki so ocenili, da je npr. potovanje v Milan na nogometno tekmo Padanija-Tibet sodilo v Ballamanevo institucionalne naloge, kar velja tudi za dve zasebni srečanji z voditeljem Severne lige Umbertom Bossijem. Ball-

Edouard Ballaman

ARHIV

lam si je s službenim avtom ogledal tudi milansko premjero filma Barbarossa, ki se je izkazal kot pravi polom, saj si ga je v kinodvoranah ogledalo le nekaj tisoč gledalcev. Sodniki so tudi v tem primeru sicer ugotovili, da je imel Ballaman pravico do službenega potovanja v Lombardijo.

ANKETA - Spletni Primorski dnevnik

Med Slovenci v Italiji ni dovolj občutka za varstvo in čistočo naravnega okolja

Iz ankete, ki jo je izvedel spletni Primorski dnevnik, izhaja, da med Slovenci v Furlaniji-Julijski krajini ni dovolj občutka za varstvo in čistočo naravnega okolja. Tako meni 74 odst. sodelujočih v anketi, 23 odst. jih pravi, da ta občutek obstaja, 6 odst. pa se o vprašanju ni opredelilo.

Anketo smo ponudili obiskovalcem naših spletnih strani ob priložnosti okoljske akcije Očistimo Slovenijo, na kateri je sodelovalo več kot 270 tisoč prostovoljčnikov in prostovoljčnic, kar je za majhno državo, kot je Slovenija, res zelo velika in zelo spodbudna številka. Podobno akcijo so pri nas organizirano izvedli le v dolinskih občinah, v drugih okoljih pa

je šlo za precej osamljene in nepovezane primere. Ker smo že pri okoljskih vprašanjih, ne moremo mimo zadnjih doganj v Glinščici, kjer je prišlo do znane afere v zvezi s čiščenjem struge istoimenske reke s strani deželne civilne zaščite. Sodeč po številnih pismih, ki jih je objavil tržaški italijanski časnik, problem Glinščice bolj občutijo pripadniki večinskega naroda kot Slovenci.

V naši narodni skupnosti se tudi ni nikoli razvilo resno naravovarstveno gibanje, podobno tistem, ki je npr. prordlo na Južnem Tirolskem po zaslugu pokojnega Alexa Lanjerja. Zakaj drugod da in pri nas ne?

Mislite, da je med Slovenci v Italiji dovolj občutka za varstvo in čistočo naravnega okolja?

23% 58 - Da

71% 174 - Ne

6% 17 - Ne vem

Source: Primorski dnevnik, April 2012

DELO - Po podatkih deželne agencije za delo se je položaj od februarja poslabšal

Trg dela v Furlaniji-Julijski krajini marca v rdečih številkah

Deželna odbornica za delo Angela Brandi ocenjuje, da se je gospodarska kriza zaostrlila

TRST - »Število ur dopolnilne blagajne, ki so bile odobrene v letošnjem marcu, kaže precej žalostno podobo deželnega trga dela v prvem četrtletju letošnjega leta,« je v komentarju analize gibanja socialnih blažilcev v Furlaniji-Julijski krajini povedala deželna odbornica za delo Angela Brandi. Iz analize pa po njeni oceni kljub vsemu izhaja tudi nekaj rahlo pozitivnih signalov, kot sta znižanje števila ur dopolnilne blagajne v letošnjem prvem četrtletju glede na lanskotretro četrtletje (-329.000 ur) in zmanjšanje uporabe izredne dopolnilne blagajne, ki je v enakem primerjalnem obdobju upadla za 24,1 odstotka. »Vendar ti signali ne zadostujejo za izravnavo tegev trenda, ki ga ne moremo označiti za spodbudnega,« je dodala odbornica.

Vzeti v celoti pa najnovejši podatki o socialnih blažilcih po oceni Brandijke potrebujejo, da se »tudi v Furlaniji-Julijski krajini nadaljuje gospodarska kriza, ki pesti vso državo in ki se je kot kaže vrnila v akutno stanje iz leta 2009.« Deželna uprava posveča največjo pozornost učinkom, ki jih ima kriza na zaposlenost, očemer pričajo tudi že sprejeti ukrepi v podporo delavcev in njihovih zaslužkov,« je poudarila odbornica.

V letošnjem marcu je bilo v Furlaniji-Julijski krajini odobrenih 2.095.596 ur dopolnilne blagajne, kar je rahlo manj v primerjavi z enakim lanskim mesecem in veliko več kot februarja letos. V primerjavi z lanskim marcem je bilo odobrenih okrog 70.000 ali za 3,2 odstotka manj ur dopolnilne blagajne, medtem ko je bilo glede na letošnji februarja marca odobrenih 593.000 ali za 39,5 odstotka več ur tega plačnega nadomestila.

Največjo rast je v obeh primerjavalh dosegla redna dopolnilna blagajna (+80% v medmesečni in +17% v medletni primerjavi), medtem ko je izredna blagajna v primerjavi s februarjem zrasla za 44 odstotkov, v primerjavi z lanskim marcem pa se je znižala za 17 odstotkov. Dopolnilna blagajna po zakonski izjemni je glede na lanski marec zrasla za 32 odstotkov, v primerjavi z letošnjim februarjem pa se je znižala za 22 odstotkov.

Po pokrajinalah je bilo marca gibanje v medletni primerjavi ugodno le v pokrajini Pordenon (-15,2%), več dopolnilne blagajne kot marca lani pa je bilo v Trstu (+12%), Gorici (+8%) in Vidmu (+4%). V primerjavi z letošnjim februarjem pa je prišlo marca do rasti v vseh štirih pokrajinalah: v Vidmu za 74 odstotkov, v Gorici za 44, v Trstu za 41 in v Pordenonu za 12 odstotkov.

Logos zavoda za pokojninsko zavarovanje in skrbstvo INPS, ki je pristojen tudi za socialne blažilce

ARHIV

KRIZA - V komisiji deželnega sveta Analiza vzrokov za težave pri dostopu podjetij do kredita

Na seznamu povabljenih na avdicijo tudi SDGZ

TRST - Komisija deželnega sveta FJK za proizvodne aktivnosti, ki se bo sestala prihodnjih ponedeljek, ima na dnevnem redu razpravo o finančnih vprašanjih in preverjanje »vzrokov kritičnosti, ki so se pojavile na področju dostopa do kredita in ki povzročajo težave pri podeljevanju posojil tudi spričo jamstev, ki jih zagotavljajo konzorciji za posojilna jamstva.«

»Ne moremo si dovoliti nedrečnosti, dvoumnosti, navzkrižnih obtožb med bankami, podjetji, konzorciji in drugimi subjekti proizvodnega sistema,« je dejal predsednik komisije Federico Razzini. »Moja naloga bo, da okreplim kanal komuniciranja med vsemi navzočimi in da omogočim spravo po nekaterih besedah v prazno. Banke zanikajo, da je v naši deželi prišlo do kreditnih restrikcij, medtem ko podjetja trdijo, da se srečujejo z nepremostljivimi ovirami za pridobitev likvidnih

sredstev. Poskusili bomo stvari razjasniti, s pošteno in lealno razpravo,« je napovedal Razzini.

Na avdiciji v komisiji se bodo zvrstili vsi subjekti, ki sestavljajo gospodarsko-finančno verigo v Furlaniji-Julijski krajini. Na zaslisanje so boli povabljeni tudi predstavniki Slovenskega deželnega gospodarskega združenja (SDGZ), ostali udeleženci avdicij pa bodo Confcooperative FVG, Lega delle Cooperative FVG, AGCI FVG, Confidi Trieste, Consorzio garanzia fidi Pordenone, Confidi Friuli, Confidi artigiani e Pmi Trieste, Confidimpresa FVG, Confidi Gorizia, Neafidi, Consorzio di garanzia fidi fra le Piccole Industrie della provincia di Trieste, Concommercio FVG, Confidimprese FVG, Confartigianato FVG, Concommercio FVG, Mediocredito, Fsricts, Frie, Fria, ABI FVG, Unioncamere, Finreco, Friulia in Finest.

IBM - John Cohn Prihaja doba pametnih sistemov

PORTOROŽ - Po nekdanji tabularni in aktualni računalniški dobi se družba na tehnološkem področju zdaj pripravlja na vstop v dobo pametnih sistemov, je na konferenci IBM Forum 2012 v Portorožu povedal vodilni znanstvenik za področje automatizacije in inženiringa v ameriškem računalniškem velikanu IBM John Cohn.

Že razvite in nastajajoče rešitve na ravni tranzistorjev in arhitekture namreč vodijo v programsko-strojne sisteme, ki bodo sposobni ne samo obdelave ogromnih podatkovnih baz, ampak bodo znali na podlagi razpoložljivih podatkov tudi samostojno predlagati možne rešitve. Korak v to smeri je superračunalniški sistem IBM Watson, ki ga je začela ena največjih ameriških zdravstvenih zavarovalnic uporabljati za pomoč pri diagnosticiranju medicinskih težav in odobravanju zdravljenj.

večuje število odkupov na življenjskih zavarovaljih, kar tudi delno nakazuje na težje gospodarske razmere med posamezniki. Med večjimi škodnimi dogodki je bila letošnja orkanska burja, ki je nujno zavarovancem povzročila za milijon in pol evrov različnih škod, vse pa so tudi že izplačali.

Član uprave Jacob Westerlaken je poddaril, da nenehno razvijajo nove in posodabljajo obstoječe zavarovalne storitve. »Zadovoljni smo, da je kar 90 odstotkov naših zavarovancev zadovoljnih s storitvami, interna raziskava pa je pokazala tudi, da kar 87 odstotkov vseh zavarovancev meni, da hitro rešimo škode,« je dejal Westerlaken. Pripravili so nekaj novih produktov, med njimi možnost sklenitve zavarovanja za tujino prek mobilnega telefona.

Ob 20. obletnici ustanovitve poslovne enote v Novi Gorici bodo med 16. in 20. aprilom pripravili teden odprtih vrat. Na različnih prireditvah bodo ponudili številne dejavnosti na področju zdravstva in preventive, predavanja in predstavitve celovite ponudbe zavarovalnice. (STA)

ZAGREB - Tuja vlaganja na Hrvatsko so lani presegla vrednost milijard evrov, potem ko so bila leto prej vredna kar maj 300 milijonov evrov. Po podatkih, ki jih je objavila hrvatska centralna banka, sicer tretjina tujih naložb izhaja iz operacij preobrazbe dolgov hrvatskih družb do tujih upnikov v lastniške deleže, kar pomeni, da ne gre za ustanavljanje novih podjetij. Največ tujih investicij je bilo v finančnem sektorju (270 milijonov evrov), sledi mu neprečininski sektor (250 milijonov), na tretjem mestu pa je kemijska industrija, kar je posledica prevzemata naftne družbe INA s strani madžarske skupine MOL. Največ tuga kapitala je lani prišlo iz Nizozemske, Nemčije, Avstrije in Luksemburga.

EVRO

1.3153 \$ +0,20

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

12. aprila 2012

evro (povprečni tečaj)

valute	12.4.	11.4.
ameriški dolar	1,3153	1,3131
japonski jen	106,54	106,18
kitajska juan	8,2961	8,2741
ruski rubel	38,7840	38,9810
indijska rupija	67,8550	67,5920
danska krona	7,4384	7,4379
britanski funt	0,82470	0,82595
švedska krona	8,8912	8,9070
norveška krona	7,6100	7,6040
češka koruna	24,803	24,823
švicarski frank	1,2027	1,2011
madžarski forint	296,90	298,15
poljski zlot	4,1802	4,1937
kanadski dolar	1,3132	1,3166
avstralski dolar	1,2645	1,2743
bolgarski lev	1,9558	1,9558
rumunski lev	4,3745	4,3743
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6989	0,6992
brazilski real	2,4075	2,4068
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,3664	2,3711
hrvaška kuna	7,4758	7,4705

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

12. aprila 2012

1 meseč 3 meseč 6 meseč 12 mesečev

	LIBOR (USD)	LIBOR (EUR)	LIBOR (CHF)	EURIBOR (EUR)
1 meseč	0,24125	0,46915	0,73340	-
3 meseč	-	-	-	-
6 mesečev	-	-	-	-
12 mesečev	-	-	-	-

ZLATO

(999,99 %) za kg

40.880,23 € +416,90

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

12. aprila 2012

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr. v %
GORENJE	5,80	+0,00
INTEREUROPA	0,55	-5,17
KRKA	49,60	+1,22
LUKA KOPER	10,60	+4,95
MERCATOR	133,05	+1,49
PETROL	190,00	+5,38
TELEKOM SLOVENIJE	69,00	+1,10

BORZNA KOTACIJA - DELNICE	zaključni tečaj v €	spr. v %
ABANKA	9,00	-
AERODROM LJUBLJANA	13,98	+3,56
DELO PRODAJA	24,00	-
ETOL	139,00	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	15,90	-
ISTRABENZ	1,62	-
NOVA KRE BANKA MARIBOR	3,40	+0,00
MLINOTEST	2,70	-
KOMPAS MTS	6,10	-
NIKA	19,00	-
PIVOVARNA LAŠKO	9,00	+0,00
POZAVAROVALNICA SAVA	5,90	+1,55
PROBANKA	8,02	-
SALUS, LJUBLJANA	220,00	+0,00
SAVA	11,52	-2,37
TERME ČATEŽ	178,00	-
ŽITO	71,00	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	14,40	-1,71

MILANSKI BORZNI TRG

FTSE MIB: +1,22

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	0,51	-0,97

POLITIKA - Iz stranke izgnali tudi bivšega blagajnika Francesca Belsita

Podpredsednica senata Rosi Mauro izključena iz Severne lige

Več kot 100 milijonov evrov za politične stranke? Aferi »Lusi« ni videti konca

MILAN - Podpredsednica senatorja Rosi Mauro od sinoči ni več članica Severne lige. Tako je sklenil strankin federalni svet, ki je iz Lige izključil tudi dosedanjega blagajnika Francesca Belsita. Maurova, ki je bila na zasedanju, bo najbrž sedaj odstopila z mesta podpredsednice senatne skupščine, po vsej verjetnosti pa se ne bo odpovedala senatorskemu stolčku. Njeno izključitev je formalno zahteval nekdanji notranji minister Roberto Maroni, ki je zagrozil z odstopom, če bo podpredsednica senata še naprej članica stranke. Pomisleke nad izključitvijo Maurove je imel Umberto Bossi, ki se je pri glasovanju vzdržal, kar je naredil tudi evropski poslanec Francesco Speroni.

Federalni svet Lige je za junij sklical državni kongres, na katerem bo za novega voditelja najbrž izvoljen Maroni, kakšna politična usoda čaka Bossija pa je v tem momentu zelo težko napovedati. »Senatur« je vidno pretresen zaradi škandalov in ni izključeno, da se bo umaknil iz aktivnega političnega življenja.

Pred časom so organi pregona zaradi suma prilastitve več milijonov evrov strankinega denarja obtožili nekdanjega blagajnika Marjetice, senatorja Luigija Lusija, ki se je kasneje priključila Demokratski stranki. Sprva so ugotovili, da je Lusi v blagajni Marjetice povzročil proračunsko »luknjo« v višini 13 milijonov evrov, sedaj kaže, da je Lusi, ki je še senator, izmaknil iz strankinih blagajn skupno kar 22 milijonov evrov.

Italija bo, potem ko je Marjetico in Severno ligo pretresel odmeven škandal oškodovanja države pri financiranju stranke, poostriła nadzor nad financiranjem političnih strank, ki naj bi v prihodnjih mesecih od države dobole dodatni obrok v višini več kot 100 milijonov evrov. Po novem bodo stranke morale bilance objavljati na spletu, revidirale jih bodo revizijske hiše, nadzirala pa jih bo tudi posebna komisija za transparentnost. Nova pravila bodo veljala že za financiranje v minulem letu, kar pomeni, da bodo morale stranke letos že najeti revizorje in objaviti bilance za lani. Zadeve so se včeraj glede tega vprašanja močno zapletle, saj je pristojna komisija poslanske zbornice nekatera dopolnila k zakonu o javnem financiranju strank ocenila za nesprejemljiva. Koalicija, ki podpira Montijev vlado, bo ta zaplet

rešila s predložitvijo novega zakonskega predloga, ki naj bi ga podpisali in predložili Pier Luigi Bersani, Angelino Alfano in Pier Ferdinando Casini.

Če bo komisija za transparentnost, ki jo bo vodil predsednik računskega sodišča, ugotovila nepravilnosti v financiranju, bosta lahko predsednika senata in poslanske zbornice strankam naložila kazen v višini trikratnika ugotovljenih nepravilnosti. Stranke bodo morale javno razkriti vse donacije, višje od 5000 evrov, presežke sredstev bodo lahko vlagale le v državne obveznice, prejemniki strankarskih donacij pa bodo morali svoje bilance predložiti komisiji za transparentnost, če bodo donacije letno presegale 50.000 evrov. Sprememba zakonodaje o financiranju strank - državovo financiranje strank letno stane okoli dve milijardi evrov - je posledica več odmevnih afer v zadnjih nekaj mesecih. Predvsem tiste v nekdanji Marjetici in finančnega škandala, ki je zajel Severno ligo.

Umberto Bossi prihaja na včerajšnjo sejo federalnega sveta Severne lige

ANSA

JAVNE FINANCE - Spread pod kontrolo

Zakladnica dražje do 4,9 milijarde evrov

MILAN - Italija je včeraj z izdajo obveznic zbrala 4,9 milijarde evrov, pri čemer pa se je zahtevana donosnost v primerjavi z zadnjimi podobnimi izdajami precej zvišala. Po nekaj mirnejših tednih se je na finančne trge znova vrnila negotovost glede prihodnosti članic območja z evrom, še posebej Španije.

Italijanska zakladnica je včeraj izdala za 2,88 milijarde evrov triletnih obveznic, pri čemer se je zahtevana donosnost znašala 3,89 odstotka. V zadnji podobni izdaji prejšnjem mesecu je znašala 2,76 odstotka. Ob tem je povpraševanje doseglo 1,37-kratno vrednost maksimalne ponudbe treh milijard evrov.

Sicer pa je Italija včeraj izdala še za skupno dve milijardi evrov obveznic z rokom zapadlosti v letih 2015, 2020 in 2023, pri čemer so obrestne mere dosegle 3,92 odstotka, 5,04 odstotka in 5,57 odstotka.

Prvi ekonomist Organizacije za

gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) Piercarlo Padoan pa je v pogovoru za časnik Il Messaggero včeraj dejal, da bi lahko stroške zadolževanja Italije okužila Španija. »Španijo trgi zelo podrobno spremeljajo. V tem trenutku je to država, ki mora izpeljati največjo proračunske prilagoditev,« je poudaril.

Italija po mnenju Padoana nikakor ni najšibkejši člen v območju z evrom. Pribitek njenih 10-letnih obveznic na referenčne nemške je precej pod španskim, medtem ko je bilo pred nekaj meseci obratno, je opozoril. Italija po njegovem mnenju »gre v pravo smer«, a bodo hkrati Montijeve strukturne reforme potrebovale nekaj časa, da obrodijo sade.

Pribitek 10-letnih italijanskih obveznic na referenčne nemške je včeraj padel na 361,8 točke, potem ko je v sredo znašal 375 točk, v torek pa celo 410 točk.

POLITIKA - Reforme Po novem 254 senatorjev in 508 poslancev?

RIM - Strokovnjaki Ljudstva svobode, Demokratske stranke in t.i. Tretjega pola so oblikovali predlog za zmanjšanje števila senatorjev in poslancev. Po novem naj bi skupščino poslanske zbornice sestavljalo 508 poslancev (osem iz tujine), senat pa 254 senatorjev (štirje iz tujine). Poslanska zbornica šteje danes 630 parlamentarcev, senatna skupščina pa 315 senatorjev, katerim je treba prišesti še do smrtne senatorje.

Predlog bodo sedaj vzele v pretres parlamentarne komisije (postopek se bo morda pričel v senatu), za zmanjšanje števila parlamentarcev je potreben ustavni zakon, torej dvojno parlamentarno branje. Še kar dolg in zapesten postopek.

Dosti bolj enostaven pa je postopek za novo volilno zakonodajo, za kar morda obstaja široka politična volja. Stranke, ki podpirajo Montijev vlado, so o tem že dosegle okvirni politični sporazum, zadnjo besedo pa bo seveda imel parlament.

INDIJA - Po mesecu ugrabitev

Maoistični gverilci osvobodili Bosusca

BHUBANESWAR - Maoistični gverilci so včeraj v zvezni indijski državi Orissa osvobodili 53-letnega italijanskega državljanja Paola Bosusca, ki so ga ugrabili 14. marca v tamkajšnjem pragozdu. V njem je Bosuco, ki in Orissi živi že 19 let, spremljal italijanskega turista Claudia Colangela, ki so ga gverilci ugrabili že 25. marca in je zdaj doma v Italiji.

»Končno sem prost, dobro se počutim,« je dejal Bosuco italijanskim časnikarjem, ki so ga pričakali. Skoraj enomesečna ugrabitev ga je vsekakor precej izčrpala, saj je močno shujšal.

Njegovo osvoboditev je pozdravil italijanski zunanj minister Giulio Terzi, ki se je ob tem zahvalil oblastem v Orissi in New Delhiju. Povedati je treba, da so Bosusco ugrabitelji osvobodili po posredovanju indijskih oblasti. Te so v zameno osvobodile ženo gverilskega voditelja Sabayasachija Panda, poleg tega pa so se pisno obvezale, da bodo izboljšale življenske razmere plemenske skupnosti, kateri gverilci pripadajo.

Predčasne upokojitve

RIM - Danes bodo sindikalne zveze Cgil, Cisl in Uil v Rimu protestirale zaradi perečega problema več deset tisoč ljudi, ki so z raznimi spodbudami zapustili svoje delovno mesto, a se ne morejo upokojiti zaradi drastičnega dviga upokojitvene starosti, ki ga določa decembirska reforma. Ministrica za delo Elsa Fornero je včeraj zatrtila, da je na osnovi vladnih analiz takšnih primerov približno 65 tisoč in da vlaž razpolaga s finančnimi sredstvi za rešitev problema. Toda sindikati se s to oceno nikakor ne strinjajo in vladu opozarjajo, naj se ne igra zognjem.

Reforma trga dela

RIM - Sekretar Ljudstva svobode Angelino Alfano se je včeraj srečal s predsednico Confindustrie Emilio Marcegaglio, da bi z njim uskladil nekatere popravke, ki jih namerava njegova stranka predložiti vladnemu zakonskemu osnutku za reformo trga dela. Kot kaže, se Ljudstvo svobode ne namerava več dotakniti revizije 18. člena delavskega statuta, ki zadava pogoje za odprtitev iz službe. Namerava pa zahlevati vrsto sprememb v zvezi s pogoji za sprejem v službo in z družbenimi blažili. »Mi smo za odobritev dobre reforme, prav zato zahtevamo nekatere popravke,« je dejal Alfano.

Proces o aferi Ruby

RIM - Milanski tožilci so ne samo imeli pristojnost, da uvedejo preiskavo proti tedanjemu premierju Silviju Berlusconiju zaradi afer Ruby, ampak so bili dolžni voditi to preiskavo, milanski sodniki pa so pristojni, da vodijo zadevni proces. Tako je razsodilo ustavno sodišče, na katero se je na pobudo tedanje desno-sredinske večine pred letom dni obrnila poslanska zbornica, češ da premierju v aferi Ruby ne bi smelo soditi milansko sodišče, ampak posebno sodišče za ministre. Ustavno sodišče je v 41 strani dolgi utemeljiti razsodbe, ki je prišla v javnost včeraj, poudarilo, da obtožnica zadava navadno kaznivo dejanje, za katere je pristojno navadno sodišče.

Gladiatorji in redarji

RIM - Včeraj se je v Koloseju vnela bitka med mestnimi redarji ter gladiatorji in drugimi statisti v starorimskih oblačilih, ki si služijo kruh tako, da se slikajo s turisti. Direktorka krajevnega spomeniškega varstva Mariarosaria Barbera je namreč še pred veliko nočjo pisno pozvala rimskega župana Giannijsa Alemania, naj poskrbi za odstranitev kioskov, pa tudi gladiatorjev in centurionov z območij, ki so arheološko zaščiteni. Župan je že na dan velike srede poslal mestne redarje v Kolosej, naj izvedejo zadevno odredbo, a statisti v starorimskih oblačilih so se včeraj vrnili na svoje »delovno mesto«. In tako je prišlo spopada. Kaže, da so enega izmed gladiatorjev moralni odpeljati v bolnišnico.

TARANTO - Incidentu naj bi botrovala človeška napaka

Iz zasidrane tovorne ladje izteklo v morje več ton nafte

TARANTO - V pristanišču Taranto na jugu Italije je iz ene od tam zasidranih ladij v vodo izteklo več ton nafte. Gre za panamsko tovorno ladjo East Castle, ki je v Taranto prišla, da bi na tovoril jeklene folije.

Nafne madeže so opazili včeraj ob zori. Gorivo je v morje izteklo v nočnih urah. Okoli ladje, zasidrane v pristanišču, je nastal približno 800 kvadratnih metrov velik naftni madež. Pristaniške oblasti so onesnaženo območje takoj označile in zavarovalo. Po oceni luške kapitanije je v vodo izteklo od 10 do 15 ton goriva, glavnino katerega so specializirana podjetja že posrkala. Sicer pa bo čiščenje zahtevalo več dni.

Odporno je vprašanje, zakaj je ladja spustila nafto v morje. Po prvih informacijah je kazalo, da je nafta iztekla skozi luknjo. Toda poveljnik luške kapitanije Francesco Russo je potem izjavil, da na ladji niso našli okvar in da je nafta iztekla v morje verjetno zaradi človeške napake.

Paolo Bosuco
ANSA

DEVIN-NABREŽINA - Lista v podporo Vladimirja Kukanje

»Retova doba je že za nami, Romita je čisto nekaj drugega«

Walter Ulcigrai: Županski kandidat desne sredine prikriva svoj desničarski izvor

Med šestimi listami leve sredine, ki podpirajo župansko kandidaturo Vladimirja Kukanja, je tudi Lista Kukanja, ki jo v glavnem sestavljajo novinici in politični in upravnem življenju. Edini, ki ima za sabo politične izkušnje, je Walter Ulcigrai, socialist in levensredinskem zvezništvu Insieme-Skopaj, ki je v občinskem svetu deset let vodilo opozicijsko politiko do uprave župana Giorgia Reta.

»Ne morem trditi, da je bil Ret slab župan, gotovo pa ni izpolnil vseh svojih volilnih obljub. A to že sodi v zgodbino,« pravi Ulcigrai, ki ga moti, da se županski kandidat desne sredine Massimo Romita sedaj predstavlja kot neke vrste Retov naslednik. Romitova politična zgodba je po njegovem namreč čisto različna od Retove. »Za dosedanjega župana so pred desetimi leti volili mnogi Slovenci in, upam si trditi, tudi nekateri levicarji, saj se je Ret predstavljal kot zmerni in sredinski človek. Romita ni zastopnil desne sredine, ampak desnice, kot jasno dokazuje njegova politična preteklost v Nacionalnem zvezništvu, ki jo očitno prikriva ali se je sramuje,« meni Ulcigrai, ki pravi, da pred volilci nihče ne sme slepomisiti ali se pretvarjati. »Tega ne delam jaz in tega ne sme delati niti človek, ki kandidira za župansko mesto,« pravi se zastopnik Liste Kukanja.

Ta lista se je rodila v podporo neodvisnega in nadstrankarskega

Kandidati Liste Kukanja (manjka Andrej Marušič) za devinsko-nabrežinski občinski svet z županskim kandidatom Kukanjo

kandidata, ki ima po Ulcigraievem mnenju dve temeljni lastnosti: da je novo ime v devinsko-nabrežinski politiki ter da kot nekdanji občinski funkcionar zelo dobro pozna administrativno kolesje Občine Devin-Nabrežina. Lista Kukanja si nadeja podporo tudi pri tistih občankah in občanah, ki so v preteklosti mogoče glasovali za Reta, županski kandidat Romita pa je danes zelo daleč od njihovih idej in pričakovanj.

Volilna kampanja v devinsko-nabrežinski občini torej počasi pre-

haja v živo, da se je začela nekoliko z zamudo pa je treba pripisati velikonočnim praznikom, ko je zavladalo neke vrste premirje. Devin-Nabrežina je edina občina na Tržaškem, kjer bodo majha volitve, zato je pričakovati, da bo šlo za »domače« predvolilno soočenje, brez so-delovanja »zunanjih« dejavnikov. Na deželnih ravni bo namreč glavna pozornost namenjena volitvam v Gorici, seveda če sploh bodo in če jih ne bodo upravni sodniki 26. marca preložili na zahtevo stranke

Slovenske skupnosti. A to je druga zgodba.

Občinske volitve bodo v nedeljo, 6. ter v pondeljek, 7. maja. Volitve bodo enkrožne, tako da bo za župana izvoljen kandidat, ki bo dobil največ glasov, torej tudi enega več kot ostalih kandidatov. Devinsko-nabrežinski občinski svet šteje 16 članov, član skupščine je tudi župan. Deset občinskih svetnikov pripada zmagovalni županovi volilni koaliciji, šest predstavnikov pa sestavlja svetniško opozicijo.

Volitve 2012

DEVIN-NABREŽINA

Seslian: jutri prvi volilni shod Vladimirja Kukanje

Županski kandidat leve sredine Vladimir Kukanja bo jutri v Seslijanu in v Naselju S. Mauro skupaj s somišljeniki priredil prva predvolilna srečanja. Ob 10. uri se bo v kavarni S. Mauro srečal s prebivalci tamkajšnjega naselja, uro kasneje pa v Seslijanu s krajanji v lokalnu Why Not. V nedeljo bo Kukanja s kandidati levo-sredinskega zavezništva ob 10. uri obiskal volilni »gazebo« leve sredine na osrednjem trgu v Nabrežini.

Simone Napolitano danes v Šempolaju

Županski kandidat občanske liste Nuova generazione per Duino-Aurisina-za Devin-Nabrežino Simone Napolitano bo danes ob 18. uri predstavil svoj program v Šempolaju (gostilna Gruden). Napolitano se predstavlja kot protitež takoj desni, kot levi sredini. V Šempolaju bosta govorila tudi kandidata Ilaria Bak in Alberto Pisani.

Obvestilo kandidatom slovenske narodnosti

Kandidate slovenske narodnosti opozarjam, da nam lahko do nedelje, 15. aprila dostavijo svoje predstavitve (največ 1500 znakov) s priloženo fotografijo (naslov elektronske pošte trst@primorski.eu).

Sporočila in obvestila o majskih volitvah bomo objavljali v tej rubriki. Uredništvo si pridružuje pravico, da o predvolilnih dogajanjih po lastni presoji poroča v okviru vsakdanje redne kronike.

SKGZ - Resolucija Podpora Primorskemu dnevniku

Udeleženci predsinočnjega pokrajinskega kongresa SKGZ so med drugim odobrili sledečo resolucijo v zvezi s finančno krizo našega dnevnika:

Pokrajinski kongres Slovenske kulturno-gospodarske zveze za Tržaško izraža svojo podporo in solidarnost Primorskemu dnevniku, edinemu slovenskemu tiskanemu dnevniku v Italiji, ki doživlja v zadnjih časih hude finančne težave. Splošna gospodarska kriza, ki je zaobljela tako Italijo kot Slovenijo, ne prizanaša niti našemu dnevniku. Vodstvo časopisa je pred dnevi sprejelo stroge varčevalne ukrepe, ki jih gre pripisati zamajanju pri izplačevanju državnih prispevkov in ki jih je vlada retroaktivno celo znizala. Varčevalni ukrepi bodo vplivali na vsebino in kakovost našega dnevnika, kar pomeni nepopravljivo škodo celotni slovenski narodni skupnosti v Italiji. SKGZ si bo tako kot doslej prizadevala za rešitev zapletenega položaja pri pristojnih organih v Rimu, na Deželi FJK in v Sloveniji. Predsednik SKGZ Rudi Pavšič je v minulih dneh že kontaktiral odgovorne dejavnike, da bi jih še v večji meri sensibiliziral.

V tem kriznem trenutku je bistvenega pomena, da si v manjšini vsi prizadevamo za rešitev našega stanja pri našem dnevniku in drugih zamejskih medijih. Skrajno nesmiselno je ustvarjati znotraj naše skupnosti dodatne napetosti in neupravičena pogovaranja.

SKGZ - Na občnem zboru izvolili novega pokrajinskega predsednika

Marino Marsič nasledil Mermoljo

Ace Mermolja izpostavil včlanjevanje mladih, prisotnost v mestu in skrb za teritorij - Izvoljen 45-članski pokrajinski svet

V Gregorčevi dvorani v Trstu je predvčerjnjim zasedal pokrajinski kongres Slovenske kulturno-gospodarske zveze. Kongres je bil volilnega značaja, tako da so prisotni delegati obnovili pokrajinske organe in določili kandidate in delegate za Deželni kongres krovne organizacije. Za novega pokrajinskega predsednika je bil soglasno izvoljen Marino Marsič, bivši predsednik Zveze slovenskih kulturnih društev. Nov pokrajinski svet SKGZ za Tržaško bo sestavljal 45 članov.

V izčrpnom poročilu je dosedanje predsednik Ace Mermolja izpostavil cilje, ki si jih je odbor postavil ob imenovanju pred tremi leti in navedel dosežene rezultate. Odbor si je konkretno postavil tri glavne cilje: zbrati skupino ljudi, ki bi bili pripravljeni sprejeti vodilne vloge znotraj SKGZ, okrepliti slovensko prisotnost v mestu in skrbeti za teritorij, tako

v povezavi s slovenskimi ljudmi in organizacijami kot v sodelovanju s krajevnimi javnimi upravami. Glede doseženih rezultatov je Mermolja označil SKGZ na Tržaškem kot nekakšno odprt delovische, kjer pa so se dejavnosti in pobude pozitivno obrestovale. Zlasti je pozdravil kot posrečeno odločitev, da se je SKGZ odprla včlanjevanju posameznikov in tako omogočila pristop novih ljudi, predvsem nekaterih mladih z voljo do dela. Gleda slovenske prisotnosti v mestu je Mermolja ocenil, da jo gre nadas-

član na pokrajinskem občnem zboru in spodaj novi predsednik Marino Marsič

KROMA

lje krepitev. V mestu sicer delujejo osrednje slovenske organizacije in ustanove, kot na primer Primorski dnevnik, gledališče in veliko drugih dejavnikov, vključno s SKGZ. Omenil je Dijaški dom, Jasli, Stadion 1. maj, Krožek Krut in seveda vse organizacije, ki domujejo v ulici Svetega Frančiška. Stavbe, kjer te organizacije delujejo, pa potrebujejo redna vzdrževalna dela, nekatere celo nujno obnova, ker se morajo nekatere komercialne dejavnosti, kot npr. knjižarna, vzdrževati z lastnimi sredstvi in so zato bistvenega pomena sodobno urejeni prostori.

Odbor je vztrajno navezoval stike z občinsko in pokrajinsko upravo ter z upravitelji okoliških občin. Z ljudmi, društvami in organizacijami pa je potreben živ dialog, pri tem pa sta potrebna vsaj dva sogovorca. Ni namreč dovolj, da se pokrajinski predsednik SKGZ udeležuje proslav in komemoracij. SKGZ mora bi-

ti pozorna tudi do teritorija kot takega, oz. do fizičnega prostora, do mesta, do Krasa in morja, kjer živimo tudi Slovenci, je poudaril Mermolja.

SKGZ si nadalje prizadeva za odprt prisotnost Slovenev, zato je organizacija deležna precej kritik s strani nekaterih narodnjakov, ki se radi izprije, ne trudijo pa se za reševanje problemov. Mermolja je v svojem poročilu med drugim obnovil vrednote SKGZ, ki jih opredeljuje njen statut: neideološki in odprt pogled na narodno vprašanje, sprejemanje različnih Slovencev, sodelovanje z Italijani, ki si tega želijo, in seveda odpor do vseh nacionalizmov: italijanskega in slovenskega, ki tudi obstaja. V globalnem svetu bi po njegovem mnenju potrebovali vsaj malo "internacionalistične solidarnosti", saj smo sicer obsojeni na počasno odmiranje.

V razpravi so delegati Pokrajinskega kongresa soglasno izrazili soli-

darnost Primorskemu dnevniku, ki doživlja hudo finančno krizo. Izjavo objavljamo posebej.

V Pokrajinski svet SKGZ za Tržaško so bili nazadnje izvoljeni: Tomaž Ban, Darja Betocchi, Ennio Bogatez, Sonja Božič, Lojze Briščik, Žarko Bušavec, Sabina Citter, Štefan Čok, Franc Fabec, Barbara Ferluga, Pierina Furlan, Tjaša Gruden, Nives Guštin, Štefan Jazbec, Igor Kocijančič, Dejan Kozina, Nadja Kralj, Viljam Lavrenčič, Martin Lisičić, Paolo Mahorčič, Marino Marsič, Andrej Marušič, Erik Masten, Ace Mermolja, Mirjan Mikolj, Vojko Miot, Alan Oberden, Milena Padovan, Milan Pahor, Matjaž Pečar, Nevenka Pernarčič, Živka Persi, Marinka Pertot, Bruno Počkaj, Gorazd Pučnik, Dana Purič, Nina Race, Rosana Sabadin, Borut Sardoč, Matjaž Sirk, Vojko Slavec, Stanka Sosič Čuk, Adriano Sossi, Peter Sterni in Andrej Zuppin.

OBČINA TRST - Posegi na Vzhodnem in Zahodnem Krasu

V proračunu 2012 za kraška rajona javna dela vredna 6.645.000 evrov

Popravilo cerkvice sv. Roka v Križu in obnova šolskega poslopja v Bazovici - Kje bodo uredili parkirišča?

Šest milijonov 645 tisoč evrov, toliko bo tržaška občinska uprava v letu 2012 investirala v javna dela na Zahodnem in Vzhodnem Krasu. Nekaj več na Vzhodnem Krasu (2 milijona 750 tisoč evrov) kot na Zahodnem (2 milijona 570 tisoč evrov, tri postavke za skupnih milijon 100 tisoč evrov pa zadevajo obe rajonski območji.

Zahodni Kras

Na Zahodnem Krasu je levsredinska občinska uprava predvidela vsega štiri javna dela. V proračun je vključena prepotrebna obnova cerkvice sv. Roka v Križu (470 tisoč evrov). Dipiazza jo je obljubil celo vrsto let, a ostalo je pri obljubah. Upati je, da bo Cosoliniju uspelo. Kajti v proračunskih listih piše, da je obnova odvisna od deželnega prispevka. Če bo deželni prispevek prispel, bo cerkvica obnovljena, sicer pa bo treba še čakati ...

Podobno je tudi s tremi preostalimi napovedanimi javnimi deli. Ureditev šolskih poslopja na Prosek (vrtec, osnovna in nižja srednja šola) bo stala milijon evrov. Tudi to postavko je vključil v proračun že župan Dipiazza, a dela ni uresničil. Cosolini je delo povzel, tudi v tem primeru pa bo realizacija odvisna od deželnega prispevka.

Prosek bo deležen še preostalih dveh posegov, obeh na športnih objektih. Prvi (izredno vzdrževanje, 3.del) je vreden 750 tisoč evrov, drugi (prav tako izredno vzdrževanje) 350 tisoč evrov. Oba bosta izvedena z deželnim prispevkom in se našata na športne strukture na Rouni.

Desno cerkvica sv. Roka v Križu; spodaj poslopje osnovne šole Primoža Trubarja v Bazovici

KROMA

Vzhodni Kras

Na Vzhodnem Krasu je predvidenih sedem javnih del. Najbolj zajeten (in verjetno tudi najbolj pričakovani) je poseg v Bazovici. Šolsko poslopje osnovne šole Primoža Trubarja čaka na obnovo dobro desetletje. Že Illyjeva občinska uprava je

pripravila načrt, ki pa ga je Dipiazza »shranil« v predal. Rajonski svet je opozoril na večletno zamudo, na njegovo podobo je prišlo do »obiska« občinske komisije za javna dela v Bazovici, občinski svetniki so si ogledali načrt in domnenjeno je bilo, da je treba delo izvesti. A ni bilo izvedeno. Cosolini je poseg, vreden milijon 900 tisoč evrov, vključil v svoj prvi proračun. Upati je, da se bo tokrat vendarle vse izšlo v najlepšem redu in da bo občinska uprava prejela deželni prispevek, potreben za izvedbo dela.

V proračunu je še en poseg na šolskih poslopjih: zadava obnovo italijanske osnovne šole Lona: 500 tisoč evrov, tudi to postavko je Cosolini »podedoval« od Dipiazze, tudi to delo je odvisno od deželnega prispevka.

Prav tako so od deželnih prispevkov odvisni tudi trije posegi na športnem področju. V Trebčah bodo namestili umetno travo na malem nogometnem igrišču (250 tisoč evrov); v Bazovici bodo dopolnili dela na športnem igrišču Zarje (50 tisoč evrov); na Opčinah bodo uredili dvorane tamkajšnje Polisportive (prav tako 50 tisoč evrov).

V Gropadi se bodo nadaljevala dela za ureditev Muzeja vode (prispevek Evropske unije za 190 tisoč evrov), na Opči-

Javna dela na Zahodnem Krasu v letu 2012

Delo	Strošek
Križ: obnova cerkvice sv. Roka	470.000 €
Prosek: ureditev šolskih poslopij	1.000.000 €
Prosek: izredno vzdrževanje športnih objektov (3. del)	750.000 €
Prosek: izredno vzdrževanje	350.000 €
Skupno	2.570.000 €

Javna dela na Vzhodnem Krasu v letu 2012

Delo	Strošek
Opčine: ureditev Trga Škavence	35.000 €
Gropada: Muzej vode (2. del)	190.000 €
Bazovica: obnova šolskega poslopja	1.900.000 €
Opčine: Obnova šole C. Lona	500.000 €
Trebče: umetna trava na malem igrišču	250.000 €
Bazovica: dopolnitev del na športnem igrišču Zarje	50.000 €
Opčine: ureditev dvorane Polisportiva	50.000 €
Skupno	2.975.000 €

Javna dela v kraških vaseh v letu 2012

Delo	Strošek
Ureditev cest, pločnikov in odtočnih kanalov	500.000 €
Parkirišča in ureditev cest	500.000 €
Ureditev poti na kraškem ozemlju	100.000 €
Skupno	1.100.000 €

nah pa bo občinska uprava uredila Trg Škavence (35 tisoč evrov iz presežka).

Posegi v kraških vaseh

V proračunu so omenjeni še trije posegi in sicer za območje kraških vasi (v izvirniku: »borghi corsici« oziroma »borghi carische«). Prvi zadava ureditev cest, pločnikov in odtočnih kanalov; vreden je 500 tisoč evrov, odvisen pa bo od deželnega prispevka. Drugi se nanaša na parkirišča in ureditev cest. Predvideni strošek znaša prav tako 500 tisoč evrov, mestna uprava pa ga bo krilila iz presežka. Prav tako iz presežka bo mogoče pridobiti sredstva za ureditev poti na kraškem ozemlju (100 tisoč evrov).

V proračunskega dokumentu so še nekatere postavke, ki pa le posredno zadevajo kraško območje. Gre za izredno vzdrževanje in obnove nekaterih poti ter še nekatere druge posege, ki bodo izvedeni tudi v drugih rajonih.

Ocenja

Predvidena javna dela na Zahodnem Krasu, Vzhodnem Krasu in posegi v kraških vaseh predstavljajo skupno 7 odstotkov celotnega proračuna za javna dela v letu 2012 (6.645.000 evrov od skupnih 91.558.000 evrov vseh javnih del). Na Vzhodni Kras odpadejo 3 odstotki javnih del, na Zahodni Kras 2,8 odstotka, skupni posegi v kraških vaseh predstavljajo 1,2 odstotka proračuna.

Mnogo ali malo?

Odvisno.

Na Vzhodnem in Zahodnem Krasu živi 6,81 odstotka vseh prebivalcev tržaške občine. Upoštevajoč število prebivalcev je to redno proračunska porazdelitev uravnotežena.

Ampak: Vzhodni in Zahodni Kras obsegata več kot polovico občinskega ozemlja. Strukture so razkopljene po zeleni obsežnem ozemlju. Zato bi bilo v tem pogledu pričakovati večjo pozornost občinske uprave.

Tudi dejstvo, da so nekatere postavke nedorecene (na primer parkirišča: kje jih bodo uredili? V Bazovici? V Križu? V Naselju S. Nazario?) kaže na nedovršenost proračunskega dokumenta oziroma na neodločenost občinske uprave. Kajti, če ti ni jasno, kje boš posegel, ne moreš praviti ustreznega načrta za določeno delo. V primeru parkirišč v kraških vaseh pa je v triletnem načrtu javnih del 2012-2014 (stran 78) jasno zapisano, koliko traja postopek za izvedbo dela. Devet mesecov za pripravo predhodnega načrta, dodatni mesec za dokončni načrt in še en mesec za izvršni načrt. Nadaljnji sedem mesecov pa potrebuje za oddajo del v zakup, dela pa bodo konkretno trajala 12 mesecov. Torej skupno: 30 mesecov.

Če bi torej danes začeli postopek za ureditev parkirišča v eni od kraških vasev tržaške občine, bi bilo delo dokončano oktobra 2014.

Marjan Kemperle

ČRNA KRONIKA Nasilna kraja v centru mesta, ranjena ženska

Neznan moški je sinoči v središču Trsta oropal znano tržaško zdravnico, ki je angažirana v zdravniških in ženskih združenjih. Ropar v črni bundi, ki je nosil čelado, se je z vespo približal ženski in ji s silo izmaknil torbico. Pri tem je zdravnica padla na tla in se precej hudo ranila.

Sindikat opozarja na težave policije

Po oceni policijskega sindikata SAP je splošni položaj policistov - v Italiji in Trstu - žalosten. Povprečna starost policistov je 45 let, plače bodo zamrznili, zaposlovanja pa je daleč premalo. »Smo pa tudi vse bolj umazani«, piše v tiskovnem sporoučilu sindikata. Policijski aparat je namreč za celih trideset odstotkov zmanjšal stroške za čiščenje kvestur in policijskih postaj. »V velikonočnem obdobju v operativnem centru sploh niso praznili košev za smeti, tla pa so bila umazana«, se pritožuje SAP.

TRŽAŠKI ZALIV - V sredo zvečer so se znašli v težavah

Obalna straža rešila posadko desetmetrske jadrnice

Smrtni padec

Dopoldne je z vrha stopnišča, ki vodi z Ulice Molino a Vento na Trg Sončino, v nepojasnjene okoliščinah padel moški, ki je pristal na cesti in umrl. Zgodilo se je okrog 11. ure, ko so mimoidoči

poklicali policijo in službo 118. Prizor je presenetil in presunil večje število voznikov in pešcev, nedaleč je med drugim tudi podružnica liceja Petrarca. Kvestura je včeraj navajala, da pokojnik pri sebi ni imel osebnih dokumentov, najbolj verjetno pa je, da si je vzel življenje.

INDUSTRIJA - Po napovedani delokalizaciji tovarne alkoholnih pijač na Češko

Stock ne sme zapreti

*Vrsta odzivov v bran delovnega mesta zaposlenih in sploh tržaške industrije
Savino: Družba kršila sklenjene sporazume - Rosato: Rim mora preprečiti zaprtje*

Dežela Furlanija-Julijška krajina ni storila nič za spodbujanje gospodarske rasti in privabljanje novih podjetnikov in vlagateljev. Rezultati so na dlani. Podjetja v deželi FJK zapirajo drugo za drugim, kar velja seveda tudi za Tržaško. Zdaj je skrajni čas za nove industrijske politike, v Trstu pa je treba na prvem mestu zaščititi delovna mesta ljudi, ki bodo ostali brez službe.

To so bile glavne zahteve političnih sil, ki so si po sredinem napovedanem zaprtju tržaške tovarne alkoholnih pijač Stock včeraj kar sledile. Sindikalne organizacije, ki so v sredo takoj oklicale dvodnevno stavko (ne gre pozabiti, da se je vodstvo družbe Stock brez napovedi predstavilo z 28 pismi, ki so najavljala mobilnost zaposlenih), pa bodo storile vse mogoče za obrambo delovnih mest zaposlenih v tovarni in sploh za pomoč tržaški industriji, ki bo odslej še obubožana. Nujen je namreč zasuk, ker so podatki neusmiljeni. Izvedenci na svetovni ravni opozarjajo, da če je prisotnost industrije na nekem ozemlju pod 20 odstotki, industrija ne proizvaja več bogastva za tisto ozemlje. V Trstu predstavlja danes industrija le približno deset odstotkov produktivnih dejavnosti in to nazorno dokazuje, da je tržaško ozemlje v krizi. Po odhodu Stocka se bo stanje še poslabšalo.

Potrebe so torej ustrezne politike na deželnini in na lokalni ravni. Deželno vlado so včeraj ostro kritizirali predstavniki gibanja Drugi Trst, državni koordinator stranke Prihodnost in svoboda Roberto Menia in načelnik sestrične skupine Demokratske stranke v deželnem svetu Gianfranco Moretton, ki se jim je pridružil tudi deželni tajnik desno usmerjenega sindikata Ugl Matteo Cernigoi. Sindikati Cgil, Cisl in Uil pa že tako več let zahtevajo od deželne vlade konkretne ukrepe za spodbujanje industrijskega in sploh gospodarskega razvoja.

Pokrajinska odbornica za delo Adele Pino je na srečanju s pooblaščenim upraviteljem tovarne Stock včeraj Claudio Rivo poudarila, da mora družba Stock zagotoviti ponovno zaposlitev uslužbencev tovarne. Zaposleni

so vsi mladi in specializirani delavci med 35. in 45. letom starosti, zato njihova predčasna upokojitev ni mogoča, je povedala. Po drugi strani bodo zaradi specializiranosti težko dobili novo delovno mesto na Tržaškem.

Deželna odbornica in sicer pokrajinska koordinatorica Ljudstva svobode Sandra Savino je kasneje obtožila lastnika tovarne, da je kršil sklenjene sporazume. Investicijski sklad Oaktree Capital Management se je namreč leta 2007 obvezal, da se bo proizvodnja v Trstu nadaljevala, je povedala Savinova in poudarila, da je treba prej gledati na kakovost proizvoda in šele nato na dobi-

ček. Delokalizacija proizvodnje na Češko pa pomeni le iskanje dobička, ne glede na kakovost proizvodnje, ki jo zagotavljajo v Trstu.

V tej zvezi se je nenazadnje oglasil tudi poslanec Demokratske stranke Ettore Rosato. Ta zahteva od italijanske vlade ukrepa, da se prepreči zaprtje Stocka ali kvečemu ugotovi novega podjetnika, ki bo pripravljen prevzeti tovarno. Rosato je v vprašanju pristojnemu ministru tudi zahteval od vlade, da preveri, ali so razlogi za zaprtje tovarne, ki jih je navedlo lastništvo, verodostojni.

A.G.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 13. aprila 2012

IDA

Sonce vzide ob 6.21 in zatone ob 19.50 - Dolžina dneva 13.29 - Luna vzide ob 2.17 in zatone ob 11.59

Jutri, SOBOTA, 14. aprila 2012

VALERIJ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 14 stopinj C, zračni tlak 10030 mb raste, vlaga 94-odstotna, veter 6 km na uro jugo-zahodnik, nebo oblačno, more je rahlo razgiban, temperatura morja 11,2 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 14. aprila 2012

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Libertà 6 (040 421125), Škedenjska ul. 44 (040 816296).

Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Libertà 6, Škedenjska ul. 44, Istarska ul. 18/B.

Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Istarska ul. 18/B (040 7606477).

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 20.30 »Titanic 3D«.

ARISTON - 17.00, 18.45, 21.00 »Pollo alle prugne«.

CINECITY - 16.30, 19.10, 21.50 »Battleship«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Bel Ami - Storia di un seduttore«; 22.15 »Edgar Allan Poe - The Raven«; 20.15 »Buona giornata«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »La furia dei Titani 3D«;

16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Biancaneve«; 16.25, 18.15 »Pirati! Briganti da strapazzo«; 16.30, 20.30 »Titanic 3D«; 16.30, 20.00, 22.15 »Act of valor«.

FELLINI - 16.00, 20.10 »Marigold Hotel«; 18.00, 22.10 »Romanzo di una strage«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Bel Ami - Storia di un seduttore«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Quasi amici«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.10, 17.40, 19.10, 20.40, 22.15 »Ciliegine«.

KOPER - KOLOSEJ - 18.20 »Hudič v nas«; 18.10 »John Carter«; 18.00 »Pisma Sv. Nikolaju«; 20.30 »Potomci«; 20.10 »Zaobljuba ljubezni«; 20.40 »Ženska v črncem«.

KOPER - PLANET TUŠ - 21.05, 23.15 »Odklop«; 16.30, 21.10, 23.30 »Vse za denar«; 15.20, 16.05, 17.20, 18.00 »Lorax 3D - sinhro«; 20.20, 23.25 »Igre lakote: Arena smrti«; 15.05, 17.05, 19.05 »Lorax - sinhro«; 20.00, 22.10 »Bes Titanov 3D«; 19.30 »Titanik 3D«; 16.15, 18.40, 21.00, 23.20 »Ameriška pita: Obljetnica«; 18.30 »Albert Nobbs«; 18.10 »Bes Titanov«; 16.20 »Masaker«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 »Battleship«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Biancaneve«; Dvorana 3: 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 »Diaz«; Dvorana 4: 16.40, 18.15 »Pirati! Briganti da strapazzo«; 19.45, 22.10 »Piccole bugie tra amici«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.15, 19.50, 22.10 »Battleship (dig.)«; Dvorana 2: 17.30, 21.00 »Titanic 3D (dig.)«; Dvorana 3: 17.50, 20.00 »Biancaneve (dig.)«; 22.00 »Romanzo di una strage«; Dvorana 4: 17.40, 20.00, 22.10 »Bel Ami - Storia di un seduttore«; Dvorana 5: 17.20, 19.50 »Diaz - Non pulire questo sangue (dig.)«.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS iz Sežane organizira izlet na Poljsko, od 25. do 29. aprila. Ogledali si bomo vzrejni center za divje peteline in gresko banko za smreke, muzej čipk Konjakow, muzeja pivovarstva Žywiec, Korbielow, Auschwitz, Wadowice, rojstni kraj papeža Janeza Pavla II., Krakow, grob Ane celjske, Olomouc in še mnogo drugega. Še nekaj prostih mest. Informacije: Dušan (+386) 16134750 ali dusan.pavlica@siol.net

DRUŠTVO VRTNARJEV organizira izlet v Amsterdam, ki bo od 26. do 30. aprila. Prostih je še 8 mest. Program: ogled Amsterdama z okolico, borzo cvetja, cvetlični park Keukenhof, Haag. Informacije na tel. št.: 00386-31372632, 335-6479875.

IZLET V BOSNO organizira Fotovideo Trst80 od 10. do 13. maja: izlet do kamnitih krogel pri Zavidovicih, piramid v

Izleti

KROŽEK AUSER Domjo in Milje organizira izlet v Dalmacijo, od 22. do 24. junija. Obiskali bomo čarobno otočje Kornate ter spoznali izjemno okolje. Prijave in informacije do 15. aprila na tel. št.: 335-6655215 (Matilda).

SI ROJEN LETA 1958? Pridi z nami v Belo krajino v soboto, 19. maja. Informacije in prijave do 15. aprila po tel. št. 347-0396371 (Nadja) ali 347-9604775 (Igor).

POTEPAJNE PO BOLGARIJI Slovensko planinsko društvo Trst načrtuje od 26. julija do 5. avgusta, enajstdnevno potepanje po Bolgariji. Program načrtovanega izleta bomo predstavili v sredo, 18. aprila, ob 20.30 v društveni postojanki v Boljuncu, hišna številka 44. Vabljeni vsi, ki jih pobuda da zanima.

ENODNEVNI IZLET NA BRIJONE: v nedeljo, 20. maja, za letnike '38 in '40 iz Brega. Prijave od 18. do 20. ure na tel. št. 040-228468 (Ada). Vpisovanje do 20. aprila.

PREŠERNI IZLET Kd Kraški dom, Skd Krasno Polje, Skd Skala, Skd Slovan, Skd Primorec, Skd Lipa in Skd Tabor v Ljubljano z ogledom razstave »Tržaška umetnostna obzorja« v Cankarjevem domu in Vrbo s kosirom, v nedeljo, 22. aprila. Vpisovanja (do zadetke mest) na tel. št. 347-0410542 (Suzana).

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS iz Sežane organizira izlet na Poljsko, od 25. do 29. aprila. Ogledali si bomo vzrejni center za divje peteline in gresko banko za smreke, muzej čipk Konjakow, muzeja pivovarstva Žywiec, Korbielow, Auschwitz, Wadowice, rojstni kraj papeža Janeza Pavla II., Krakow, grob Ane celjske, Olomouc in še mnogo drugega. Še nekaj prostih mest. Informacije: Dušan (+386) 16134750 ali dusan.pavlica@siol.net

DRUŠTVO VRTNARJEV organizira izlet v Amsterdam, ki bo od 26. do 30. aprila. Prostih je še 8 mest. Program: ogled Amsterdama z okolico, borzo cvetja, cvetlični park Keukenhof, Haag. Informacije na tel. št.: 00386-31372632, 335-6479875.

Vrtiček mamice Micaele in očka Marka kralji ob Gaji nova cvetlica

Nina

Srečen domek in sončno rast iz srca želijo

starja mama Majda

nono Italio

nonota Giuliana in Franco pranonota Germana in Giuliano stric Giuliano

Ko mala je

Nina

prijokala na svet, je trio Delise narastel v kvartet. Naj radostna oda za vedno igra, naj sreča bo vaša brez meja in brez dna.

Vsi sodelavci
iz Dijaškega doma
čestitamo iz srca.

Visokem, Sarajevo, Travnik in Jajce. Informacije in opis programa na www.trst80.com. Prijave in informacije čim prej na tel. 329-4128363 (Marko).

PODPORNO DRUŠTVO ROJAN v sodelovanju s Krutom vabi v nedeljo, 13. maja, na izlet v zibelko slovenske kulturne in čebelarstva pod Stolom na Gorjanskem. Vpisovanje in informacije: Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, pri g. Kobalu na tel. 040-826661 in pri g. Bolettu na tel. 040-417025.

Čestitke

Ob rojstvu krepkega sinka LIA-MA čestita Denise, Andreju, sestricama Nini in Erin vsa žlahta iz Bojanca.

Osmice

BORIS PERNARČIĆ je odpril osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.

DRUŽINA MERLAK je odprla osmico v Ul. S. Sabba 6, v bližini Rižarne. Točči belo in črno vino z domaćim prigrizkom. Tel. 335-1624285.

Claudio Magris
SAJ RAZUMETE

režija: Igor Pison

RAZPRODANO
DANES, 13. aprila ob 20.30
(druga premiera, prvi petek)

jutri, 14. aprila ob 20.30
(prva sobota)

vabita na
**koncert v sklopu
43. revije
Primorska poje**

danes, 13. aprila, ob 20.30
v Kulturnem domu Skala
v Gropadi

Obvestila

POZOR BOLJUNČANOM! Zbiramo stare in novejše fotografije, ki so v zvezi s prvimi maji in šogrami v Boljuncu. Slednje bomo uporabili za zgodovinsko razstavo ob letošnjem praznovanju 1. Maja. Javite se na tel. št.: 338-722035 (Fantovska Boljunc).

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadružna L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka, namenjena otrokom od 1 do 6 let, delovala v Igralnem koticu Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih od 16. do 18. ure in v sobotah od 10. do 12. ure. Manipulativne delavnice v aprilu: »Moja tipalna knjiga« in »Uokvirimo se«. Informacije na tel. št.: 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure (Igralni kotic Palček).

ZIVLJENJE, KI PRESENEČA - V okviru istoimenskega ciklusa, namenjenega mladim, bo danes, 13. aprila, ob 18.00 v prostorih Slovenske prosvete v Ul. Donizetti, 3 v Trstu srečanje z naslovom »Ali je dobra novica nujno slaba novica?«. Gost srečanja bo urednik Novega glasa Jurij Paljk.

CICI KNJIŽNIČA v Ljudskem domu v Trebčah je odprta vsak torek, od 15.00 do 17.00. Stopite v pravljični svet knjig, z veseljem vas pričakujemo.

RAZVOJNO ZDRUŽENJE REPENTABOR v okviru vinarske sekcije vabi danes, 13. aprila, ob 20. uri v vaški dom Dol pri Vojnah na predstavitev knjizice, ki so jo izdali ob 25-letnici organiziranega ocenjevanja vin repentabrskega območja in v kateri so zbrani ohranjeni dokumenti in pričevanja s preteklih ocenjevanj.

SKD TABOR ZA OTROKE - Ura pravljič: v knjižnici se skriva miška. Ulovimo jo! Danes, 13. aprila in v petek, 27. aprila, ob 16. uri. Pripravljuje Jasmina Smotlak. Vabljeni!

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča da bosta danes, 13. in v torek, 17. aprila, ob 20.45 na sedežu na Padričah redni pevski vaji.

ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK-KONTOVEL vabi člane, da se udeležijo občnega zборa, ki se bo odvijal v Kulturnem domu v drugem sklicanju danes, 13. aprila, ob 20. uri.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi na 4-urno delavnico EFT tehnike (metoda o samopomoči v trenutkih zbeganoosti in slabega počutja) z arh. Barbaro Žetko v soboto, 14. aprila, od 15. do 19. ure v društvenih prostorih na stajonu 1. Maj. Za informacije pokličite tel. št.: 349-7338101 ali 347-7278410.

ZSKD obvešča, da se bosta delavnici v okviru pobude »Kultura zate« nadaljevali tudi aprila: delavnica »Projektne vodenje: mentorstvo v projektu, komunikacija, motivacija, evalvacija« v soboto, 14. aprila, od 9. do 17. ure v prostorih SKD France Prešeren; delavnica »Tim in timsko delo: stili vodenja tima, vloge v timu« v soboto, 21. aprila, od 14. do 18. ure v sremski hiši SKD Krasno polje v Gročanji.

PLANINSKI ODSEK SK DEVIN prireja v nedeljo, 15. aprila, 25. Memorial »Mirk Škarb«, tradicionalni in letos jubilejni spomladanski pohod od Praprota v Repen. Zbirališče v Praproto od 8.30 do 10.00, prihod v Repen v opoldanskih urah, kjer bo Koči pod Rupo kosilo ter nagrajevanje. Za povratak v Praproto bodo na razpolago društveni kombiji. V primeru slabega vremena pohod odpade. Informacije na tel. 040-200782 (Frančko).

DSMO K. FERLUGA sklicuje redni občni zbor volilnega značaja, ki bo v ponedeljek, 16. aprila, v društvenih prostorih (Ul. Roma 22 - Milje) ob 20.00 v prvem, ob 20.30 v drugem sklicanju. Občni zbor bo priložnost za

včlanjevanje oz. za poravnavo članarin. Vabljeni.

ZADRUGA VESNA sklicuje v ponedeljek, 16. aprila, ob 19.00 v prvem in ob 19.30 v drugem sklicanju redni občni zbor, ki bo v novem operativnem sedežu Društva Slovencev miljske občine Kiljan Ferluga v Miljah, Ul. Roma 22, v 1. nadstropju.

A.N.A.G. - Državno združenje pokroviteljev žganja - Tržaška sekcija, organizira tečaj 1. stopnje pokroviteljev žganja. Tečaj se bo odvijal v Trstu (rajon Sv. Alojzij, Ul. Dei Mille 16) od 20.00 do 22.30 v torek, 17., v petek, 20. in 27. aprila ter v petek, 4. in v torek, 8. maja. Informacije in vpis: Jadran Žerjal 349-8638740, erik@alice.it; Bruno Fortunato (deželnji predsednik) 338-9490408, fortunatobruno@libero.it.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV v Trstu, Patronat INAC, sindikat upokojencev SPI-CGIL, vabi na skupno informativno srečanje na temo »Pokojninska reforma in njene posledice na naš vsakdan«, ki bo v torek, 17. aprila, ob 18. uri v Ul. Cicerone 8/b. Na vaša vprašanja bosta odgovarjala Igor Castellani za Patronat INCA in David Krebel za Patronat INAC. Lepo vabljeni!

KROŽEK ZABAVNE MATEMATIKE, ki ga vodi prof. Drago Bajc, vabi na naslednje srečanje, ki bo v torek, 17. aprila, ob 17. uri v Peterlinovi dvorani v Donizettijevi ulici 3. Pridružite se nam!

OBČINA ZGONIK prireja, v sodelovanju s postajo orožnikov iz Devinščine v torek, 17. aprila, ob 17.00 v prostorih KRD Dom Briščiki (št. 77) srečanje z poveljnikom orožniške postaje Devinščina M. De Leon o osnovnih pravilih proti prevaram. Vabljeni vsi občani!

ZDRUŽENJE SLOVENSKI DIJAŠKI DOM Srečko Kosovel vabi svoje člane, da se udeležijo rednega občnega zborja, ki bo v torek, 17. aprila, ob 16.30 v prvem sklicanju in v sredo, 18. aprila, ob 19.30 v drugem na sedežu Združenja v Trstu, Ul. Gimnastica 72.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV Hospice Adria Onlus vas vladljivo vabi na predavanje »Onkoloska prevencija: važno kaj je na krožniku« v sredo, 18. aprila, ob 17. uri v Narodnem domu, Ul. Filzi 14. Predavala bo dr. Majda Košuta.

SEKCIJA ZA SLOVENŠČINO na Visoki šoli modernih jezikov za tolmače in prevajalce vladljivo vabi na literarno predavanje dr. Ane Toroš, ki bo v četrtek, 19. aprila, ob 11. uri v Narodnem domu, Ul. Filzi 14. V predavanju z naslovom Pesmi o Trstu in Tržaškem iz obdobja prve polovice 20. stoletja izpod peresa slovenskih in italijanskih avtoric bo predstavila slovenske in italijanske pesnice, ki so ustvarjale v obdobju prve polovice 20. stoletja in v svojih delih spregovorile o tržaškem prostoru. Vljudno vabljeni!

SLORI - Slovenski raziskovalni inštitut sklicuje 36. redni občni zbor, ki bo v četrtek, 19. aprila, ob 17. uri v prvem in ob 18. uri v drugem sklicu v Konferenčni in razstavni dvorani Narodnega doma v Trstu, Ul. Filzi 14.

SZSO: slovenski tržaški skavti in skavtinje sporočajo, da si člani lahko nabavijo kroje v četrtek, 19. aprila, od 17. do 19. ure na sedežu, Ul. Risorta 3.

ZSKD sklicuje 46. redni občni zbor v četrtek, 19. aprila, (prvi sklic ob 19.30 in drugi ob 20.00) na sedežu AŠKD Kremenjak v Jamljah (Go), Prvomajska ul. 20. Dnevni red: otvoritev občnega zborja, predsedniško in blagajniško poročilo ter predstavitev finančnega obračuna in predračuna, poročilo nadzornega odbora, razprava, odobritev bilanc, razno.

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVO sklicuje v petek, 20. aprila, redni občni zbor v svojem sedežu, Ul. Mazzini 46, v Trstu. Poleg poročil bo na dnevnom redu obnovitev vodstvenih teles. Začetek v drugem sklicu ob 18. uri.

AŠD SK BRDINA prireja v soboto, 21. aprila, ob 19. uri v prostorih Prosvetnega Doma na Općinah, družabno srečanje in nagrajevanje ob koncu smučarske sezone. Vabljeni vsi člani.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi na otroški praznik ob zaključku likovnega natečaja »Igrajmo se pravljice« v soboto, 21. aprila, od 15. do 17. ure: likovni ex tempore za otroke otroških vrtcev in osnovnih šol. V nedeljo, 22. aprila, ob 17. uri: igra

»Heidi« v izvedbi članov Radijskega odra in režiji Lučke Susič ter nagrajevanje. Bogat srečolov. Prireditve bo v Marijinem domu v Rojanu (Ul. Corدارol, 29).

KD PRIMAVERA POMLAD vabi na delevnico »Barve in čopiči za dobro počutje - spomladanski ekvinoci«, ki bo v soboto, 21. aprila, od 15. do 19. ure v prostorih SKD Igo Gruden v Nabrežini št. 89. Delavnico bo vodila psihologinja in psihoterapeutinja dr. Lucia Lorenzi. Informacije in prijave na tel. št. 347-4437922, 334-7520208 ali r.jurada@gmail.com.

TRŽAŠKA KNJIGARNA IN DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v torek, 17. aprila, ob 17.30 v Narodni dom v Trstu na predstavitev knjige Borisa Pahorja »Figlio di nessuno«. Z avtorjem se bo pogovarjala Nadja Roncelli.

A SE RAZUMEMO? O vseh mogočih pomenih besede bo govor na kavi s knjigo, ki jo prirejajo Založništvo tržaškega tiska, Mladika in Tržaška knjigarna. Z gostom, prof. Ivanom Verčem, rednim profesorjem za ruski jezik in književnost na tržaški univerzi, se bo pogovarjala Martina Kafol. Vabljeni na kavo v tržaško knjigarno, v sredo, 18. aprila, ob 10.00.

TRŽAŠKA KNJIGARNA IN DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v torek, 17. aprila, ob 17.30 v Narodni dom v Trstu na predstavitev knjige Borisa Pahorja »Figlio di nessuno«. Z avtorjem se bo pogovarjala Nadja Roncelli.

Curriculum vitae pošljite na

Poslovni oglasi

SLOVENSKO PODJETJE v Trstu, s področja elektronike, išče sodelavca/ko za tehnično-komerčialno dejavnost. Zahteva se višješolska ali univerzitetna izobražba iz tehnično znanstvenih smeri, zanimanje za nove tehnologije, poznavanje dela z orodji MS Office in angleščine. Od vas pričakujemo redoljubnost, točnost, zanesljivost in organiziranost. Nudimo vam zaposlitev v mlaadem, dinamičnem in proaktivnem kolektivu.

Curriculum vitae pošljite na

delotrst@gmail.com

njevo olje, tel. št. 040-2024022 od 16. do 20. ure.

PRODAM SKUTER 250 v odličnem stanju s 4.000 prevoženimi kilometri. Tel. št. 348-5913170.

PRODAM STANOVAJNE v Trstu (Ul. Rivalto), 3. nadstropje, 60 kv.m, 2 spalni sobi, kuhinja in kopalnica, sončna lega, pogled na občinski vrt. Tel. št.: 040-764682.

PRODAM avto volkswagen passat sw, letnik 1998, edini lastnik. Tel. št.: 338-7408271.

PRODAM fiat punto, letnik 2002, klima in ABS, črne barve, 1500,00 evrov. Tel. št.: 339-3924888.

PRODAM njivo v dolinski občini, 1.300 kv. m. in orodja za predelavo vina. Tel. 040-280910.

Prispevki

Popravek: V spomin na tovarišico Vido Grgić daruje Rožica Počkar 10,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim NOB od Sv. Ane, iz Škednja in s Kolonkovca.

V spomin na gospoda Zorota Štoklja darujejo družine Berce, Žetko in D'Aronco 50,00 evrov za Združenje Starši Skupaj - Genitori Insieme in 50,00 evrov za Rojanski Marijin dom. Namesto cvetja na grob Alberta Deršanca daruje Miljo Kuret iz Loga 20,00 evrov za SKD Slavec Ricmanje - Log. Namesto cvetja na grob Alberta Deršanca daruje Boris Berdon z družino 50,00 evrov za SKD Slavec Ricmanje - Log.

Namesto cvetja na grob Alberta Deršanca darujejo Aleksija, Marica in Sandro Rapotec 50,00 evrov za SKD Slavec Ricmanje - Log.

Namesto cvetja na grob Alberta Deršanca darujejo Neyja in Willy 20,00 evrov ter Sonja in Marcello 20,00 evrov za SKD Slavec Ricmanje - Log.

V spomin na bratranca Alberta Deršanca daruje Erminio Kuret z družino 30,00 evrov za SKD Slavec.

V spomin na Zora Štoklja daruje Vida Jagodic 30,00 evrov za Društvo Rojanski Marijin dom.

V spomin na Mari Semez vd. Ukmar darujejo Marta, Jelka in Miran Košuta 30,00 evrov za MoPZ Vesna iz Kriza.

V spomin na Ido Semec vd. Sulini daruje Marta Sedmak 10,00 evrov za MoPZ Vesna iz Kriza.

V spomin na dragega Angela Škerka daruje žena Ida z družino 100,00 evrov za Šempoljski cerkveni pevski zbor.

13.4.1972

Pred štiridesetimi leti je umrl

Josip Kravos

Jofež

Alenka, Marko in Bogomila

13.4.2011

13.4.2012

**Neva Pertot
por. Bogatez**

Spomin nate je vedno živ.

Družina

Nabrežina, 13. aprila 2012

Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

Mali oglasi

DEKLE IŠČE ZAPOSЛИTEV kot otroška varuška. Tel. št. 340-2762765.

IŠČEM DELO kot hišna pomočnica ali negovalka starejših oseb. Tel. 320-6303821 (v večernih urah).

POSVET - Včeraj na pobudo Deželnega šolskega urada in Občine Trst

Šolniki spoznavali izkušnje medkulturne inkluzivne vzgoje

Ob povečanju priseljevanja se šole v FJK spopadajo z novimi problemi in izzivi

Interkulturna in inkluzivna vzgoja in izobraževanje v šolah sta bila v središču včerajšnjega seminarja z naslovom Luoghi, viaggi, incontri - Percorsi per l'integrazione: non solo fiabe (Kraji, potovanja, srečanja - Načini integracije: ne samo pravljice), ki ga je Deželni šolski urad organiziral v sodelovanju s tržaško Občino. Seminar je potekal v avditoriju muzeja Revoltella, na odlično obiskanem srečanju pa so lahko učitelji in profesorji prisluhnili različnim predavanjem.

V popoldanskih urah sta prisotne nagovorili podžupanja Fabiana Martini in generalna direktorica Deželnega šolskega urada Daniela Beltrame, ki sta med drugim povedali, da naša regija v zadnjih letih postaja zelo privlačna za različne skupine priseljencev. Po besedah govornic se je ravno zaradi tega dejstva treba lotiti odločnejšega reševanja vključevanja novopriseljenih učencev v šolo, odraslim priseljencem pa je potrebno ponuditi različne možnosti osnovnega izobraževanja.

Več o interkulturni pedagogiki smo izvedeli iz posegov Tiziane Trebiani, ki vodi inštitut CTP, Paole Estori in inštituta Marco Polo, in Eugenie Di Barbone z inštituta Divisione Julia. Vse govornice so bile mnenja, da se v njihovih vzgojno-izobraževalnih inštitutih dobro izvajajo načela interkulturne pedagogike in prijemi, ki jih ta koncept poudarja. Trebianova je poudarila, da njihov center CTP ponuja široko paletov tečajev za vse odrasle priseljence, ki pri njih med drugim lahko osvojijo tudi osnove italijanskega jezika. Z zelo heterogenimi razredi se sooča inštitut Marco Polo, v sklopu katerega poučujejo 738 učencev, od teh je kar 310 priseljencev. Paola Estori je pojasnila, da k boljši učni uspešnosti učencev priseljencev in njihovi uspešni integraciji stremijo z različnimi socio-kulturnimi dejavniki. Med podporne mehanizme sodijo tudi poskusi, da spoznamo kulturo učencev priseljencev, je pojasnila govornica in v isti sapi doda, da je njihov vzgojno-izobraževalni proces usmerjen h krepitvi spoštovanja do otrokovih staršev, njegove kulturne identitete, jezika in vrednot.

O tem, kako kompleksno tematiko interkulturnosti konkretno obravnavajo v šolah, smo izvedeli s pomočjo pedagoškega primera, ki so ga izvedli v inštitutu Valmaura. Maria Teresa Melé nam je posredovala primer dečka Edoarda, ki se na začetku nikakor ni

Izkušnje medkulturnih projektov so šolnikom predstavili tudi s pomočjo multimedijskih tehnik
—
KROMA

znal integrirati v italijansko šolo. Učiteljice so se pogovorile z dečkovo mama in ji predlagale, naj pride v šolo in naj pove kaj zanimivega o rodni Romuniji in njeni tradiciji. Učenci so z zanimanjem prisluhnili besedam matere, malo Edoardo pa se je končno v razre-

du počutil kot protagonist, kar je pomoglo k "lažji" inkluziji.

O podobnih primerih dobre prakse se je včeraj govorilo ves dan, saj je seminar trajal tudi v popoldanskih urah. Če povzamemo posege govornikov, lahko zaključimo, da v naši regiji

dobro izvajajo modele multikulture in interkulturne vzgoje, s tem pa sledijo izhodiščem pravične šole. Poučno delovno srečanje je včeraj popoldne sklenil koncert dijakov devinsko-nabrežinskega Zavoda združenega sveta. (sc)

SV. IVAN - Jutri in v nedeljo prireditev za ljubitelje vrtnarstva

Horti Tergestini

Častni gost letosnje prireditve bo znani tržaški botanik Livio Poldini

Na območju bivše umobolnice pri Sv. Ivanu se bo jutri in v nedeljo vrnila prodajna razstava Horti Tergestini, posvečena vrtnarstvu. To bo 7. izvedba priljubljene prireditve, ki privabi vsako leto razstavljavce, trgovce, vrtnarje in strokovnjake iz Italije in tudi Slovenije. Na sporednu so številni različni obrazi zelenega sveta: cvetje, rastline, umetnost, antikariat, srečanja in delavnice. Častni gost letosnje prireditve bo znani tržaški botanik Livio Poldini.

Letosnjo prireditve, ki jo je lani obiskalo več kot 15 tisoč ljudi, bo popestrila ganljiva in pomenljiva slavnost posvečena miru. Kot so sporočili organizatorji, bo v mirni kotiček svetovanskoga parka postavljena kakijeva sadika, cepljena iz edinega drevesa, ki je preživel atomsko bombo v Nagasakiju. Dodatne informacije so na spletni strani www.hortitergestini.it.

DVA KONCERTA
Primorska poje v Gropadi in Barkovljah

Nadaljujejo se koncerti revije Primorska poje v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev in včlanjenih kulturnih društev. V prenovljenem Kulturnem domu Skala v Gropadi bo koncert noči ob 20.30 z nastopom MoPZ Cyril Kosmač iz Kopra, MePZ Gorjansko iz Komna, DZ Plejade iz Ajdovščine, ŽePZ Sožitec iz Podmelca, VoS Ubeljšek iz Velikega Ubeljskega. Večer bo zaključil Komorni zbor Ipavška. Domače SKD Skala, ki sodeluje pri organizaciji, vladno vabi.

S Krasko se bo v barkovaljanskem morju revija selila jutri, 14. aprila, prav tako s pričetkom ob 20.30, točneje v cerkev sv. Jerneja, kjer bodo zbori peli sakralni program. Koncert soorganizira domače društvo SKD Barkovlje. Na sporedu bodo sakralne skladbe, ki jih bodo izvajali MePZ Sv. Lucija iz Portoroža, cerkveni MePZ Zvon iz Ilirske Bistrike, MePZ Coro Tre Valli/Tri doline z Viševskega, Komorni zbor Grgar, MoPZ Napev iz Batuj, Združeni zbor ZCPZ iz Trsta in Primorski akademski zbor Vinčko Vodopivec Ljubljana.

KONCERT - V nedeljo v dvorani Miela
Izraelski bend Balkan Beat Box

Zadruga Bonawentura - Gledališče Miela prireja v nedeljo zvezčer izreden koncert. Na oder tržaškega gledališča bo namreč ob pol devetih stopila svetovno znana zasedba Balkan Beat Box. Njen sound je posebna mješanica balkan glasbe, roka, arabskih melodij, hip hopa in ragga ritmov. Izraelski bend bo obiskal naše mesto v sklopu daljše evropske glasbene turneje, med katero bo predstavil svojo zadnjo ploščo Give. Koncert spada v serijo glasbenih nastopov z imenom Musica energetica, v sklopu katerih bosta v naslednjih dveh tednih nastopili še skupini Osaka Monaurail (19. aprila) in Bud Spencer Blues Explosion (28. aprila). Vstopnica za nedeljski koncert znaša petnajst evrov. (R.D.)

KNJIGARNA
Marzo Magno novinar, pisatelj in popotnik

Gost posrečene pobude Na kavo s knjigo bo danes pisatelj, novinar in popotnik Alessandro Marzo Magno. V Tržaški knjižarni bo spregovoril predvsem o svoji zadnji knjigi L'alba dei libri (Zora knjig), ki nam razkriva doslej v marsičem nepoznane Benetke kot prve »multinacionalce« za izdajanje in tiskanje knjig. Avtorja in njegovo ustvarjalnost (začetek ob 10. uri) bo predstavil novinar Primorskega dnevnika Sandor Tenca, ki bo tudi vodil razgovor. Predstojitelji pobude so Tržaška knjižarna, Mladika in Založništvo tržaškega tiska v sodelovanju s Slovenskim klubom.

Marzo Magno je doma iz Benetk, živi v Milanu, lahko pa ga imamo tudi za Tržačana. Velja za dobrega poznavalca tržaške in širše večjezične realnosti.

Srečanje z mladimi na temo Mediji in etika

Ali je dobra novica nujno slabta nova? je naslov predzadnjega večera, namenjenega mladim, iz letosnjega ciklusa srečanj, ki poteka pod skupnim gesлом Življenje, ki preseneča. Srečanje bo danes v prostorijah Slovenske prosvete v Trstu v ul. Donizetti 3. Na njem bo kot gost spregovoril Jurij Paljk, odgovorni urednik tedenika Novi Glas, sicer pa tudi esejist, pesnik in kulturni delavec. Pod drobnogledom bodo tokrat mediji, zlasti z zornega kota večne in težko razrešljive dileme o odnosu med medijsko in dejansko resničnostjo, o iskanju senzacionalizma za vsako ceno, o etičnih dilemah, pred katere je postavljen časnikar, o novih komunikacijskih omrežjih ter njihovem pomenu itd. Izhodiščem, ki jih bo podal gost, bo sledil razgovor. Večer se bo začel nočjo ob 18.00. Vabljeni mladi. (žč)

Repentabor: razpis za znižanje najemnin

Občina Repentabor sporoča družinam z bivališčem v občini Repentabor, ki lahko predložijo prošnjo za ekonomsko podporo pri plačevanju najemnin stanovanj javne ali zasebne lasti, iz izjemo subvencioniranih stanovanj za leto 2011, da je treba prošnjo za dodelitev olajšave predstaviti izključno na to na menjenem obrazcu, ki je priložen razpisu, in bo na razpolago od danes, 12. aprila, na občinski spletni strani:

www.comune.monrupino.ts.it - albo pretorio ter v Tajništvu občine Repentabor - Col. 37, od pondeljka do petka od 9.00 do 12.00, samo ob pondeljkih in sredah od 15. do 17. ure. Rok za vložitev prošenj, izpolnjenih v celoti, zapade 7. maja 2012 ob 17. uri.

Debata o krizi strank

Kriza strank in morebitna tretja republika bosta osrednji temi debate, ki bo danes ob 17.15 v dvorani Tesistori na Trgu Oberdan 5. Predsednik združenja Dialoghi Europei Giorgio Rossetti bo uvedel srečanje in predstavil goste - nekdajnega ministra Valda Spinija, predsednika družbe SWG Roberta Webra, profesorja političnih ved na univerzi La Sapienza v Rimu Micheleja Prospera in poslanca Demokratske stranke Alessandra Marana.

Mladi in sostanovanje

Novinarski krožek (Korzo Italia 13) vabi danes ob 18. uri na novo srečanje v nizu sedmih večerov o evropski naravnosti mesta Trst. Tokratna tema bo sostanovanje (co-housing), kakovostna stanovanjska politika za mlade in manj mlade ter nove stanovanjske priložnosti v Trstu. Sodelovali bodo tržaška občinska odbornica za urbanistiko Elena Marchigiani, arhitekt Raul Pantaleo in arhitektka Elena Carlini.

Tržaški habsburški razcvet

Danes ob 17.30 bo v knjižarni La Fenice (Pasaža Fenice) predstavljena knjiga zgodovinarja Almeriga Apollonia La ripresa economica di Trieste dopo il ritorno degli Asburgo e i suoi protagonisti (1814-1840) (Tržaški gospodarski vzpon po vrniti Habsburžanov in njegovi protagonisti). Z avtorjem se bo pogovarjal Giulio Mellinato.

Koncert Freak Waves

Drevi bo v lokalnu Round Midnight v Ul. Ginnastica koncert skupine Freak Waves, ki jo sestavljajo Mitja Košuta (bobni in vokal), Marjan Milič (kitara in vokal) in Igor Gustincič (bas in vokal). Skupina izvaja rock priredbe sodobnih avtorjev (npr. Pearl Jam, U2, Red Hot Chili Peppers, Blur in Placebo), kot tudi starejših (Rolling Stones, Beatles, Cream, The Who). Začetek ob 22. uri, vstop prost.

GLASBENA REVIIA - V gledališču Basaglia v organizaciji nižje srednje šole Sv. Cirila in Metoda

Množičen in raznolik izbor mladih glasbenih poustvarjalcev

Predstavilo se je kar 150 nadebudnih glasbenikov vseh starosti od vrtca do nižje srednje šole

O uspehu glasbene revije, ki jo vsako leto organizira državna nižja srednja šola Sv. Cirila in Metoda, dovolj zgovorno pričajo številke: približno 150 otrok se je pomerilo pred komisijo v večjih in manjših komornih skupinah ter posamezno in pokazalo sadove svojega dela na zaključnem nastopu, ki je v sredo popoldne v gledališču Basaglia privabil polnoštevilno občinstvo.

Od vrtca do nižje srednje šole je kar lep razmah, kot je opazna razlika med tistimi, ki se z glasbo ukvarjajo bolj intenzivno - na privatnih ali državnih šolah ali na šolah z glasbeno smerjo -, zato delo komisije nikar ni bilo lahko. Letos so otroke očajevali predsednik komisije Bogomir Petrač, violist in violinist, ki poučuje na Glasbeni šoli v Kopru, flavtistka Caterina Gorup, ki uči v Štarancanu ter pianist Pierpaolo Levi.

Na nastopih, ki so potekali od 28. do 30. marca na svetoivanski šoli, so strokovnjaki poslušali kar osem ur glasbe, za zaključni nastop 11. aprila pa so izbrali tri velike skupine, devet komornih sestavov in triindvajset soloistov. To je navrglo kar dve uri in pol programa, ki je vseboval petintrideset točk. Predolgo, a

vsekakor lepo in zanimivo glasbeno srečanje, na katerem se spoznavajo učenci italijanskih in slovenskih šol iz tržaške in goriške pokrajine, nam vsako leto podari nova doživetja: nekateri učenci so že stari znanci, ki iz leta v leto kažejo razvoj svojega talanta, odkrivamo pa tudi nove nadebudne malčke, ki nas presenečajo.

Pobudnica revije, ki se je rodila pred dvanaestimi leti, je prof. Silvia Di Marino,

ki poučuje flauto na šoli Sv. Cirila in Metoda ter s svojimi kolegi nosi glavno breme dokaj zahtevnega organizacijskega dela. Pedagoginja se je v svojem pozdravu občinstvu zahvalila vsem, ki so omogočili izvedbo tekmovanja, pa tudi Tamari Stanesez iz deželnega sedeža RAI, ki vsako leto snežma glasbeno revijo ter posnetke predvaja na slovenskem programu Radia Trst A, poskrbi pa tudi za televizijske posnetke, ki popestrijo večerni program naše televizije. Tudi šola Glasbene matice potruje pomembnost pobude z vabilom na nastop najboljih udeležencev.

Dolg niz je odprla skupina šole Sv. Cirila in Metoda, ki so jo pripravili profesorji Maurizio Marchesich, Silvia di Marino, Paolo Bembi ter Aljoša Starc: Elisa Porta, Arianna Lo Pinto, Desiree Celin, Alenka Cossutta, Anna Colja, Roberta Sabba, Martin Coretti ter Ester Ban so na flavte, harmonike, električni bas in klavir zaigrali venček motivov iz Webberjevega Jesus Christ Superstar, zelo številna skupina je prišla tudi iz instituta Beata Vergine, kjer poučuje pianistka Cristina Santini: tolkala, prečne in kljunaste flavte, violinina in kitara ter klavir so ljubko zaigrali dve Beyerjevi Etudi, nato je vse prisotne prese netila mala Alida Igbaria, ki obiskuje OV Primi voli in študira violino pri prof. Cristina Verita' na šoli Suzuki: izreden talent, ki ga je na reviji pred leti pokazala tudi njena starejša sestra, je bil razviden v izvedbi prvega stavka Vivaldijevega koncerta v a-molu.

Zelo ubrano je nastopil duo, ki

obiskuje šolo Ancelle della carita': tretješolec Pietro Borghesi, ki študira violino pri prof. Tatjani Giorgini, ter petošolec Giulio Mallardi sta zanesljivo odigrala Suzukijev Perpetuum mobile, nato je nastopil duo z goriške šole Ascoli-Locchi, flavtistka Florinda Kryeziu (prof. Mariaelena D'Agostini) ter pianistka Maria Campanile (prof. Silvia Zazzaro) sta muzikalno podali Jostovo V vodi. Izrazit talent je pokazal petošolec Martin Vertovec (OŠ Finžgar-Barkovlje), ki je s prof. Xenio Brass (GM) naštudiral Sonatino op. 27 Dmitrija Kabalevskega, uglašeno se je odrezal trinajstletni kitarist Ivan Suppani (prof. Marko Feri - GM) v Murovi Milongi, nato je Erik Macor (5.r. OŠ Ivan Trink Zamejski - Ricmanje), učenec prof. Nede Sancin na GM, muzikalno zaigral Šivicevo Deževno. Violinistka Neža Zobec (2.r. NSŠ Ribičič), učenka prof. Jagode Kjuder, je ob spremljavi brata Matjaža pokazala lep napredok v izvedbi Bohmova Perpetuum mobile, nato so se predstavile tri kitaristke-Jana Jerič ter Lara in Živa Furlan (OŠ Bevk z Opčin in Tomažič iz Trebuščice), ki so zaigrale in zapele skladbico Pussy Cat njihovega učitelja Daria Vivianija.

Desno občinstvo na sredinem zaključnem nastopu in spodaj nekateri med nastopajočimi mladimi izvajalcicami

KROMA

polaja in Opčin se je združilo v Trio T & Friends, ki je pod vodstvom profesorjev Beatrice Zonta ter Janoša in Fulvija Jurinčiča zaigralo pop motiv Little Train on the Praire v priredbi Fulvija Jurinčiča, nato je občinstvo navdušila skupina šole Suzuki, ki je s prof. Cristino Verita' naštudirala Paganinijev Ples čarovnic. Pianistka Julija Kralj (NSŠ Sv. Ciril in Metoda), učenka prof. Tamare Ražem Locatelli na GM, je prepričljivo zaigrala Berkovičeve Variacije na ljudsko pesem, kitarist Rafael Baldassi, učenec

hevo Umetniki se poslavljajo, Tia Jurinčič (OŠ Gradnik), učenka prof. Zonta na GM, je zaigrala Selivanov Scherzo, kitarist Tjaš Leghissa (NSŠ Gruden), učenec prof. Ferija na GM, pa Laurovo El Negrito. Pianist Massimiliano Pasetti (OŠ Beata Vergine), učenec prof. Santinove, je bistro zai gral Beyerjevo Etudo št. 80, harmonikar Matija Furlan (NSŠ Kosovel),

je ob spremljavi prof. Claudio Sedmach odigrala stavek iz Seitzovega Koncerta št. 2. Zadnja flavtistka je bila Nina Badin (NSŠ Gruden), učenka prof. Tamare Tretjak na GM, ki je ob spremljavi prof. Sedmachevo zaigrala Karaoovo Grotesker Tanz. Predzadnjo točko je oblikoval tolkalec Christian Zurini (NSŠ Kosovel), učenec prof. Tomislava Hmeljaka na GM, ki je na ksi-

Iz Gorice je prišel pianist Lorenzo Tomoda (NSŠ Ascoli-Locchi, prof. Zazzaro), ki je zaigral Pesem škrjanca P.I. Čajkovskega, zelo ljubko sta nato nastopili sestri Turel - devetletna violinistka Margherita (OŠ Trubar) in trinajstletna Chiara (NSŠ Corsi), učenki prof. Verita' in prof. Šiškovič, ki sta zaigrali prvi stavek Seitzovega Koncerta št. 5. Na keltsko harfo je Ester Ban (NSŠ Sv. Ciril in Metoda), učenka prof. Erike Bersenda, zaigrala stavek iz Dussikove Sonatine, nato je s Klengelovim Kindertriom nastopila mešana skupina iz šole Suzuki in konservatorija Tartini (prof. Verita' in Cristina Nadal) s tremi violinami, celom in klavirjem. Lepo se je izkazal tudi pianist Marko Pejatović (NSŠ Stuparich), učenec prof. Mattea Fanni Cannellesa, ki je suvereno podal Kačaturjanovo Toccato.

Paola Bembija na svetoivanski šoli je korektno zaigral Carcassijev Valček, prvošolka Petra Godnič (OŠ Jurčič), učenka prof. Zonta na GM, je zaigrala francosko ljudsko Alouette, nato je trio, ki so ga sestavljeni violinista Rocco Ascone in Nina Badin (šola Suzuki) ter pianistka Chiara Turel (prof. Šiškovič GM), zabaval občinstvo s kemičnimi prizorčki v Bohmovem Perpetuum mobile. Anna Badodi (OŠ Valmaura), učenka prof. Reane De Luca, se je lepo izkazala v Hirayoshijevi Regrat leti, harmonikar Matej Perčič (NSŠ Kosovel), učenec prof. Igorja Zobina na GM, je zaigral Hubsc-

učenec prof. Zobina na GM, pa Jutjilovo Funny Thing.

Glasbeni maraton je sklenil niz učencev, ki so bili že večkrat nagrajeni na pomembnih tekmovanjih: odlična harfistka Paola Gregorič (NSŠ Tarabochia) je na koncertno harfo zai grala Glinkov Nokturno, Martina Carracci (NSŠ Dante) pa Andresovo Can-

nelle. Obe harfisti študirata na GM pri prof. Tatjani Donis in sta svoj talent pokazali tudi v duu z Andresovo skladbo Dekle. Močan poustvarjalni žar ter razveseljivo muzikalnost je pokazal pianist Max Zuliani (NSŠ Kosovel), učenec prof. Ražem na GM, v odlični izvedbi Berkovičevih Variacij na Paganinijevu temo, lepo se je odreza la tudi violinistka Maša Kocijančič (OŠ Župančič), učenka prof. Kjurovne na GM, ki

lofon zaigral Joplinovo The Entertainer, na bobne pa Bontempellijevu Etudo. Na koncu je (tudi kot skladatelj) zablestel pianist Rok Dolenc (NSŠ Kosovel), učenec prof. Ražmove na GM, s svojo Wind in z briljantno in ognjevitno interpretacijo Kačaturjanove Toccate.

Kratek premor, ki ga je žirija potrebovala za končne odločitev, je izkoristila ravnateljica šole Sv. Cirila in Metoda, prof. Fiorella Benčič, za pozdrav in zahvalo vsem, ki so se potrudili za uspešno izvedbo 12. glasbene revije. Dolg je tudi seznam nagrad: najvišji sta prejela Rok Dolenc (nagraben tudi kot najboljši pianist) in Paola Gregorič, ki se bosta lahko udeležila tekmovanja ISIS na šoli Carducci - Dante, nagrada občinstva je prejel Trio T & Friends, nagrada za najboljšo izvedbo sodobne skladbe Anna Badodi, nagrada za najmlajšo tekmovalko Alido Igbaria, trio Ascione - Badin - Turel je bil nagrazen za humorističen nastop, Erik Macor za najboljšo izvedbo slovenske skladbe, trio kitar Jerič - Furlan za izvirnost, priznanja in darilca pa so prejeli vsi nastopajoči, tudi komisija, za katero so učenci šole Sv. Cirila in Metoda pod vodstvom prof. Doljakove oblikovali prikupne likovne izdelke.

Katja Kralj

ZALOŽBA MLADIKA - Knjiga Tržaški književni razgledi Marije Pirjevec

Bogat in homogen pogled na slovensko literarno ustvarjanje na Tržaškem

Knjiga Tržaški književni razgledi (spremno besedo je napisal Igor Škamperle) prof. Marije Pirjevec prinaša osemnajst esejev, objavljenih v letih 1997–2011 v slovenskem in italijanskem znanstvenem ter strokovnem tisku, ki so bili za pričujočo knjigo na novo priprijeti in dopolnjeni. Eseji nudijo bogat in homogen pregled literarnega ustvarjanja na slovenskem zahodnem narodnostenem območju, čeprav je vsebinsko težišče na slovenski tržaški književnosti 20. stoletja.

Knjiga je razdeljena na štiri dele, ki so vsebinsko opredeljeni. Prvi razdelek obsega literarno estetske ter idejno formalne analize izbora del pisatelja Aloja Rebule, pesnic Ljubke Šorli in Brune Marije Pertot, oceno poezije Iva Grudna, Srečka Kosovela, ter obsežno razpravo, ki skuša določiti kriterije za zgodovinsko obdobja slovenske književnosti na Tržaškem, od sredine 16. do 20. stoletja. V drugem delu dobimo vpogled v narečno pozijo Marije Mijot, Silvane Paletti iz doline Rezije, ter pesnikov Giorgia Qualizze in Renata Quaglie. Tretji razdelek obravnava bogat esej o kulturnih stikih med ljubljanskimi in italijanskimi akademijami in s tem odkriva posebno, do slej pre malo ponzano poglavje stikov med slovenskim in italijanskim kulturnim svetom v preteklosti. V istem razdelku je tudi razprava o Prešernu in Mazziniju in preporodu narodov v 19. stolnici ter je dodana življenjepisna priloga Matije Čopa s prošnjo za profesorsko mesto na reški gimnaziji.

V zadnjem razdelku je poglavje o Kosovelovih pesmih oziroma integralnih v italijanščini, esej o literarni zgodovinariki z Goriškega Lojzki Bratuž in še pogovor s Prešernovim nagrajencem Miroslavom Košto.

Klub raznovrstnosti pa med prispevki obstaja tudi črta, ki jih povezuje. Vodilni je »tržaški vidik«, se pravi poveznost do posebne problematike s slovensko-italijanskega mejnega položaja, z zornega kota dveh literarnih kultur in njunih stoletnih srečavanj. Zato se nekatera besedila močne navezujejo na italijansko strokovno literaturo, ki do zdaj ni bila dovolj znana ali ustrezno upoštevana. Na koncu se objavlja izbor iz bibliografije del profesorice Marije Pirjevec od leta 1967 do danes.

Marija Pirjevec (Sežana, 1941), je otroška in mladostna leta preživel v Trstu, kamor se je z družino preselila leta 1947 in kjer živi še danes. Po maturi na slovenskem klasičnem liceju in oprav-

Marija Pirjevec s svojim knjižnim delom na predstavitvi v DSI

KROMA

vljenem univerzitetnem študiju na Leposlovni fakulteti v Trstu ter na Slavističnem oddelku Filozofske fakultete v Ljubljani je v letih 1972–1993 predavala na Filozofski fakulteti tržaške univerze kot pogodbena, od 1985 pa kot izredna profesorica za slovenski jezik in literaturo. Več let je bila predstojnica Instituta za slovansko filologijo. Od 1993 do upokojitve (2008) je poučevala na Visokih šoli modernih jezikov za tolmače in prevajalce v Trstu (Scuola Superiore di Lingue Moderne per Interpreti e Traduttori). Leta 1998 je postala častna članica Slavističnega društva Slovenije, leta 2011 pa predsednica Slavističnega društva Trst-Gorica-Videm. V času svojega poučevanja na univerzi je utrdila sodelovanje med tržaško slovenistiko in ustreznimi institucijami v Sloveniji ter organizirala vrsto simpozijev, strokovnih srečanj in ciklov predavanj. Njene raziskave sodijo v območje slovenske literarne in kulturne zgodovine, še posebej so usmerjene k odkrivanju stikov med italijansko in slovensko literaturo, narečnega pesništva slovenskega zahoda, tipologije slovenske književnosti idr. Nastopila je na številnih domačih in tujih

simpozijih, sodeluje v slovenskih in italijanskih strokovnih revijah ter zbornikih. Pomembnejše knjižne izdaje njenih del so: Srečko Kosovel: aspetti del suo pensiero e della sua lirica (1974); Saggi sulla letteratura slovena dal XVIII al XX secolo (1983); Trubar, Kosovel, Kocbek e altri saggi sulla letteratura slovena (1989); Na pretoku dveh literatur (1992); Dvoje izvirov slovenske književnosti (1997); Tržaški zapisi (1997). Uredila je vrsto antologičnih izborov slovenske književnosti in zbornikov: Kan naprej trati (1994); France Prešeren, Poesie/Poemi, v zbirki Prešernova pot v svet (1998, 2002); Tržaška knjiga. Pesmi, zgodbe in pričevanja (2001); L'altra anima di Trieste. Saggi, racconti, testimonianze, poesie (2008); Bruna Marija Pertot, Črničke dobre na nabrežju (2011); Parhorjev zbornik, v sodelovanju z Vero Tuta Ban (1993); Trubarjev zbornik (2009). V italijanščino je prevedla roman Ivana Cankarja Hiša Marije Pomočnice (La casa di Maria Ausiliatrice, 1983), iz rezijančne knjižne slovenščine pa pesmi Silvane Paletti Rozajanski serčni romonjen/La lingua resiana del cuore/Rezijanska srčna govorica (2003).

EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE

Z razstavo digitalne umetnosti Fabia Fonde se v Mariboru nadaljuje predstavljanje Italije

eden od delčkov v mozaiku predstavitev Italije v Evropski prestolnici kulture (EPK) je tudi razstava italijanskega ustvarjalca digitalnih umetnosti Fabia Fonda. Na postaviti v mariborskem Vetrinjskem dvoru, ki bo na ogled do konca tega meseca, bo predstavil dela, ki jih je ustvaril v zadnjih petih letih.

Fabio Fonda (1948), po poklicu kardiolog, je v svet grafike stopil v 70. letih prejšnjega stoletja. Tako je med drugim srečal Avgusta Černigoja in Lojzeta Spacala ter se seznanil z beneško mednarodno grafično solo. Njegovo delo je posebej zaznamoval slikar Riccardo Licato s svojimi tehnikami eksperimentalne grafike. Te je Fonda nadgradil z možnostmi, ki jih prinašajo nove tehnologije.

Stalno raziskovanje novih medijev je Fondo privedlo do razmišljanja o konceptualizmu v digitalni umetnosti. Za predstavitev tovrstnega ustvarjanja je ustanovil DigiArtStudio, v katerem se med drugim ukvarja z grafičnim digitalnim

mapiranjem in arhiviranjem. Nekaj teh arhivov je katalogiziral regijski center za kulturno dediščino Furlanije - Julisce krajine SIRPAC. V Mariboru je na ogled predstavitev petletnega delovanja DigiArtStudio s posebnim dodatkom na temo obnove palače Terni - Dei Rossi v Trstu, so zapisali na zavodu Maribor 2012.

Razstava je del projekta EPK Kulturne ambasade, v okviru katerega se ta mesec predstavljajo Italija, Rusija, Japonska in Mehika. Italijanska predstavitev se je pričela prejšnji teden z odprtji razstav oblikovalca Ottavia Missonija, kopij antičnih ravenskih mozaikov in podob Trsta "Imago Trieste".

Zadnji teden aprila bo sledila še predstavitev antologije "Versi diversi"/Drugačni verzi, ki prinaša prerez sodobne pesniške produkcije italijanske manjšine v Sloveniji in na Hrvaškem ter slovenske manjšine v Italiji. Sklepni dogodek italijanske kulturne ambasade pa bo koncert Folkhistrja 26. aprila, ki je namenjen promociji avtohtone istrske glasbe.

LJUBLJANA - Na GR zobraževalna razstava Razkrita telesa

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani je vse do 16. septembra na ogled izobraževalna razstava Razkrita telesa, ki se posveča natančnemu prikazu človeške anatomije. Razstava je v številnih evropskih in svetovnih prestolnicah že pritegnila več kot 30 milijonov obiskovalcev. Razkrita telesa predstavljajo celotna človeška telesa ter več kot 180 posameznih organov in telesnih delov, ki so ohranjeni z inovativnim procesom polimerizacije tripla. Proses vključuje takšno balzamiranje, da se v tkivih vodo zamenja s tekočo plastiko. S pomočjo vakuma se ta strdi in tako omogoči impregnacijo.

Rezultat procesa je model človeškega telesa z detailji na molekularnem nivoju, ki ponuja senzorno muzejsko izkušnjo, so zapisali slovenski organizatorji razstave. Razstava, ki je delo ustvarjalcev ameriškega podjetja Premier Exhibitions, ponuja vpogled v zgradbo človeškega telesa. Raziskovanje posameznih človeških organov se je začelo že z egiptansko civilizacijo, proučevanje človeške anatomije pa še danes predstavlja temelj študija medicine.

SSG - Današnja in jutrišnja predstava Saj razumete razprodani

Veliko zanimanje za priredbo Magrisovega dela v režiji Igorja Pisona

Igralci (od leve) Lučka Počkaj, Nikla Petruška Panizon, Vladimir Jurc in Igor Zobin

SSS-AGNESE DIVO

SIRIJA - Režim in opozicija spoštujeta prekinitev ognja

Po 13 mesecih nasilja upanje v možnost miru

Annan pričakuje ohranitev miru in uresničitev svojega načrta v celoti

NEW YORK/ŽENEVA/DAMASK - V Siriji je včeraj po 13 mesecih nasilja, ki je zahtevalo več kot 10.000 življenj, zavladal relativen mir. Strani sta po besedah posebnega odposlanca ZN in Arabske lige Kofija Annana spoštovali prekinitev ognja, ki je začela veljati v skladu z njegovim mirovnim načrtom. Annan pričakuje ohranitev miru in uresničitev svojega načrta v celoti.

V skladu z Annanovim načrtom je ob 6. uri po lokalnem času začela veljati prekinitev ognja, vladne sile in opozicija pa so morale ustaviti vse sovražnosti. Režim predsednika Bašarja al Asada bi moral pred tem tudi umakniti vojsko in težko oborožitev iz naselij, česar pa, kot kaže, ni storil.

Kot je izvedela francoska tiskovna agencija AFP iz diplomatskih virov ZN, naj bi namreč Annan prek videokonference Varnostni svet ZN za zaprtimi vraty včeraj pozval, naj od sirskega režima zahteva umik vojske iz upornih mest in vrnitev vojakov v kasarne. Ocenil naj bi tudi, da Damask tehnično ne spoštuje njevega mirovnega načrta, da pa je krhka prekinitev ognja "priložnost, ki jo je treba izkoristiti".

Glavna opozicijska koalicija, Sirska nacionalni svet, pa je zatrnila, da imajo posnetke in fotografije, ki dokazujojo, da je težko orožje še vedno nameščeno v naseljih. Ponekod so ga samo premestili. Dodali so še, da so vladne sile postavile številne nove nadzorne točke, ki so močno zastražene.

V izjavi, ki so jo objavil ZN, je sicer Annan ocenil, da je v Siriji trenutno relativno mirno in da "kaže, da spoštujejo prekinitev ognja".

Izpostavljal pa je, da morata sirska vladina in opozicija v celoti uresničiti njegov načrt, tako vojaški del, ki določa umik vojske in težke oborožitve iz naselij, kot tudi izvajanje političnemu procesu.

Napovedal je, da bo generalni sekretar ZN Ban Ki Moon kmalu prosil VS ZN, da odobri čimprejšnjo namestitev opazovalne misije ZN v Siriji, ki bo nadzirala spoštovanje prekinitev ognja. To bo po njegovih besedah omogočilo začetek "resnega političnega dialoga", ki bo odgovoril na skrbi in želje sirskega ljudstva. Iz diplomatskih virov ZN se je sicer izvedelo, da je Annan VS ZN pozval, da odobri hitro napotitev opazovalne misije.

Po besedah diplomata pri ZN naj bi sprva v Siriji poslali manjšo skupino opazovalcev, nato pa naj bi njihovo število povečali, tako da bi lahko nadzirali uresničitev celotnega Annanovega načrta. Po besedah drugega diplomata se vse članice VS ZN zavedajo izzivov v Siriji, ocenjujejo, da pomeni prekinitev ognja "žarek upanja".

Ban je medtem v Ženevi napovedal, da bo vodja tehnične misije ZN, norveški general Robert Mood, z ekipo v petek znova odpotoval v Sirijo, da bi pravil prihod opazovalne misije. Pojasnil je tudi, da mora za začetek njenega dela VS ZN še sprejeti ustrezno resoluciono.

Vodja Arabske lige Nabil al Arabi je po poročilih o spoštovanju prekinitev ognja pozdravil pozitiven razvoj v Siriji in Annana pozval, naj v državo čimprej napoti opazovalce. Izrazil je upanje, da je to "začetek, ki bo Annanu omogočil, da bo napredoval k politični rešitvi sirske krize".

V Siriji, kjer je včeraj ob 6. uri po lokalnem času začela veljati prekinitev ognja, je bilo večinoma mirno, strani pa sta se obojestransko obtoževali za kršitve. Uporniška Svobodna sirska vojska je tako sporočila, da v popolnosti spoštuje prekinitev ognja, da pa ne odgovarja na provokacije režima, ki ga krši. Tako kot Sirska nacionalni svet, so tudi oni pozvali k čimprejšnji napotiti opazovalne misije ZN v državo.

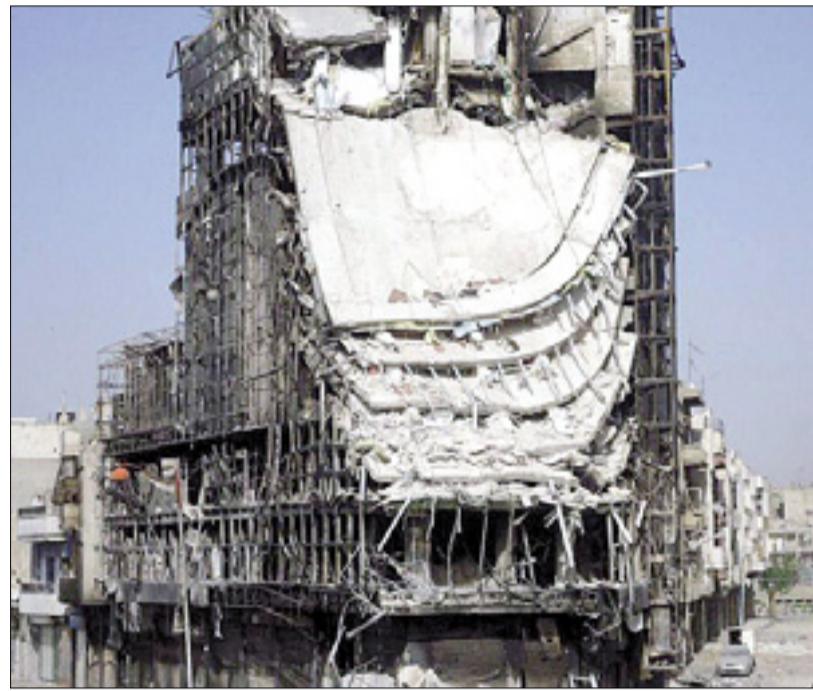
Sirska nacionalni svet je pred tem sporočil, da so od začetka veljave prekinitev ognja sirske sile ubile tri civiliste, več deset pa so jih aretilali. Zanikal pa je vpletosten v napad na avtobus, v katerem je bil po poročanju sirske državne televizije včeraj ubit častnik in ranjenih

še 24 ljudi. Predstavnik sveta je poudaril, da gre za propagando in da za napadom stoji sirska varnostna služba. Državna televizija je sicer poročala, da so napad izvedle "teroristične skupine", s čemer režim označuje opozicijo.

Sirska notranje ministrstvo je medtem ponudilo pomilostitev oboroženim pripadnikom opozicije, "ki si rok niso umazali s krvjo" in jih pozvalo k predaji. Zagotovili so jim, da jih ne bodo priprili in da proti njim ne bodo sprožili postopka. Na tisoče ljudi, ki so zaradi nasilja zapustili domove ali zbežali iz države, pa je pozvalo, naj ne nasedajo zavajajoči propagandi in se vrnejo na domove.

Sirska opozicija dvomi, da vlada misli resno z uresničevanjem Annanovega načrta. Ta predvideva tudi zagotovitev učinkovitega dostopa humanitarne pomoči do ogroženega prebivalstva, izpuščitev med uporom priprtih zapornikov, posebej pripadnikov ranljivejših skupin in mirovnih aktivistov, ter prihod in neovirano gibanje novinarjev po državi.

Vesna Rojko (STA)

Razvaline v uporniškem mestu Homs

Severna Koreja ni izkoristila prve priložnosti za izstrelitev

PJONGJANG - Severna Koreja včeraj ni izkoristila prve priložnosti za napovedano izstrelitev nosilne rakete z opazovalnim satelitem ob 100. obletnici rojstva ustanovitelja države Kim Il Sunga. Hkrati Pjongjang tudi ni pokazal, da rakete ne namerava izstreliti, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Severna Koreja je obvestila mednarodne organizacije, da bo 30-metrsko raketo Unha-3 (Vesolje-3) izstrelila enkrat med četrtekom in pondeljkom, in sicer med 7. in 12. uro po krajevnem času. Včeraj v tem časovnem oknu izstrelitev ni bilo. Na območju je bilo sicer v tem času slabovreme, zaradi katerega ni bilo verjetno, da bo Pjongjang raketo izstrelil včeraj.

Varnostnika na Floridi obtožili nenaklepnega uboja

MIAMI - Tožilstvo v ameriški zvezni državi Florida je v sredo varnostnika Georga Zimmermana obtožilo nenaklepnega uboja neoboroženega temnopoltega najstnika Trayvona Martina, čigar smrt 26. februarja je sprožila množične proteste po vseh ZDA.

Floridska državna tožilka Angela Corey je na novinarski konferenci v sredo potrdila, da so proti Zimmermanu vložili obtožnico zaradi uboja druge stopnje in da je že v priporu, poročajo tuje tiskovne agencije. Če bo spoznan za krivega, mu grozi kazenski najmanj 25 let zapora, najvišja zagrožena kazenska pa je do smrtna ječa.

Marc Anthony zahteval ločitev od Jennifer Lopez

LOS ANGELES - Uspešni ameriški salsa glasbenik Marc Anthony je vložil vlogo za ločitev od sopriga, igralke in pevke Jeniffer Lopez. Kot vzrok za ločitev je navelel "ne-premostljive razlike". 43-letni pevec je dokumentacijo za razvezlo vložil devet mesecev po tem, ko je par oznanil, da končuje svojo sedemletno zakonsko zvezo.

Po poročanju francoske tiskovne agencije AFP je Anthony 42-letno Lopezovo zaprosil za skupno skrbništvo za njuna otroka, štirileteta dvojčka Emme in Maxa.

Lopezova in Anthony sta oba iz New Yorka, njuni starši pa so portoriškega rodu. V devetdesetih letih sta imela kratko zvezo, svojo romanco pa sta nadaljevala leta 2004. Istega leta sta se na skrivaj poročila na domu Lopezove na Beverly Hillsu. Za Lopezovo je bila to tretja zakonska zveza, za Anthonyja pa druga. (STA)

EVROPSKI FINANČNI TRGI - ECB znova posegla na sekundarni trg

Po negotovosti zaradi Španije in Italije borze včeraj sklenile trgovanje v zelenem

FRANKFURT - Osrednje borze na starci celini so včerajšnje trgovanje zaključile v zelenem območju, čeprav je vlagatelje med trgovanjem razočarala informacija o precej višji ceni zadolževanja Italije v včerajšnji izdaji obveznic. Do konca dneva je zaskrbljenost glede Italije in tudi Španije popustila, kar je dvignilo tečaj evra. Precej dražja je tudi nafta.

Na vlagatelje je med trgovanjem negativno vplivala novica, da je Italija izdajo obveznic zbrala že želenih 4,9 milijarde evrov, a se je zahtevana do nosnost v primerjavi z zadnjimi podobnimi izdajami precej zvišala.

To je posledica tega, da se je po nekaj mirnejših tednih na finančne trge v zadnjih dneh znova vrnila negotovost glede prihodnosti članic območja z evrom, še posebej Španije in Italije.

Prav zaradi povečane zaskrbljenosti glede obeh velikih gospodarstev območja evra so se v torek tudi ob-

čutno znižali tečaji na evropskih borzah. Vendar pa so se včeraj delnici že drugi dan dražile. Nekateri očenjujejo, da je negotovost glede morbitne vnovične poglobitve krize v evropskem območju že doseglja najvišjo raven in da je začela popuščati.

Dodatno so k temu včeraj prispevali namigi, da je Evropska centralna banka (ECB) morebiti znova posegla na sekundarni trg državnega dolga in začela odkupovati italijanske in španske obveznice. Na to naj bi namigovalo znižanje zahtevane do nosnosti na obveznice obeh držav.

ECB je sicer lani poleti in zgodaj jeseni s svojim posredovanjem na trgu pomirila takrat vse bolj prestrane trge, pozneje pa je decembra lani in konec februarja tak učinek dosegla že obsežnima operacijama zavojanja likvidnosti bankam.

Indeks najpomembnejših podjetij v območju evra Eurostoxx 50 je

ob 0,27-odstotni rasti sklenil pri 2347,50 točke.

V Frankfurtu je indeks DAX pridobil 1,02 odstotka in dan sklenil pri 6743,24 točke, v Parizu se je indeks CAC 40 okrepil za 0,99 odstotka na 3269,79 točke, londonski FTSE 100 pa je poskočil za 1,34 odstotka na 5710,46 točke.

Positivno je bilo tudi vzdružje na srednjeevropskih borzah. Na Dunaju je indeks ATX pridobil 1,80 odstotka in se ustavil pri 2089,17 točke, milanski FTSE Italia All-Share je zaključil pri 15.860,63 točke oziroma 1,17 odstotka nad izhodiščem, zuriški SMI pa se je zvišal na 1,08 odstotka na 6125,39 točke.

Neenotno pa je bilo trgovanje v Budimpešti, Zagrebu in Beogradu. Indeks BUX se je znižal za 0,26 odstotka na 17.827,86 točke, indeks Cboje pa pridobil 0,49 odstotka in se dvignil na 1831,63 točke, indeks Belex pa je narasel za 0,47 odstotka na 512,72 točke. (STA)

SRBIJA - V Beogradu in Čačaku aretilari tri osumljence za rop iz leta 2008

Srbska policija našla v Švici ukradeno Cezannovo delo Deček v rdečem telovniku

БЕОГРАД - Srbska policija je v noči na včeraj našla delo francoskega post-impresionista Paula Cezanna Deček v rdečem telovniku ("Le garçon au gilet rouge", na sliki), poročajo srbski mediji. Umetniško delo so neznanci ukradli iz zbirke Fundacije E.G. Bührle v Zürichu leta 2008. Srbska policija je že aretilala tri osumljence.

Tožilstvo v Zürichu je medtem tudi sporocilo, da je Fundacija E.G. Bührle potrdila, da je najdeno umetniško delo original. Slednje je vredno sto milijonov švicarskih frankov (110 milijonov evrov).

Omenjeno umetniško delo "Le garçon au gilet rouge" so v eni največjih tatin umetniških del v zgodovini Evrope leta 2008 ukradli skupaj z deli "Les coquelicots pres de Vetheuil" Claudeja Moneta, "Comte Lepic et ses filles" Edgarja Degasa in "Branche de marronnier en fleurs" Vincenta van Gogha.

Züriski policijski je po ropu umetniških del iz ene najbolj pomembnih zasebnih umetniških kolekcij evropskega slikarstva sporočila, da je umetnina odnesla zamaskirana trojica, ki je govorila "nemško s slovanskim naglasom". Leto dni kasneje je policija objavila informacijo, da sta

med osumljениmi tudi državljanji Srbije, je poročala beografska tiskovna agencija Beta.

Tožilstvo v Zürichu je že sporocilo, da je srbska policija v zvezi s tatino v noči na včeraj aretilala tri osumljence. Aretacije v Beogradu in mestu Čačak je izvedla v sodelovanju s policijo več evropskih držav, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Po navedbah beografske televizije B-92 je bil med aretilanimi vodja skupine, ki je izvedla rop, med akcijo pa so našli tudi 1,5 milijona evrov v gotovini in orožju.

Ukradeno platno Moneta in sliko Van Gogha v skupni vrednosti 70 milijonov švicarskih frankov oziroma 44 milijonov evrov je švicarska policija našla kmalu po ropu v avtomobilu v Zürichu. Sedaj pogrešajo le še delo Grof Lepic s hčerama Edgara Degasa v vrednosti deset milijonov švicarskih frankov oziroma 11 milijonov evrov.

Pred krajo si je bilo v muzeju v Zürichu moč ogledati skupno šest Van Goghovih slik, sedem Cezannovih, šest Degasovih in pet Monetovih del. Slikarstvo drugih dob v muzeju so zastopali Toulouse-Lautrec, Picasso in Chagall, muzej pa je hraničil tudi zbirko srednjeveškega kiparstva. (STA)

GORICA - Projekt v Ulici Terza Armata ni propadel

Namesto komercialnega centra načrtujejo nakupovalni park

Sestavljeni ga bodo objekti z večjimi trgovinami - Začetek gradnje predvidoma prihodnje leto

Projekt komercialnega središča v Ulici Terza Armata v Gorici še ni propadel. Podjetje Commerciale Goriziana, ki se zanj zavzema že več kot deset let, ne namerava vrči puške v koruzo, po tako dolgem času pa je sklenilo, da projekt prilagodi novim trendom.

»Načrt komercialnega središča v Ulici Terza Armata spremirjam. Zgradili bomo nakupovalni park, ne pa komercialni center, kot je bilo sprva predvideno,« je povedal vodja podjetja Commerciale Goriziana Bruno Terpin in pojasnil, da se nakupovalni park razlikuje od tradicionalnega komercialnega centra po konceptu gradnje z ločenimi vhodi v posamezne trgovine. »Imenujejo jih "retail park". Galerije z manjšimi trgovinami, kot jih npr. predvidevajo v komercialnem središču v Vilešu, ne bo. Park bodo sestavljeni srednje veliki objekti, v katerih bodo večje trgovine, npr. za prodajo pohištva, gospodinjskih naprav, športne opreme, ipd. Male trgovine so v težavah, zato nima smisla, da bi odpirali nove,« je pojasnil Terpin, po katerem se za odprtje prodajalne v Ulici Terza Armata že zanimajo nekatere verige. Kdaj bo do začetka del prišlo, je težko napovedati, Terpin pa računa, da bodo načrti za urbanizacijo območja odobreni pred koncem leta in da bo v prihodnjem mogoče odpreti gradbišče.

Podjetje Commerciale Goriziana se je za gradnjo komercialnega središča vzdržlo meje pri Šempetu začelo zanimati že leta 2001, leta 2006 pa so Bruno Terpin, goriški župan Vittorio Brancati in župan Šempetra-Vrtojbe Dragan Valenčič podpisali pismo o nameri izgradnjo dveh krožišč ob meji. Takrat so namreč razmišljali, da bi vhod v komercialno središče uredili iz Slovenije in Italije, nato pa so se investitorji lotili priprave potrebne dokumentacije. Podjetje Commerciale Goriziana je oktobra leta 2007 vložilo na pokrajino ponudbo za odkup 59.636 kv. metrov zemljišča ob meji vzdolž ulice Terza Armata, na katerem bi uresničili del komercialnega središča, ki bi skupno zasedalo območje 150.000 kv. metrov. Skupaj z goriškim podjetjem Commerciale Goriziana sta se na javno dražbo prijavila družbi Altan Prefabbricati Coop Nordest, ki naj bi v komercialnem središču zgradila hipermarket z 4.500 do 6.500 metrov prodajnih površin. Poleg tega je bila v načrtu trgovskega središča predvidena komercialna galerija s 14.500 kv. metri prodajnih površin, za nakup katere je 30. maja leta 2008 družba IGD podpisala s podjetjem Commerciale Goriziana pogodbo, vredno 49 milijonov evrov; za njeno razrešitev so se naposled odločili julija 2010 zaradi zamud pri izdaji gradbenih dovoljenj za uresničitev komercialnega središča in zaradi posledičnega podaljšanja predvidenega časovnega roka za odprtje strukture.

Veliko pred komercialnim parkom v Ulici Terza Armata pa bodo odprli komercialni center Supernova, ki nastaja ob trgovini Obi na Majskih poljanah v Novi Gorici. Investitorji - slovenska podružnica avstrijske skupine m2 Immobilien, ki je povezana družba avstrijske trgovske verige Supernova, računajo, da ga bodo odprli 24. maja. Nastajajoči center bo tako sestavljen iz prodajalne Obi, ki že deluje na dobrih 7.500 kvadratnih metrih površin, nakupovalnega centra na 8.600 kvadratnih metrih in nakupovalnega parka s trgovinami v hodi iz zunanjosti na 4.000 kvadratnih metrih. Največji najemnik v centru bo Mercator na 4.000 kvadratnih metrih, Sports Direct pa bo zasedal 1.300 kvadratnih metrov površin, pridružili se jima bodo tudi ostali ponudniki. V kratkem naj bi goriška občina objavila tudi razpis za gradnjo urbanega komercialnega središča, ki bi moral nastati med ulicama Boccaccio in Santa Chiara. (Ale)

TRŽIČ - Izkorisčanje delavcev v ladjedelnici

Hišni pripor do sojenja

Izvensodni senat ocenil, da bremenijo tri člane družine Commentale in delavca resni dokazi vodenja kriminalne združbe

Tržiška ladjedelnica

BONAVVENTURA

Pod krinko podizvajalskih podjetij so vodili pravo kriminalno združbo, ki je izkorisčala in izsiljevala tuje delavce ter goljufala državo. Tako je na podlagi dokazov, ki jih je tožilstvo zbral med preiskavo Free Work, ocenil tržaški okrožni izvensodni senat, ki je odločil, da bodo podjetnik 56-letni Angelo Commentale, njegova dva sinova Pasquale in Giuseppe (30 in 33 let) ter delavca Rahul Amin (46 let) in Alessandro Rispoli (43 let) do začetka sojenja ostali v hišnem priporu. Izvensodni senat je s tem delno spreme-

nil odredbo goriškega sodnika za predhodne preiskave, ki je pred časom izključil iz obtožnice najhujše kaznivo dejanje, ki ga tožilstvo očita peterici, t.j. vedenje kriminalne združbe.

Tožilec Michele Martorelli je proti izključitvi kaznivega dejanja vložil priziv, izvensodni senat pa je njegovo zahtevo sprejel. Ocenil je, da bremenijo peterico resni dokazi: podjetja Edilnaval, Navalplanet, Edilgreen in Seawork, ki so izvajala razna dela v ladjedelnici Fincantieri, so v resnici delovala kot kriminalna zdru-

žba, ki je izkorisčala delavce, predvsem tiste iz Bangladeša. Plače, ki so jih delavci prejemali, niso odgovarjale dolžini delovnega časa, nadur in dnevnic jim niso izplačevali, ob vsem tem so jim še grozili in jih izsiljevali. Na čelu združbe naj bi bil 56-letni Angelo Commentale, ob njem pa bodo do začetka sojenja v hišnem priporu še sinova Giuseppe in Pasquale (pred leti je slednji nastopal v oddaji »Uomini e donne«) teromenjena delavca. Karabinjerji iz Gorice in Tržiča so ukrepe, ki jih je določil izvensodni senat, izvedli v sredo. (Ale)

GORICA - Rajoni Občina imenovala odvetnika

Odvetnik Stefano Piccoli bo zastopal občino Gorica pred tržaškim upravnim sodiščem, ki se bo moralo izreči o pritožbi zoper ukinitev goriških rajonskih svetov. Zanje, kot je naš dnevnik že poročal, se je odločilo pet predstavnikov stranke Slovenska skupnost, in sicer Walter Bandelj, Lovrenc Persoglia, Božidar Tabaj, Marinka Koršič in Damijan Terpin. Prva obravnavna bo potekala 26. aprila, ko se bo sodnik izrekel o začasnem zadržanju izvajanja deželnega sklepa o razpisu upravnih volitev v Gorici. V primeru, da bo sodišče ugodilo zahtevi pritožnikov, v Gorici majha ne bo upravnih volitev, saj morajo po zakonu le te potekati sočasno z volitvami za rajonske svete. Občinska uprava ocenjuje, da pritožba ni utemeljena, kajti »rajoni niso povezani z zaščito slovenske manjšine«, zato je na včerajšnjem zasedanju sprejela sklep, s katerim je za svojega odvetnika imenovala Stefana Piccolija.

GORICA - Svečanost v spomin na umrlega delavca

Zahtevajo varnost

Sorodniki in prijatelji Franca Cicciarelle opozorili na nespoštanje varnostnih predpisov

Svečanost v spomin na smrtno poškodovanega delavca v tržiškem pristanišču

FOTO C.S.

Pred sedmimi leti se je Franco Cicciarella smrtno ponesrečil med delom v tržiškem pristanišču. V sredo so se njegovemu spominu poklonili njegovi sorodniki, prijatelji in člani združenja Carico sospeso. Šopek so položili pred obeležje, ki spominja na njegovo smrt, in iz kraja pozvali k spoštovanju var-

nostnih predpisov in k večji skrbi za varnost delavcev.

Na goriškem sodišču se medtem končno zaključuje obravnavna, ki zadeva smrt nesrečnega delavca, saj naj bi 29. maja prebrali razsodbo. Nenamerna umora je osumljen bivši predsednik pristaniškega podjetja Sergio Rondi, odgovorni za var-

nost Fabio Salvini in predstavnik podjetja Sopraccarichi Guido Misseroni. Dario Zorzin, 50-letnik iz Štarancana, ki je med vzvratno vožnjo z viličarjem zadel Cicciarello, je pristal na dogovorno kazen. Do nesreče je prišlo 11. aprila leta 2005, ko je v pristanišču pihala močna burja, zato pa so bili pogoji dela zelo težki.

GORICA - Danes Evropska tržnica v mestu

Od danes do nedelje bo v goriškem mestnem središču potekala pobuda »Evropska tržnica«, ki jo prireja zveza FIVA, zveza Confcommercio in goriška občina. Na Korzu Italia, Verdičevem Korzu, Ulici Petrarca, Ulici Cripsi in Trgu Battisti bo danes dopoldne začelo delovati 140 kioskov in stojnic, pri katerih bodo na voljo značilne jedi, piće in izdelki iz strelinskih italijanskih dežel in drugih držav. Zastopane bodo Španija, Francija, Anglija, Irska, Poljska, Avstrija, Nemčija, Grčija, Madžarska, Finska, Slovenija, Nizozemska, Belgija, Romunija, Češka, Rusija, Izrael, Peru, Egipt, Mehika, Tajska, Ekvador, Argentina in Maroko. Včeraj so v mestnem središču že začele veljati prometne omejitve. Do konca prireditve bodo ob omenjenih ulicah zaprte za promet tudi ulice Nizza, Contavalle in Dante, v ulici Cascino, na območju tržnice na debelo in na cesti, ki povezuje trg pred županstvom z Ulici Cascino, pa bo prepovedano parkiranje.

SOVODNJE Skrbi ga varnost županstva

Walter Devetak, načelnik svečniške skupine Skupaj za Sovodnje, je naslovil na županjo Alenko Florenin pisno vprašanje, sklicujoč se na niz težav in dogodkov, ki zadevajo varnost in vzdrževanje občinskih poslopij. Devetak hoče izvedeti, ali so bili na stavbi županstva opravljeni vsi tehnični pregledi, ali je poslopje stodostotno varno in ali sploh lahko služi namenu, za katerega je bilo zgrajeno. Devetak opozarja, da se je lani v sanitarijah županstva zrušil pod, poleg tega pa poudarja, da je bilo območje sovodenjske občine vključeno v 2. potresno območje, za katero veljajo strožji predpisi, kar zadeva gradnjo in varnost obstoječih objektov. Devetak je zaskrbljen, ker je stavba županstva zelo stara in verjetno ni bila nikoli podvržena splošni prenovi, poleg tega pa opozarja, da je lani občinski tehnik moral preklicati dovoljenje uporabnosti vrtca v Rupi zaradi struktturnih problemov.

GORICA - Pred šestimi meseci je bilo ustanovljeno združenje FUSAM

Pomoč in opora za starše in sorodnike duševnih bolnikov

Z novogoriškim Šentom prirejajo številne pobude - Danes v Šempetu čezmejni posvet o skupnostni psihiatriji

Staršem in sorodnikom duševnih bolnikov nudi pomoč in oporo združenje FUSAM - Famigliari e utenti per la salute mentale. Uradno ustanovili so ga pred šestimi meseci, njegovi člani pa se zbirajo že kako tri leta. »Vsakih petnajst dni se sestanemo, drug drugemu zavamo svoje težave, povemo, kako se počutimo in kakšno stisko doživljamo. Predvsem starši duševnih bolnikov zelo radi prihajajo na naša srečanja, saj se lahko izpovejo, predvsem pa vedo, da jih ostali sogovorniki dobro razumejo, saj se soočajo s podobnimi težavami,« pojasnjuje predsednik združenja FUSAM Giuliano Colussi in pojasnjuje, da v okviru društvenega delovanja prirejajo tudi izlete, na katere se odpravljajo tudi z duševnimi bolniki. Z vlakom so tako bili na Bledu, obiskali so izliv Soče, si ogledali božične tržnice v Ljubljani. Veliko skupnih pobud so izpeljali tudi z novogoriškim Šentom - Slovenskim združenjem za duševno zdravje. »Oktobra bomo skupaj priredili pohod, ki se bo začel in zaključil v parku Basaglia, obšel pa bo Šempeter in središče Gorice,« razlagata Colussi in poudarja, da je eden izmed glavnih ciljev združenja FUSAM nuditi priložnost socializacije duševnim bolnikom. »Ljudje morajo spoznati duševno bolezen, ki je dandasne še vedno stigmatizirana. Razumeti morajo, da gre za čisto navadno bolezen, ki ne sme biti vzrok družbenih osamelosti,« poudarja Colussi in pojasnjuje, da preko dejavnosti združenja FUSAM duševni bolniki pridejo v stik tudi s svetom dela, nekateri med njimi najdejo zaposlitev, čeprav je danes to veliko težje zaradi splošne gospodarske krize. Pri združenju FUSAM je mogoče dobiti tudi marsikateri dober nasvet, predvsem kar se tiče soočenja z duševno bolezni. Številni starši in sorodniki se namreč

nočejo soočiti s težavami svojih bližnjih, pogosto krivijo sebe za bolezen in z negotovostjo gledajo na prihodnost.

V okvir stikov, ki jih FUSAM ima z novogoriškim Šentom, je vključen tudi posvet na temo Skupnostna psihiatrija v Sloveniji in Italiji, ki bo danes ob 16. uri v večnamenski dvorani na prvem nadstropju dvorca Coronini na Trgu Ivana Roba v Šempetu pri Gorici. Srečanje prirejata Šent in oddelki za duševno zdravje goriškega zdravstvenega podjetja. Okrogla miza bo posvečena vprašanjem skupnostne psihiatrije, ki je klju-

čnega pomena, zlasti za osebe s ponavljajočo se duševno motnjo, saj bodo le na tak način dobine pravočasno pomoč na domu. Brez celotne mreže akterjev s področja duševnega zdravja in njihovega sodelovanja - splošni zdravnik, psihiatri, centri za socialno delo skupnostna psihiatrija ne more funkciorati tako, kot bi lahko. Okrogla miza je zato obenem tudi priložnost za vzpostavitev stikov med omenjenimi akterji. Strokovnjaki iz Italije bodo slovenskim sosedom predstavili model skupnostne psihiatrije kot primer »dobre prakse«. Med

GORICA - Na pobudo Fundacije Palače Coronini Cronberg

S kartico omrežili ugodnosti za turiste

Povezali so nastanitve, restavracije, kulturne ustanove in trgovske storitve v Gorici, goriški pokrajini in Sloveniji

»Kartica turističnih ugodnosti se mi zdi super zamisel, saj se moramo čim več povezovati čez mejo,« komentira turistična vodička Evelin Bizjak iz Solkana projekt kartice, ki jo je zasnovala in razvila Fundacija Palače Coronini Cronberg iz Gorice. Bizjakova je ena od vseh vključenih sedežnih partnerjev, ponudnikov turističnih storitev z obema strani meje. Projekt namreč združuje nastanitve, restavracije, društva, kulturne ustanove in trgovske storitve v Gorici, goriški pokrajini in Sloveniji z namenom podpore in spodbujanja turizma. Fundacija te torej povezala v mrežo storitev svoje kulturno bogastvo, nastanitve in gostinstvo s sodelovanjem podjetnikov in združenj, ki delujejo na različnih področjih.

Vstopna točka mreže je goriški dvorec Coronini Cronberg, katerega vstopnice bodo ustrezno opremljene z žigom fundacije in bodo glavni ključ za dostop do vseh storitev, ki jih ponujajo izbrani partnerji. Z žigosano vstopnico lahko potem turisti pri partnerjih projekta uveljavljajo popuste za izdelke in storitve, za obisk kulturnih dejavnosti, vodene oglede, za udeležbo pri športnih aktivnostih in podobno. Ponudba je namenjena tako turistom kot tudi lokalnim prebivalcem, ki tudi zagotovo niso še preizkusili vseh možnosti, ki jih ponuja okolje. Poleg obiska palače in storitev v okviru turistične kartice bodo od konca aprila na ogled dve razstavi na kota, prva poteka v nekdanjih konjušnicah palače Coronini Cronberg, druga pa bo v prostorih Fundacije Goriške hranilnice.

»Odlično pri tem projektu je to, da na ta način dobimo povezane tu-

Turistična vodička
Evelin Bizjak

FOTO K.M.

ristične produkte za gosta, katerega se lahko ves dan obda z dogajanjem - od kulture do športa, pokuši v restavracijah, » dodaja Evelin Bizjak, ki ima kot samostojna turistična vodička veliko izkušenj z vodenjem skupin prava čezmejnem območju. Redno namreč prireja vodene tematske oglede lokalnih zanimivosti, ki se nemalokrat navezujejo na oba prostora: novogoriškega in goriškega. Nič čudnega namreč, saj se zgodbe obeh prostorov med seboj prepletajo. Svoje skupine vodi, denimo, po poteh zadnjega

francoskega kralja, Bourbons Karla X. Ali pa turiste, največkrat so to domačini ali pa v Italiji živeči Slovenci, pošljete na sprechod od Solkana do Pevme. Na ogled »baročne Gorice« so obiskovalci prišli tudi iz Ljubljane. Počevata turističnih ponudnikov na obeh straneh goriške meje je najnaj, saj je sicer en prostor premajhen.

V mreži je trenutno 37 ponudnikov turističnih produktov in storitev. Kdor bo kupil vstopnico za ogled Coroninjevega dvorca, bo lahko koristil popuste in druge ugodnosti pri

partnerjih, ki sodelujejo v tej mreži, vendar le enkrat pri posameznem ponudniku. Trenutno so v projekt vključene knjigarne, kmečki turizmi, restavracije, bari, institucije, kot je center za raziskavo Krasa, ki ponuja vodene oglede, Bovec rafting team, posoški muzejski vlak, konjeniški klub Remuda, goriški Kinemax ... »Projekt želimo pustiti odprt za vse izvajalce, ki bi želeli pristopiti, kar pomeni, da se kartica ugodnosti sprati posodablja,« pojasnjuje pri Fundaciji Palače Coronini Cronberg. (km)

Volitve 2012

GORICA

V Gorici so odpadki dražji

»V letu 2011 je povprečna videmska družina plačala 176 evrov davka TIA, ista družina pa je moralna v Gorici plačati kar 296 evrov. Stroški za odpadke so med Romoljevim županovanjem ušli izpod nadzora, kot je dokazala tudi goriška pravobranilka Elena Grossi.« Tako pravi Andrea Rojic, predsednik krožka Camillo Medeo v član Demokratske stranke, ki svoje trditve opira na podatke zavoda Ispra. »Ali se vam zdi prav, da morajo goriške družine plačevati 68 odstotkov višji davek za odvoz odpadkov?« sprašuje Rojic in opozarja, da je vzrok porasta stroškov povsem nejasen.

Odpovedal se je renti

»Renti, do katere bi imel pravico kot bivši deželnki odbornik, sem se odrekel že leta 2001; ohranil sem le tisto, do katere imam pravico kot bivši parlamentarec. Skupaj s svojimi odborniki sem si znižal tudi župansko plačo, in sicer za pet odstotkov. Uporabljam svoj telefon namesto službenega, med momčim županovanjem pa je občina prodala tudi reprezentančni avtomobil, da bi dodatno znižala odvečne stroške.« Goriški župan in kandidat desne sredine Ettore Romoli takole odgovarja na kritike, ki jih je pred nedavnim nanj naslovil njegov glavni tekmeč Giuseppe Cingolani. Po mnenju levo-sredinskega kandidata je dosmrtna renta privilegij »kaste«, zato je na Romolija naslovil izziv in ga povabil, naj se mu odpove. Sam se je obvezal, da si bo v primeru izvolitve znižal župansko mesečno plačo s predvidenih 3.800 evrov na 1.700 evrov, kar je vsota, ki jo mesечно zasluži kot profesor. »Sis sem polemik. Zdi se mi, da sem na tem področju že dal pomemben signal,« je povedal župan.

»Romoli je krivk

»Romoli je nesposoben upravitelj. Odgovornost za to, da tvega Gorica komisarsko upravo, nosi on: to so jasno napisali tudi nekateri predstavniki njegove koalicije.« O tem so prepričani goriški predstavniki Demokratske stranke, ki menijo, da desnosredinska uprava ni znala poskrbeti za rešitev rajonskih svetov in je kriva za vložitev pritožbe SSK na sodišče. »Vsak komisar bi bil boljši od Romolija,« pravi predstavnica DS Giuseppina Cibej.

Projektiranje inovacij

V palači De Bassa v Gorici bo danes ob 14.30 okrogla miza o projektiranju in upravljanju inovacij, ki jo prireja Project Management Institute. Uvodoma bodo spregovorili Walter Ginevri, Giorgio Bensa in Giuseppe O. Longo, nato pa Paolo Guglia, Marco Formentini, Gabriele Gatti, Andrea Rosa in Roberto Della Marina.

Goriška zastavljalnica

Fundacija Goriške hranilnice prireja danes ob 17.30 v palači Della Torre v Gospoški ulici v Gorici odprtje dokumentarne razstave o zgodovini goriške zastavljalnice v obdobju 1831-1929. Na ogled bo do 30. septembra od torka do petka med 16. in 19. uro, ob sobotah in nedeljah pa med 10. in 19. uro; vstop bo prost.

Koncert v Bukovici

V dvorani Zorana Mušiča v Bukovici bo nočoj ob 20. uri nastopil pihalni orkester Komen s solistom Neno Leban na saksofonu in Janjem Lebamom s ksilofonom. Vstopnina je 5 evrov, rezervacija vstopnic je možna na vstopnice@gdnova.si ali na 0038640-685855. (km)

Cominova platna

V galeriji državne knjižnice bodo danes ob 18. uri odprli retrospektivno razstavo likovnih del Giacoma Comina. Spregovorila bo likovna kritičarka Cristina Feresin. Razstavo je uredila Maria Gražia Persola.

Limonada v Sovodnjah

V Kulturnem domu v Sovodnjah bo danes ob 20. uri ponovitev igre »Limonada slovenca« dramske družine FB. Se-dej iz Števerjana. Večer bo popestril nastop vokalne skupine Bodeča Neža.

NOVA GORICA - Občina si prizadeva za odpravljanje ovir

Še ne povsem po meri invalidov

Mestni avtobus pokrajinskega podjetja APT zgled za reševanje težav invalidov na vozičku - Pravica do zaposlitvene rehabilitacije se slabo uveljavlja

Slepí za hojo po mestu potrebujejo posebno talno oblogo

FOTO K.M.

le in nepopolne talne oznake, po-manjkljive prilagoditve in okvare raznih tehničnih pripomočkov, ki osebam s posebnimi potrebami omogočajo nemoteno gibanje po javnih površinah in dostopnost javnih prevozov, kot so pokvarjene zvočne tipke na semaforjih, zblede-

za gibalno ovirane ostaja v dislociranih ambulantah. Po drugi strani pa je moč zaslediti neprilagojeno dostopnost za osebe s senzoričnimi omejitvami v vseh ambulantah na področju mestne občine Nova Gorica.

Na območju ozjega mestnega jedra Nove Gorice se je pri rekon-

strukciji mestnih ulic - peš poti in kolesarskih stez v zadnjih štirih letih dosledno upoštevalo standarde, ki jih je potrebno upoštevati za ljudi s posebnimi potrebami, ugotovljajo v analizi. Tudi večina novejših stanovanjskih objektov in poslovnih prostorov je zgrajenih po teh standardih.

»Infrastruktura na področju javnih prevozov za invalide na vozičku pa je neustrezná. Avtobus italijanskega prevoznika, ki je vključen v mestni promet med obema Goricama, nam kaže pravo smer reševanja tega problema,« opozarjajo v analizi.

Tudi pravica do zaposlitvene ali poklicne rehabilitacije v novogoriških občinih se v praksi slabо uveljavlja. Od 96 pravnih subjektov, ki so zavezanci kvot zaposlovanja invalidov, jih 48 - ti bi morali bi zaposlit 132 invalidov - ne izpolnjuje zavezanih kvot zaposlovanja invalidov. Glede na zaostreno gospodarsko krizo se je v zadnjem letu število subjektov, ki ne izpolnjuje zaposlitvenih kvot invalidov, povečalo za 4.

V novogoriških občinih bi kazalo razmere izboljšati tudi glede dostopnosti kulturnih in športnih objektov. Invalidske organizacije in društva se zavedajo, da gre za zelo zahteven projekt, ki pa bo občino in lokalno skupnost spodbudil k temu, da se odziva na potrebe in interese vseh občanov. (km)

prej do novice
www.primorski.eu

Vrhovski otroci so tudi letos barvali pirhe

Kot je že vsro let v navadi, je tudi letos prosvetno društvo Vrh sv. Mihaela priredilo tekmovanje v barvanju pirhov. Pri pobudi je sodelovalo 12 otrok, starih od štirih do enajstih let. Otroci so na veliki petek ob pomoči Karen Ulian, Mihaele Devetak in Nike Cotič s čopiči, prsti in drugimi pripomočki svoje pirhe spremenili v prave umetnine.

Trdo kuhanja jajca so mlađi umetniki prekrili z geometrijskimi liki, obrazi, abstraktimi vzorci in pisanu paleto drugih podob, ki sta jih

otroška domišljija in kreativnost znali ustvariti. Na velikonočno nedeljo so otroci svoje pirhe razstavili pred vhodom v vaško cerkev, tako da je vsak vaščan lahko na listek oddal svoj glas najlepšemu pirhu. Po maši, ki jo je daroval msg. Oscar Simčič, so radovedni otroci končno izvedeli za zmagovalce letošnjega tekmovanja. Na tretje mesto se je uvrstila Carolina Parmesani, drugo mesto pa si je z najvišjim številom glasov prislužil Tomaž Cotič. Aplavz domačinov in čokoladne pirhe pa so prejeli vsi otroci, ki so se tudi letos potrudili in se pomerili v tem lepem velikonočnem običaju. (nc)

stava Centra za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Vipava; informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 19.50 - 22.10 »Battleship«.

Dvorana 2: 17.30 - 21.00 »Titanic« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.50 »Biancaneve«; 20.00 - 22.00 »Il mio migliore incubo!«.

DANES V NOVI GORICI

KULTURNI DOM: 20.15 »Ropar«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 19.50 - 22.10 »Battleship«.

Dvorana 2: 17.30 - 21.00 »Titanic« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.50 - 20.00 »Biancaneve«; 22.00 »Romanzo di una strage«.

Dvorana 4: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Bel Ami«.

Dvorana 5: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Diaz - Non pulire questo sangue«.

Razstave

FUNDACIJA GORIŠKE HRANILNICE

prireja v petek, 20. aprila, ob 17.30 v palači Della Torre v Gosposki ulici 2 (Ul. Carducci) v Gorici odprtje dokumentarne razstave o zgodovini goriške zastavljalnice v obdobju 1831-1929 ob 180. obletnici odprtja zastavljalnice in ob 20-letnici svoje ustanovitve; na ogled bo do 30. septembra od torka do petka 16.00-19.00, ob sobotah in nedeljah 10.00-19.00; vstop prost.

RAZSTAVA PIRHOV NA SVETI GORI je odprta še danes, 13. aprila, od 14. do 18. ure, od 16. do 20. aprila po dogovoru.

STUDIOFAGANEL na Drevoredu 24. maja 15/c v Gorici prireja v nedeljo, 15. aprila, ob 11. uri odprtje razstave Roberta Faganelja z naslovom »50 29 S, 73 03 W. Perito Moreno«. Umetnika in njegova dela bo predstavila Cristina Burcheri; na ogled bo do 13. maja od torka do petka 9.30-13.00, 16.00-19.30, ob sobotah 10.00-13.00, 16.00-19.30, ob nedeljah 17.00-19.30; informacije po tel. 0481-81186 ali studiofaganel@gmail.com.

V GRADU DOBROVO bo predvidoma do konca aprila na ogled potajoča razstava o dosežkih ameriških Slovencev, ki sta jo uredila Joe Valenčič in Mirjam Milharčič.

V PILONOVNI GALERIJI V AJDOVŠČINI bo do 15. aprila na ogled razstava grafičnih del Tince Stegovca.

V MUZEJU SV. KLAIRE na vogalu med Korzom Verdi in Ulico Sv. Klare v Gorici je na ogled fotografksa razstava akrobatske eskadrilje Frecce Tricolori; do 3. junija od torka do nedelje 10.00-19.00; vstop prost.

KULTURNI CENTER TULLIO CRALI prireja odprtje skupinske razstave z naslovom »Con-tatto« danes, 13. aprila, ob 18. uri v občinski dvorani na Trgu 24. maja 22 v Krminu. Razstavljalci bodo Bruna Albertin, Vilma Canton, Anna Lucia Clauzero, Leone Gaier, Marina Legovini, Marta Malini, Marcella Marin, Giuseppe Scek, Adriano Velussi, Silvia Wehrenfennig; na ogled bo do 22. aprila od četrtek do sobote 16.00-18.00, ob nedeljah 10.30-12.30, 16.00-18.00. Vstop prost.

V GALERIJI KOSIČ (Raštel 5-7/Travnik 62) v Gorici (vhod skozi trgovino obutev Kosič) bo v soboto, 14. aprila, ob 18. uri odprtje skupinske slikarske razstave. Slikarke Lauro Ormas, Dorino Braini in Rito Spina bo predstavljen umetnosti kritik Juan Arias Gonano; na ogled bo do 28. aprila od torka do sobote 9.00-12.30, 15.30-19.00.

V KULTURNEM CENTRU MOSTOVNA v Solkanu je v Galeriji TIR na ogled razstava z naslovom »Moja krila segajo do tal. Abiti di argilla« Tee Cerk Sorta; do 14. aprila v četrtek 19.00-20.00, v petek in soboto 21.00-23.00, za najave izven urnika tel. 03865-3300912, e-mail info@mostovna.com, tir@mostovna.com.

V PALAČI ATTEMIS v Gorici bo v nedeljo, 15. aprila, ob 18. uri odprtje razstave v organizaciji združenja Graphiti. Razstavljalci bodo Giuseppe Mastrovito, Paul David Redfern, Enzo Tedeschi, Klemen Brun in Etto Tutta; na ogled bo do 13. maja od torka do nedelje 10.00-17.00.

V RAZSTAVNIH PROSTORIH POKRAJINSKIH MUZEJEV v goriškem grajskem naselju je na ogled multimedijska razstava »Živiljenje drugih - Glasovi in pogledi krajev spomina in spominov na kraje«; razstava, ki je prikazana z avdiovizualnimi in interaktivnimi instalacijami bo na ogled do 15. aprila od torka do nedelje 9.00-19.00; vstop prost.

V DRŽAVNEM ARHIVU V GORICI (Ul. Ospitale, 2) je na ogled dokumentarna razstava z naslovom »Psihiatrična bolnišnica v Gorici«; do 20. aprila s prostim vstopom ob ponedeljkih in sredah 10.00-15.00, ob torkih, četrtkih in petkih 10.00-13.00.

V MESTNI GALERIJI NOVA GORICA na Trgu Edvarda Kardelja 5 v Novi Gorici (tel. 003865-3354017, mestnagerija@kulturnidom-ng.si) je na ogled razstave z naslovom »Onkraj zasedenih podob«. Razstavlja General Idea, Laibach, George Maciunas, Marina Naprashkina, Guillaume Parisis, Agnieszka Polka, Arcangelo Salsolino, Isabel Schmiga, Orson Welles; do 20. aprila od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro ter med 15. in 19. uro, ob sobotah med 9. in 12. uro, ob nedeljah in praznikih zaprto.

Koncerti

SNOVANJA 2012: v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici danes, 13. aprila, ob 18. uri »Mi smo pomlad«, pojejo in igrajo učenci glasbenih šol V. Vodopivec iz Ajdovščine in S. Gandoni iz Porcie ter učenci Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel iz Gorice.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo danes, 13. aprila, ob 20.15 koncert skupin Etnoploč in Accordion Orchestra 4-8 8-16; v ponedeljek, 16. aprila, ob 20.15 bosta nastopila pianista Vladimir Viard in Aleksandra Pavlović; več na www.kulturnidom-ng.si ali na blagajna@kulturnidom-ng.si.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽCU: danes, 13. marca, ob 20.45 koncert orkestra iz Padove in Veneta, dirigira Anton Nanut; informacije po tel. 0481-494369, na teatro@comune.monfalcone.go.it in na spletni strani www.teatromonfalcone.it.

PDV RH SV. MIHAELA v sodelovanju z Združenjem cerkvenih pevskeh zborov prireja 12. revijo Zlata gbla - Srečanje slovenskih otroških in mladinskih zborov v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici; revijski del v soboto, 14. aprila, ob 18. uri, tekmovalni del v nedeljo, 15. aprila, ob 16. uri.

PV RH SV. KLAIRE na vogalu med Korzom Verdi in Ulico Sv. Klare v Gorici je na ogled fotografksa razstava akrobatske eskadrilje Frecce Tricolori; do 3. junija od torka do nedelje 10.00-19.00; vstop prost.

GRAJSKE HARMONIJE NA GRADU KROMBERK prireja Kulturni dom Nova Gorica: v petek, 20. aprila, ob 20. uri bosta večer samospeva oblikovala mezzozopranistka Mirjam Kalin in pianist Igor Vičentič.

PRIMORSKA POJE: v petek, 20. aprila, ob 20.30 bo koncert na sedežu društva Briški grič na Bukovju 6 v Števerjanu.

Šolske vesti

LICEJ GREGORČIČ - TRUBAR obvešča starše dijakov, da bo roditeljski sestanek v ponedeljek, 16. aprila, od 17. ure do 19.30.

IZOBRAŽEVALNI ZAVOD CANKAR - ZOIS - VEGA obvešča starše dijakov, da bo roditeljski sestanek v torek, 17. aprila, od 17. do 19. ure.

ŠOLA ZA STARŠE V DIJAŠKEM DO-MU: v četrtek, 19. aprila, ob 18. uri bo predstavala na temo »Otrok v šoli: težave in vsakodnevni izzivi« psihologinja in psihoterapeutka Valentina Ferluga; psihologinja Marilena Francisco bo predstavila službo »Doba odraščanja - UOEPEH. Srečanja so javna, zagotovljeno je varstvo otrok, po predhodni najavi (tel. 0481-533495, info@dijaskidom.it).

Izleti

AKŠD VIPAVA vabi na pohod na južno koto 208 (Varda) po sledeh prve svetovne vojne v nedeljo, 15. aprila. Zbirališče ob 8.45 v zaselku Boneti v Dolu; organizatorji priporočajo primereno obutev, fizično kondicijo in žepno svetilko.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV za Goriško prireja 4-dnevni izlet od 24. do 27. maja samo z enim avtobusom na Dunaj in v Bratislavo za ogled največjih zanimivosti. Vpisovanje na društvenem sedežu v Gorici, Korzo Verdi 51/int., v dneh 18. in 19. aprila od 10. do 12. ure. Na račun 200 evrov.

EKSURZIJO Z E'STORIABUSOM bo 22. aprila vodila zgodovinarka Lucia Pillon in bo posvečena briškemu območju; informacije in rezervacije po tel. 0481-539210 in na eventi@leg.it.

KNJIGA OB 18.03 prireja dva avtobusna izleta. V soboto, 14. aprila, obisk Gorice in bližnje okolice z naslovom »Non luoghi... Le sparizioni isolinte«; 28. aprila bo na vrsti ogled Cortine in vinogradov v njeni okolici. Oba izleta bo vodil Roberto Covaz; prijave in informacije po tel. 342-5542360.

Čestitke

Pri Kršulinovih bo danes prava alegrija, vržotarki voščit pride cela kompanija. Eh, ja, draga VESNA, tudi tebe so štirideseta učivila; a gubice ne štej, zapoj z nami na glas in se kot vedno veselo nasmej! Prijatelji.

Hip, hip, hura, danes jih VESNA 40 ima! Srečno in veselo ji želijo mama, tata in brat Boris z družino.

Obvestila

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v KB centru na Korzu Verdi 51 v Gorici (tel. 0481-531733) je odprta od ponedeljka do petka med 10. in 18. uro.

OBČINA SOVODNJE obvešča, da je občinska uprava začela postopek priprave novega splošnega občinskega prostorskega načrta, zato vabijo vse zainteresirane, da vložijo prošnjo za spremembo namembnosti najkasneje do 30. junija t.l. Občina ne bo upoštevala prošnje, ki bodo predstavljene po tem datumu; informacije na občinskem tehničnem uradu ob ponedeljkih in petkih 12.00-13.00 in ob sredah 16.00-17.30.

OBČINA SOVODNJE obvešča, da je sovodenjska knjižnica odprta ob ponedeljkih od 16. do 18. ure, ob torkih od 9. do 12. ure, ob sredah od 15. do 18. ure in ob četrtekih od 10. do 12. ure.

OBČINA SOVODNJE je razpisala javno dražbo za prodajo občinskega prevoznega sredstva piaggio ape car (tricikel za prevoz blaga) z evidenčno tablico AB-75238, 218 kubičnih cm, letnik 1998, potreben popravil; informacije in prodajni pogoji na razpisu dražbe v občinskem tehničnem uradu ali na spletni strani www.albopretorio.regione.fvg.it/savognadisonzo.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV sklicuje 46. redni občinski zbor v četrtek, 19. aprila, (prvi sklic ob 19.30 in drugi ob 20. uri) na sedežu

AŠKD Kremenjak v Jamljah, Prvomajska ul. 20. Občni zbor bo potekal po naslednjem dnevnem redu: otvorenje občnega zabora, predsedniško poročilo, blagajniško poročilo ter predstavitev finančnega obračuna in predračuna, poročilo nadzornega odbora, razprava, odobritev bilanc, razno.

KROŽEK KRUT vabi na spomladanski ciklus skupinske vadbe in plavanja v termalnih bazenih v Gradežu in Strunjani. Ponudba vključuje vodenou vadbo v bazenu, avtobusni prevoz in spremstvo. Datum: 18. april, 2., 9., 16., 23. in 30. maj; organizatorji vabijo stalne in nove člane. Vpisovanje in informacije nudijo na sedežu goriškega Kruta, vsak torek in četrtek od 9. do 12. ure in po tel. 0481-530927 ali na krut.go@tiscali.it.

VZPI IN AVLG GORICA vabita pred goriško južno železniško postajo v soboto, 21. aprila, ob 10. uri na slovesnost ob odprtju spominskega obeležja padlim partizanom na Goriški fronti v septembru 1943. **KD BRIŠKI GRIC** iz Števerjanu v sodelovanju z ZSŠDI in ZSKD prireja orientacijsko vožnjo z avtomobili »Brdaut 2012« v nedeljo, 6. maja, ob 12.30 na Bukovju pri turistični tabli v Števerjanu, start ob 13. uri, cilj ob 18. uri. Prijave na spletni strani društva na facebooku ter na naslov brdaut@gmail.com do 1. maja, tudi še na Prvomajskem slavju v Števerjanu; informacije po tel. 334-2294517.

Prireditve

DELAVNICA DRUŽINSKIH POSTAVITEV z dr. Silvio Miclavez (več o terapevtki na spletni strani www.alcicostellazioni.it) bo v soboto, 14. aprila, od 15. do 18.30 v Tumovi dvorani KB Centra na Korzu Verdi, 51 v Gorici. Prijave na naslov gorica@zskd.org ali po tel.

SVETOVNI PRVAK SE JE POŠKODOVAL
ZURICH - Svetovni kolesarski prvak v vožnji na čas Nemec Tony Martin (na fotografiji ANSA ob lanskem zmagovalcu) se je poškodoval v prometni nesreči blizu svojega doma v Švici. Potem ko se je zaletel v avtomobil je za kratek čas izgubil zavest. Prve preiskave so pokazale, da si je zlomil ličnico, tako da bo moral na operacijo, resnejših poškodb glave pa nima. Medtem je Argentinec Juan José Haedo (Saxo Bank) v Franciji zmagal 53. Gp de Denain. V šprintu je bil hitrejši od Alexa Rasmussenja (Garmin-Barracuda) in Andree Guardini (Farnese Vini).

ZARADI ZAMUDE 30.000 EVROV GLOBE
LONDON - Evropska nogometna zveza (Uefa) je kaznovala angleški nogometni klub Manchester City s plačilom 30.000 evrov, ker je ekipa v drugem polčasu tekme evropske lige na gostovanju proti Sportingu iz Lizbone zamudila na igrišče, tako da se je tekma nadaljevala z zamudo. Pri Cityju so razočarani nad kaznijo. Podarajo, da so dobili višjo kazeno kot Porto, ki je moral zaradi rasističnih izpadov navijačev na temnopolta nogometnika angloškega kluba Maria Balotelli (na fotografiji ANSA) in Yajo Toureja na tekmi skupinskega dela evropske lige proti Cityju plačati le 20.000 evrov.

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.eu

ODBOJKA: CUNEBO LIGA OD MACERATE, TRENTO GLADKO

(25:23, 22:25, 13:25, 18:25). Druga tekma bo v nedeljo. V ženski A1-ligi pa bo danes četrta finalna tekma za naslov prvakinj. Yamamay Busto Arsizio vodi proti MC-Carnaghi Villa Cortese z 2:1.

ODBOJKA - Pogovor z goriškim prvoligašem Lorisom Maniajem

Včasih nas je treniralo le šest

Stevertianski obojkarski Loris Mania, ki je letos zaključil tretjo sezono pri prvoligašu Modeni, včeraj ni dosegel. Že pred prvim vprašanjem je pojasnil, kdaj in kako se je sezona iz fantastične preleivila v neuspešno. Modena je namreč prvenstvo začela odlično in po petih krogih dosegla tudi vrh lestvice, ob koncu januarja pa je nastopila kriza, iz katere se Mania in ostali niso uspeli izvleči. Konec rednega dela prvenstva so sicer zaključili s štirimi zaporednimi zmagami, vendar pravega ritma v play-offu niso uspeli ujeti, tako da jim uvrstitev v polfinale – ki so jo lani dosegli nepričakovano – ni uspelo ponoviti. »Kot ekipa se od polovice januarja nismo več ujeli, nastala so notranja trenja in nismo več igrali drug za drugega. Razlogov, zakaj je do tega prišlo, pa ne bi znali navesti,« je priznal 33-letni libero. »Prihod Mattea Martina je bil najbrž tudi eden izmed razlogov, da se je skupina razbila. Tudi mlajši igralci niso več spoštovali nas starejših, vsega tega pa trener Bagnoli ni znal upravljati. Naj le nakažeš, da nas je bilo na treningih včasih samo šest ali sedem ...« Cilja, ki so si ga zastavili na začetku prvenstva – 4. mesto – jim v takih okoliščinah seveda ni uspelo doseči. »V play-offu je bilo več igralcev tudi poškodovanih, igrali smo z novim centrom Poljakom Kadziewiczem, saj so Piscopa mučile bolečine v trebušnih mišicah, Martino pa je takrat manj treniral zaradi zdravstvenih težav ...«

Torej ste že pred zadnjimi nastopi v končnici vedeli, da vam uvrstitev v polfinale ne bo uspela?

Šli smo na zmago, da bi popravili vtis te sezone in da bi razveselili zveste navijače, vendar nam reakcija ni uspela. Tudi proti Latini (ob koncu rednega dela 9., Modena pa 5. op.a.)

nismo imeli moči. Ob koncu tekme smo tako spet prisluhnili pritožbam klubu, ki nam je za kazen dodelil še dva tedna treningov. Zdaj zato še treniram – saj smo nenazadnje za to plačani, vendar sploh ne vem, koliko nas bo naslednji teden na treningu, saj je večina zaradi reprezentančnih obveznosti že zapustila Modeno. Najbrž bomo štirje ...

Ocena letošnje sezone torej ni pozitivna. Klub ni zadovoljen, kaj pa ti?

S prikazano igro sem sicer zadovoljen, moj pozitiven doprinos kaže tudi statistika. Na sprejemu je bila ekipa boljša kot lani, težava pa je bila v tem, da smo na nekatere tehnične greške tudi 20 in več servisov. Trener Bagnoli mi je med sezono vedno zaupal: včasih sem mu predlagal, naj preizkusil mlajšega libera, vendar je izbral vedno mene.

Kako pa ste igralci sprejeli novo formulo končnice, v katero se je

namesto osmih uvrstilo kar dvanajst ekip?

Groza. Nihče ni bil zadovoljen. Latini, ki je bila celo sezono povprečna, je na primer uspel celo preboj v polfinale, San Giustino pa je kmalu odščipnil niz Trentu. Ekipte iz spodnjega dela lestvice so namreč igrale neobremenjene in v primeru, da bi jim na dan tekme vse uspelo, bi lahko odpnihile celo favorite ...

Bo letos loviroko spet odnesel Trento?

Tako. Končni dvoboj pa bo najbrž med Trentom in Macerato, ceprav Omrcena, Parodija in Savanija mučijo poskodbe.

Nekaj možnosti ima mogoče tudi Cuneo, ki je v tem delu sezone igral bolje. **Kje pa dobti igralec motivacijo, ko ve, da lahko cilja največ na 4. mesto in da je vrh nedosegljiv?**

Predsednik je napovedal 4. mesto, igralci pa smo tisti, ki igramo vedno za zmago in »scu-

detto«, saj sicer ne greš daleč. Vsakič pa moraš dati od sebe sto in več od stotkov ...

Ali je lahko prvenstvo zanimivo, ko se že vnaprej ve, kdo bo zmagovalec?

Naslednje leto bo prvenstvo zanimivejše, saj bo Trento zapustilo več igralcev, med katerimi tudi Juantoren, ostale ekipe pa se bodo okrepile.

Bo ti ostal v Modeni?

Imam še dovoljno pogodbo, vendar ne še gotovo, da bom ostal tu. Vprašljivo je, kaj načrtujejo v Modeni. Tačas preverjajo, s katerimi sponzorji bodo podaljšali pogodbo.

Bi pa rad ostal?

Če me bodo želeli v ekipi, bom tu ostal, ker se v Modeni počutim zelo dobro. Ne plačujejo pa nas že dva meseca, kar pa se v Modeni v prejnjih treh sezona ni nikoli zgodilo. Najbrž vplivajo na to tudi naši slabi rezultati ...

Pri Modeni imaš torej še dveletno pogodbo, ali nameravaš potem še igrati na najvišji ravni?

Seveda. Upam, da bom igral do 40. leta. Fizično nimam težav.

Ali se boš po zaključku sezone – po zadnjih dveh tednih treningov – vrnil domov? Nazadnje si nam povdel, da si se preselil k Banom.

Seveda, komaj čakam, da pride domov. Pri Banih je velikonočne praznike že preživel moja družina, jaz pa tam še nisem spal ... zato komaj čakam, da zaključim obveznosti v Modeni.

Poleti boš torej prost?

Tako, poletje želim preživeti z družino.

Kaj pa reprezentanca? Se nihče več ni oglašil?

Ne, ampak bolje tako. Četudi bi me poklicali, bi povabilo zavrnih, saj me reprezentanca ne zanima več.

Veronika Sossa

NOGOMET - Pred EP 2012

Previsoke cene in slabe travnate površine

Predsednik Evropske nogometne zveze (Uefa) Michel Platini, ki se mudi na obisku pri prirediteljih bližnjega evropskega prvenstva na Poljskem in v Ukrajini, je stresal nezadovoljstvo in jezo nad cenami hotelskih sob v Ukrailji, ki so po njegovem mnenju previsoke. »Nogomet se igra zaradi navijačev, ti pa v Ukrajino očitno ne bodo prišli v želenem številu. Razlog za to so banditi in prevaranti, ki želijo na njihov račun zasluziti,« je nad 100 odstotnim zvišanjem cen hotelskih sob v zadnjih mesecih ogorčen Franco. Po ocenah Uefe, naj bi Ukrailino obiskalo 1,4 milijona turistov. Prireditelje na Poljskem pa je opozoril, da bo Uefa pred začetkom tekmovanja zahtevala zamenjanje podlage v Varšavi, Gdansku, Poznanu in Wroclawu, saj so travnate površine precej slabe.

NI CASSANA - Znano podjetje Pannini, ki pripravlja ob vsakem nogometnem prvenstvu sličice, je že izbralo dvajsetero italijanskih nogometnika. Med njimi – opozarja ANSA – ni Cassana, je pa vpočlan Balotelli, pa še Pazzini, Osvaldo,

Antonio Cassano

ANSA

Giovino, Di Natale, De Rossi, Pirlo, Thiago Motta, Marchisio, Montolivo, Aquilani, Pepe, Chiellini, Baragli, Ranocchia, Balzaretti, Criscito, Maggio, Buffon in De Sanctis. Pri podjetju razlagajo, da so odločitve sprejeli že decembra, v primeru večjih sprememb pa so pripravljeni tiskati tudi manjkoče sličice nogometnika.

ATLETIKA

Za ljubitelje teka devet tekmovanj v Trstu in okolici

TRST - Ljubiteljem teka na Tržaškem bo letos na voljo bogata paleta tekaških prireditev v sklopu Trofeje »Il Giulia per lo sport - Coppa sportler run challenge«. Po teku na Kokoš, ki so ga organizirali že 11. marca, bo program vključeval še devet tekaških tekmovanj: tek Corri Trieste (22. aprila), Mujalonga (25. aprila), XXXII Carsolina (20. junija), Evening Summer Trail (30. junija), Giro di San Giacomo (20. julija) in Štafeta de Muja (28. julija), Maxi Štafeta 24x1 (8. in 9. septembra) ter Euromarathon (4. novembra). Tekmovanja, ki jih podpira tudi atletska zveza Fidal, želi promovirati predvsem veteransko športno aktivnost, ki je med tekači 60-odstotna. Fotogalerije vsakega tekmovanja bodo na voljo na spletni strani atletists.com, vsak mesec pa bo v trafikah na voljo tudi revija Sport&Beauty.

Tina Maze v Jani

V Jani, ki je v slovenske trafeke prišla ta teden, se na prvi strani nasmiha najboljša slovenska smučarka Tina Maze, ki se je v daljšem intervjuju predstavila ženski publiki. Bralkam je tokrat povedala, da sta zelo pomembni vlogi v njeni karieri odigrala oče (sicer glasbenik) in mama, kako se tačas uči jazikov (ob slovenščini in angleščini tekoče govorji zdaj še nemščino in se želi naučiti še francosko). Časa za dokončanje pedagoške fakultete pa je manj, glede na to, da se osredotoča na smučanje. Povedala je, da ji bo kot ženski po karieri prednost družina, ni pa še razkrila, kje se bo za stalno naselila. Pogovor je seveda nanesel tudi na šport. Samozavestna in vesela (kot je poudarila v pogovoru) Mazejeva je avtorica Miši Čermak pojasnila, da je želja po velikem kristalem globusu urečljiva, povedala pa je tudi, zakaj te uspeh lahko tudi prestrasti.

INTERVJU - Trener mladinskih ekip Sovodenj Luka Cijan pridobil certifikat UEFA Coaching Convention Directives

Trikotnik klub-otroci-šola

Na povabilo nogometne zveze Slovenije ter ob dobrem sodelovanju sovodenjskega društva z MNZ Nova Gorica se je koordinator in trener mlajših selekcij v ŠD Sovodenje Luka Cijan izpopolnjeval na UEFA (Evropska nogometna zveza) seminarju v Tel Avivu v Izraelu ter pridobil certifikat UEFA Coaching Convention Directives.

»UEFA Study Group Scheme je v okviru programa Grassroots, ki je vodilni program za razvoj mladih, organizirala seminar, ki je v celoti potekal v angleškem jeziku in je bil namenjen kvalitetnemu delu z mladimi igralci na področju šolskega in klubskoga nogometa,« je povedal 31-letni Cijan in dodal: »Dejstvo je, da imajo danes mladi preveč alternativnih dejavnosti. Lahko izbirajo med več športi in drugimi kulturnimi oziroma izvenšolskimi dejavnostmi. Zaradi tega je treba mladim ponuditi čim več novosti in zanimivih dogodkov. Otroke in starše je treba privabiti s točno izdelanimi in kvalitetnimi programi. Starši imajo namreč zaradi daljših službenih obveznosti vse manj časa za otroke. Obenem je v Sovodenjih že v teku tesno sodelovanje s šolami, kar je dandanes zelo pomembno. To so nam povedali tudi na seminarju v Izraelu. Društvo morajo v svoj krog privabiti čim več prostovoljev, ki naj bi pomagali strokovno dobro izobraženim trenerjem. Tudi pri UEFI se zavedajo, da je v Evropi in po svetu vse manj denarja, in da mora delo pri amaterskih klubih temeljiti na prostovoljnem delu.«

Kdo so bili predavatelji?

Glavno vlogo pri teh projektih imajo Nizozemci, ki so pri organizaciji nogometnih šol in pri delu z mladimi vsaj svetlobno leto pred ostalimi. Z mladimi nogometniki so se sistematično začeli ukvarjati od leta 1997 in od takrat so veliko napredovali. Poleg strokovnega pristopa na igrišču, so na seminarju spregovorili tudi o obmernih športnih znanjih s področja športne psihologije, sociologije ter medicine. Vse te stvari bi se dalo udejaniti tudi pri nas.

Ogledali ste si tudi delovanje najboljše nogometne šole v Izraelu

pri klubu Maccabi iz Tel Aviva in nogometne šole v Jeruzalemu, kjer sport združuje mlade različnih rasnih izvorov in religij.

Bilo je zelo zanimivo. S pomočjo nogometa se novemu okolju približajo številni priseljenci, ki se tako bolje integrirajo. Ta trend se z vedno večjimi koraki bliža tudi nam. Že v Venetu sestavljajo nekatere nogometne šole amaterskih klubov pretežno priseljenci, ki jih treba na kak način vključiti v okolje, kamor so prišli. Čez kako leto se bo število priseljencev povečalo tudi v Sloveniji in na Goriškem oziroma Tržaškem. Na to se moramo dobro pripraviti.

Kot ste nam že prej omenili, ste nekatere stvari programa UEFA za nogometne šole že uvedli v letošnji sezoni?

Program UEFA Grassroots je bil iztočnica za načrtovanje našega dolgoročnega programa pri ŠD Sovodenje. Za uspeh nogometnih šol je bistvenega pomena virtualni trikotnik klub-otroci/starši-šola. Če funkcionalira ko-

Luka Cijan z otroci nogometne šole v Jeruzalemu (levo) ter pred sedežem Izraelske nogometne zveze (zgoraj)

munikacija, sodelovanje in sinergija med naštetimi stvarmi, potem je uspeh zagotovljen. Če pride do sodelovanja s šolo, si otrok lažje organizira prosti čas in treninge. Pomembno je, da koordinator nogometne šole prihaja na obiske v šolo in se redno srečuje z ravnateljico oziroma razredničarko ter spremlja učne uspehe otrok. Otroci in tudi starši morajo razumeti, da je šola vedno na

prvem mestu, saj si bo otrok le s primerno izobrazbo utiral pot v življenju. Z nogometom se preživljajo le redki posamezniki. Društvo mora spremjeti tako otrokov razvoj na igrišču kot učni razvoj v šoli. Obenem bi bilo idealno, da bi klub organiziral v večernih urah serijo strokovnih predavanj za starše, ki bi se bolj aktivno vključili v delo s klubom.

Ali je bil seminar namenjen profesionalnim ali pa amaterskim klubom?

Brez amaterizma ni profesionalizma. Tudi profesionalni klubi črpajo mlade iz amaterskih nogometnih šol. Dejstvo je, da je treba imeti čim širšo bazo. Medse je treba privabiti čim več otrok. Športov je veliko. Otroke bomo privabili le, če jim bomo ponudili nekatere novosti in bomo v trendu s časom, v katerem živimo.

Pri slovenskih klubih v Italiji pa pogrešamo prav kvantiteto.

Prav zaradi tega smo se pri ŠD Sovodenje angažirali in sodelujemo s šolami. Že v prihodnji sezoni bi radi razširili naše delovanje in se na mladinski ravni združili z doberdobsko Mladostjo. S tem bi lahko širili naš krog delovanja tudi na slovenski šolski center v Laškem (Romjan).

Katere so glavne razlike med nogometnima šolama Maccabia v Tel Avivu in tiste v Jeruzalemu?

Maccabi je v Izraelu prava inštitucija. Delajo na profesionalni ravni in so zelo povezani z vsem šolami v mestu. Zanimivo je, da mladinci, ki ne podpišejo profesionalne pogodbе s klubom, jim slednji nudi štipendijo za nadaljevanje študija na univerzi. V zameno igrajo lahko nogomet v nižjih regionalnih ligah in obvezno pa morajo pomagati otrokom pri pisjanu domačih nalog in jih nato pospremiti na popoldanski trening. Z obiskom nogometne šole v Jeruzalemu pa so nam hoteli prikazati, kako šport lahko povezuje različne narodnosti in različne religije. V oku pa mi je sprva padla neverjetna naravna glibljivost teh otrok, ki sicer živijo v revščini. Pri nas vse to pogrešamo, saj otroci, vključno s tistimi na podeželu, prezivijo večji del dneva na kavču ali za računalnikom.

Ali klub v Jeruzalemu združuje tako otroke izraelske kot tudi palestinske narodnosti?

Tako je, čeprav je pogovorni jezik v glavnem izraelski.

Po seminarju torej lahko pričakujemo, da boste še dodatno svoje znanje aplicirali v sovodenjski nogometni šoli?

Gotovo. Najprej bomo analizirali letošnjo sezono in iz teh podatkov bom skušal kak nasvet, ki sem ga pridobil na seminarju, udejaniti. Največji problem je pri nas vključevanje novih prostovoljev odbornikov in staršev, ki bi nam priskočili na pomoč. Prav v ta namen bomo tudi letos junija organizirali nogometno tekmo med otroci, starši in odborniki. Slogan bo »Na igrišče vstopimo vsi skupaj«. Že 26. aprila pa bomo v Sovodenjih goсти tekmo gradiške Trofeje narodov med Slovenijo in Izraelom. Pred tekmo pa bomo s prireditvijo simbolično zaključili mladinsko sezono, čeprav se bo še nadaljevala do junija. Povabili bomo tudi vse šole.

Kaj pa v prihodnji sezoni?

Cilj je, da še razširimo nogometno šolo in skoraj gotovo bomo sezavstavili ekipo naraščajnikov. Načrtujemo tudi, da bi igrali v čezmejnem prvenstvu z ekipo U14.

Jan Grigic

KOŠARKA - Jadran Qubik jutri na Opčinah proti Oderzu

Lahko se približajo 1. mestu

KOŠARKA - Deželna C-liga

Pokrajinska derbija

Bor Radenska že danes ob 21.00 proti Santosu - Breg jutri ob 20.30 proti Don Boscu

Trinajsti krog povratnega dela bodo odigrali tudi v deželni C-ligi. Oba naša predstavnika čaka pokrajinski derbi. Bor Radenska (36) bo igral že drevi proti Santosu (18), vodilni Breg (42) pa jutri proti Don Boscu (14). Zanimivo, na obeh tekmacih bo pravico delil tržaški sodniški dvojec Saule - Cetin.

Borovci bodo nočoj ob 21.00 igrali na domačih deskah Stadiona 1. maja. Obračun proti Santosu bo posnela in nato že jutri ob 13.00 predvajala televizijska mreža FvgSportChannel. Nasprotnik bo najverjetneje sodeloval v play-outu za obstanek, ni pa se še matematično izognil zadnjima dve maestoma, ki vodita neposredno v nižjo ligo. Nosiči igre so play-makerja Mezzina in Lazzari, branilca Crevatin in Nacini, krili Bembich in Dolce ter center Contento. Gre za vselej izjemno nevarno ekipo, ki jo zgodovinsko krasí izraziti moštveni duh. Na mestni derbi so se Popovičevi varovanci primerno pripravili. Konec prejšnjega tedna so odigrali trening tekmo proti Servolani, ta teden pa vadili v torek in sredo. Vprašljiv je le nastop Mika Madonie, ki je bil med tednom bolan. Na prvi tekmi je Bor zmagal s 65:69.

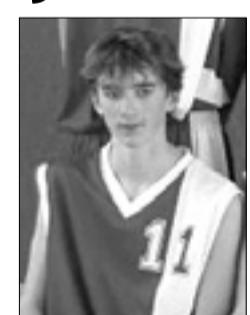
Brežani bodo igrali jutri ob 20.30 v dvoran salzejancev v Istrski ulici v Trstu. Don Bosco sicer deli zadnje mesto na lestvici, vendar je v strmem vzponu, saj igra zadnje čase zelo preprtičljivo (štiri zmage v zadnjih petih nastopih). Čeprav jih čaka težka naloga, se bodo mladinci tržaškega drugoligaša skušali v zadnjih treh krogih otresti zadnjih dveh mest in uloviti play-out. Učinek moštva je odvisen predvsem od postave, ki stopi na igrišče, večkrat so namreč glavni adu-

Matteo Zanini, branilec Bora Radenske

KOŠARKA
Na trofeji pokrajin najboljši Trst

Prejšnji teden so v San Quirinu organizirali Trofejo pokrajin, v kateri so se pomerele izbrane vrste košarkarjev letnika 1999 iz Trsta, Gorice, Pordenona in Vidma. Na dvodnevnu turnirju je premično zmagala tržaška ekipa, v kateri je igral tudi igralec Brega Igor Gregori (na fotografiji); letos sicer nastopa v združeni ekipi Don Bosca, ki je imel v ekipi pomembno vlogo. Proti Vidmu, ki je zasedel drugo mesto, je tržaška izbrana vrsta zmagala s 69:65 (Gregori 7 točk), Pordenončane so Tržačani premagali z 78:52 (Gregori 4 točke), goriške košarkarje pa s 74:51 (Gregori 7 točk).

Širje na treningih izbranih deželnih vrst

Na pregledni trening deželne reprezentance letnikov 1995 in 1996 je bil vpoklican tudi igralec Jadran Martin Ridolfi. V Latisani bodo trenirali v pondeljek, 16. aprila. V sredo, 18. aprila, pa bo prav tako v Latisani trenirala deželna reprezentanca letnikov 1998. Med 18 igralci bodo trenirali tudi Rafael Baldassi (Monfalcone), Simon Cettolo in Sameul Zidarič (oba Jadran).

ODOBJKA - Moška B2-liga: Sloga Tabor v nedeljo v Repnu proti Argentariju

Za obstanek in višjo uvrstitev

Po velikonočnem premoru se za našega edinega državnega ligaša, Sloga Tabor Televita, začenja odločilni del, v katerem si bo skušal dokončno zagotoviti obstanek v B2-ligi. Naši odbojkarji imajo štiri kroge pred koncem šest točk prednosti pred enajstouvrščenim Castelfrancom, ki bi trenutno z že obojenimi Chioggio, Loreggio in Paesejem izpadel v nižjo ligo.

Slogaši v zadnjem delu prvenstva nujajo lahkega koledarja, kljub temu pa lahko svoj izkupiček še izboljšajo. Dosele so zbrali 33 točk, kar bi bilo v marsikateri drugi skupini B2-lige za obstanek več kot dovolj, varovanici trenerja Battistija pa še ne morejo biti povsem brez skrbi. Priložnost za osvojitev novih točk imajo že v nedeljo, ko bodo v Repnu gostili Argentario, ki ima prav toliko točk kot oni, a je na lestvici pred njimi, ker ima dve zmagi več.

V prvem delu je Argentario našo ekipo, ki je tudi takrat igrala v okrnjeni postavi, premagal po tie-breaku. Slogaše čaka torej v nedeljo zahtevna naloga, paziti pa se bodo morali predvsem odbojkarjev, kot so tolkač Jakub Lasko (brat bolj slavnega državnega reprezentanta Michala) in Ubaldo Capra ter korektor Gianmaria Rizzo, ki so na mreži zelo nevarni. Za Argentario pa igra tudi center Michele Bassi, ki je bil pred dvema sezonomama soigralec slogašev.

Sloga Tabor Televita bo po vsej verjetnosti tudi tokrat tekmo začela v okrnjeni postavi. Tolkač David Cettolo

je namreč spet začel trenirati, a bo Slogin strokovni štab šele po zadnjem treningu odločil, če bo David spet prevzel svoje mesto v postavi ali če ga bo spet nadomestil Cernuta (Vatovca pa gotovo ne bo). Med prazniki je ekipa redno trenirala, manj treningov sta zaradi službenih obveznosti v zadnjem obdobju

opravila le centra Slavec in Nigido. Nova zmaga je vsekakor v dometu naše ekipe, če bo igrala, kot zna, predvsem pa sproščeno in brez nepotrebnih napetosti. Prvi tekmi so namreč sledile polemike in vzdušje je bilo dokaj vroče, najboljši odgovor na provokacije pa sta dobra igra in preprtičljiva zmaga. (T.G.)

ODOBJKA - Ženska C-liga Okrnjeni Zalet C lahko podaljša pozitivno serijo

Odbojkarice združene ekipe Zalet C imajo po velikonočnem premoru možnost, da dodatno podaljšajo svojo zmagovito serijo. Jutri bodo v Repnu gostile skromni Sacic, ki je dosele zbrali le štiri točke, premagal pa je le zadnjevrščeno ekipo iz Vidma. Zaletovke sicer med velikonočnim premorom niso trenirale najboljše, kljub vsemu pa od njih pričakujemo dober nastop. Trener Maver zaradi poškodbe še vedno ne bo mogel računati na Nežo Kapun, pod vprašajem pa je tudi Sabrina Bukavec.

Tri točke so tokrat obvezne

Zalet D se bo jutri na domačih tleh pomeril z mladinsko ekipo iz Farre. Berlotove varovanke, ki bi morale tokrat nastopiti v popolni postavi, se dobro zavedajo, da morajo v boju za obstanek v ženski D-ligi proti mlajšim nasprotnicam gladko

zmagati. Proti isti ekipi so pred kratkim na turnirju igrale šestnajstletnice združene ekipe Zalet plave in jih premagale.

Začenja se play-off za prestop v D-ligo

Združena ekipa Soča/Govolley Kmečka banka, ki v rednem delu pokrajinškega prvenstva 1. ženske divizije ni imela prave konkurenčne, saj je imela po dvajsetih krogih kar dvanajst točk prednosti pred drugovrščeno ekipo, bo danes začela svojo pot v play-offu. V četrtnini finala, kjer se igra na dve zmagi, bo ob 20.30 v telovadnici Kulturnega doma igrala proti mladi ekipi iz Gradeža. Na najpomembnejši del sezone je naša ekipa dobro pripravljena, v zadnjem obdobju je odigrala več prijateljskih tekem in med drugim s 3:1 premagala D-ligaša iz Ronk. (T.G.)

PROMOCIJSKA LIGA - Derbi na Stadionu 1. maja

Bor NLB gladko premagal neprepričljivi Sokol

Bor NLB - Sokol 75:59 (29:16, 46:34, 57:48)

Bor: De Luisa, Manta 2, G. Licari 6, Peretti 8, M. Licari, Pastor, Pertot 17, Bassi 6, Buzzi, Galloccchio 30, Masè 6, trenerja Martini in Faraglia. SON: 14; PON: Peretti (36); tri točke: Galloccchio 4, Pertot 3, Bassi 1, Peretti 1.

Sokol: Piccini 4, Guštin 6, N. Sossi 4, Budin 8, Vitez 22, Jevnikar 8, Doljak 4, Semolič 3, trener: Lazarevski. SON: 15; tri točke: Vitez 3, Semolič 1.

Borovci so v zaostali tekmi 5. povratnega kroga povsem zasluženo premagali ekipo Sokola, ki je sicer nastopila močno okrnjena (samo z 8 igralci), z igro in z odnosom do derbiha pa je zelo razočarala. Mladi gostitelji so pokazali več volje do zmage, borbenosti in požrtvovalnosti.

Že v prvi četrtini so razigrani borovci z Galloccchiom na celu, ki je v tem delu dal kar 20 točk, »nasuli« gostom 29 točk. Sokol je z bledo igro nadaljeval tudi v drugi četrtini, v nadaljevanju pa je trener gostov Lazarevski skušal s consko obrambo zaučavati razigrane borovce. To mu je tudi delno uspelo. Alex Vitez je končno našel pot do koša (zadel je tudi tri trojke), tako se je

Borovec Luca Galloccchio (desno) je bil tokrat zelo prodoren in zanesljiv, zato mu Niko Sossi (levo) in ostali niso bili kos

KROMA

Sokol približal Boru na 9 točk (48:57). V zadnji četrtini pa je bilo domače moštvo spet uspešnejše in povečalo prednost z 12 na 20 točk naskoka (74:54), ko je bilo tekme že dejansko konec.

Zmago domačega moštva so zasluzni vsi igralci, še najbolj pa Galloccchio, ki je ob 30 točkah imel še 10 podaj. Pri Sokolu pa so vsi krepko igrali pod

svojimi sposobnostmi. »Slabše nismo mogli igrati,« je bil rezek komentar portretega Sokolovega spremljevalca Marka Golemaca. »Od Sokola sem pričakoval več,« je dejal Borov trener Lucio Martini, in dodal: »Bali smo se seveda Vitez pa tudi Niko Sossija, organizatorja igre, ki nam je na prvem derbiju v Nabrežini povzročil nemalo težav.« (lako)

NAMIZNI TENIS - A2 Po treh mesecih krasovke spet za zeleno mizo

Po tromesečnem premoru se Krasovke A2 ligasice (v postavi Yuan, Katja Milič, Irena Rustja) ta konec tedna odpravljajo na dve prvenstveni tekmi v Angolo pri Brescii. Tokrat ne bo Eve Carli, ki se je moral zaradi osebnih razlogov odpovedati igranju v gosteh.

Krasovke čakata tekmi proti šibkejšima ekipama prvenstva. Proti tretjevrščenemu Eppanu je rezultat prvega dela prvenstva dovolj zgovoren po kazaljki razlike med ekipama (5:0 za Kras), kot tudi remi s predzadnjim Alto Sebino, kljub temu da so takrat predstavnice zgornjškega društva nastopile v okrnjeni postavi.

Cilj Krasa ZKB je nedvomno zmagati v obeh dvobojih, nasploh pa potrditev in osvojitev končnega prvega mesta v skupini. To bi ekipo pripeljalo direktno v končno prvenstvo in naskakovanje najvišje italijanske lige. Krasovke se na nedeljski tekmi vestno ter dobro pripravljajo in bodo nedvomno zagrizene stopile na igrišče. (R)

ODOBJKA Gladka zmaga Olympie

1. MOŠKA DIVIZIJA
Buffet Toni Ts - Olympia Terpin Andrej O:3 (23:25, 23:25, 13:25)

Olympia: Hlede J. libero, Mucci R. 13, Komjanc L. 7, Černic A. 10, Crob A. 6, Cevdek M. 12, Ferfolja A. 1, Polesel D. 1, trener: Andrej Terpin.

Olympia je v Trstu v uru gladko slavila tudi na povratni tekmi proti četrtovrščenemu Buffetu. V prvih dveh setih so si naši z preprtičljivo igro prigrali več prednost in jo ohranili do konca miza. V tretjem setu so Tržačani reagirali in tudi povedli, vendar so goriški odbojkarji na koncu strnili vrste in zmagali. Tokrat se je še posebej izkazal kapetan Mucci, ki je bil z osmimi napadi, tremi bloki in dveh asoma najboljši na igrišču.

UNDER 13
OK Val Arcobaleno - Soča Lokanda Devetak O:3 (17:25, 17:25; 14:25)

Val: Antonutti, Cancian, Frandolič, E. in S. Gergolet, Lavrenčič, Tosolini, A. Violin, Ocetti. Trener: Hrovat.

Soča: Butkovič, Černic, S. in T. Cotič, M., M. in J. Juren, Persoglia, I. in J. Petruž, Sardoč, Wanek, Perschl. Trenerja M. Černic in Cotič.

Na derbiju med Valom in Sočo so zmagali slavili gostje, ki so vseh treh nizih pokazali večjo uigranost in brez težav prvi prišli do 25. točke. Val pa je tokrat igral v okrnjeni postavi, zaigral je nezbrano, tako da je bilo napak še posebej v sprejemu veliko.

JADRANJE - Optimisti v Portorožu

Več dobrih uvrstitev jadralcev Sirene in Čupe

Minuli konec tedna se je tradicionalne Velikonočne regate v Portorožu razreda optimist udeležilo kar 11 jadralcev TPK Sirena in 13 jadralcev JK Čupa. V petek so z zmernim južnim vetrom opravili dva od treh predvidenih plovov, v soboto pa se je južni veter okreplil in je organizatorjem uspelo izpeljati vse tri predvidene plove. V nedeljo je pihala zmerno močna burja in zaključili dva od treh predvidenih plovov.

Na jubilejni 20. Velikonočni regati je tekmovalo 356 mladih krmjarjev iz Slovenije, Italije, Avstrije, Nemčije, Turčije, Slovaške, Češke, Madžarske in Velike Britanije. Med posamezniki se je izkazala tržaška Slovenka Jana Germani, ki sicer tekmuje za JK Izola, ki je bila absolutno tretja. Od tekmovalcev naših klubov pa se je najboljše uvrstil Luca Carciotti (Čupa), ki je zasedel 11. mesto in bil drugi med italijanskimi jadralci. Zadnji dan je dobro jadral Sebastian Cettul (Čupa), ki je v posameznih plovih zasedel 5. in 1. mesto, na skupni lestvici pa je bil 36.

Dobro 41. mesto je zasedel Max Zuliani (Sirena), ki je bil v eni regati zradi predčasnega starta diskvalificiran, drugač bi se lahko povzpel višje na lestvici. Gaja Pela (Sirena) je bila 2. med kadetinjam in 115. na skupni lestvici, Giorgia Sinigoi (Čupa) pa 3. med kadetinjam in 118. na skupni lestvici.

Vrstni red: 11. Luca Carciotti, 36. Sebastian Cettul (oba Čupa), 41. Max Zuliani (Sirena), 45. Samuele Ferletti (Čupa), 90. Pietro Osualdini, 93. Peter Marzo Magno, 115. Gaja Pela (vsi Sirena), 118. Giorgia Sinigoi (Čupa), 204. Vanja Zuliani (Sirena), 208. Nina Benedetti (Čupa), 215. Tinej Sterni, 224. Petra Gregori (oba Sirena), 226. Giulio Michelus, 233. Francesco Ferletti, 246. Jan Pernarčič, 263. Saša Deluša (vsi Čupa), 287. Elisa Manzin (Sirena), 291. Elena Lo Cascio (Čupa), 309. Ruben Lenisa (Sirena), 311. Sara Petric, 333. Caterina Sedmak (oba Čupa), 336. Marko Sancin, 338. Sara Zuppin (oba Sirena), 350. Andreja Ozbot (Čupa). (and)

ŽARIŠČE

Italija pred izpitom o reformi dela

JULIJAN ČAVDEK

V senatu se je v tem tednu začela obravnavava vladnega zakonskega osnutka, ki zadeva reformo dela. Osnutek bo najprej obravnavala pristojna 11. senatna komisija, katera članica je tudi senatorka Tamara Blažina. Gre za eno ključnih reform tehnične vlade prof. Marija Montija, ki jo je zaupal ministrici Elsi Fornero, priznani akademski izvedenki na področju dela in sociale. Med drugim, je Fornerova zaslovila zaradi joka na tiskovni konferenci, 4. decembra lani, ko je razlagala boleče spremembe na področju pokojnin.

Priprave, ki so se odvijale v teh mesecih, ko je vlada skušala reformo dela uskladiti s socialnimi partnerji, so bile dokaj burne. Največje pozornosti je bil deležen 18. člen delavskega statuta, ki urejuje odslovitve odvisnih delavcev. Ministrica Fornerova se je in se bo morala še krepko truditi, da bo dosegla rešitev zares zadovoljila vse strani. Danes je to bolj podobno »misijs nemogoče«. Zaostritev in nasprotnovanja so prisotna na levi in na desni. Glede na predstavljeni tekst, pa zgleda, da je trenutno še najbolj nezadovoljna ravno predsednica industrijeve Marica Marcegaglia. V zadnjih dneh pa ji je priskočilo na pomoč Ljudstvo svobode, ki je napovedalo potrebo po konjeni spremembi teksta.

Reforma dela je za sedanjo tehnično vlado težek zalogaj. Vzrok tiči ravnino v izrazitem ideološkem pristopu

do vprašanja odslovitve z dela. Sedaj se temu pravi fleksibilnost pri vstopu in pri izstopu. Kakorkoli že, gre za dolgoletno razpravo, pri kateri sta italijanski delodajalec in delavec v stalnem konfliktu. To pa je navsezadnje tudi najbolj čudno, saj gre za obojestranske koristi in za dejstvo, da eden brez drugega ne moreta. Veliko boljše bi bilo, da rešitev najprej poščeta med sabo in šele nato vključita druge subjekte oziroma državo. V Italiji je ta zadeva obrnjena. Država mora poiskati rešitev, ki naj bi zadovoljila obe strani.

Večmesečni obravnavni reforme dela je večkrat prišel na dan dansi model socialne države in z njim povezan pojem »flexsecurity«. Na ta model so gledali tudi drugi državniki in v sedanjem času kaže najbolj pozitivne statistične podatke. Dansi social-demokratični predstavnik Urban Ahlin je poudaril, da je njihov model usmerjen v pomoč posamezni osebi in ne k reševanju delovnih mest. Odslovljeni delavec namreč ima vrsto blažilcev, ki omogočajo prekvalifikacijo in hitro vrnitev na tržišče dela. Druga osnova tega socialnega modela pa je ravno dogovor med delodajalcem in sindikati, ki ima 130-letno tradicijo in izkušnjo. Obema gre dodati visoke davke, ki jih Danci plačujejo za vzdrževanje tega modela in pa seveda določen visok nivo kulture in odnosa do dela.

Jasno je, da je uvajanje tega sistema socialne države v Italiji dokaj

težko. Predvsem primanjkuje osnovnih pogojev, ki bi problematiko dela dvignili nad ideološka močvirja. Vtis imam, da gre vsakemu bolj za to, da iztrži čim več za svojo stran, kot da se uveljavlja splošna korist, tako za podjetja kot za delavce, ki tam delajo in služijo vsakodnevni kruh. V naslednjih dnevih bomo lahko videli ali je Italija pripravljena obrniti stran. Znaki pa žal niso ravno spodbudni.

V uvodnem, predstavitenem delu zakona je kot prvi cilj zabeležena pogodba za nedoločen čas, ki jo gre ovrednotiti, tako da postane prevladujoča oblika zaposlitve. Tako je njo, pa sledi sprememb tistih varovalk, ki so vzrok za togost italijanskega tržišča dela. Ni nam sedaj mogoče napovedati kakšno zakonsko besedilo bo prišlo iz Parlamenta. Osebno se bolj nagibam h tisti rešitvi, ki omogoča večjo prožnost pri zaposlovanju, obenem pa uvaja zelo stroge in hitre kazni, če pride do zlorab. Ne verjamem pa v to, da je rešitev eni od oblik. Prav gotovo bo potrebno več vlagati v vrednotenje dela in predvsem v deideologiziran vlogo, ki ga pri tem odigrava dialog med predstavniki delodajalcev in sindikatov. Nenazadnje gre vsem v koristi, če podjetja lahko razpolagajo z učinkovito delovno silo, obenem pa so ravno delavci in njihove družine glavni akter pri zagonu tržišča, ker lahko računajo na pravično plačo.

BLED - Ob 110. obletnici KD Rudi Jedretič Cankarjeva komedija za narodov blagor v režiji Sergeja Verča

Amaterski gledališčniki z Gorenjske naj bi gostovali tudi pri Slovencih v Italiji

Prejšnji mesec je umetniško kulturno društvo Rudija Jedretiča iz Ribnega pri Bledu proslavilo 110. letnico svojega obstoja. Ob tej priložnosti je v režiji Sergeja Verča uprizorilo Cankarjevo komedijo »Za narodov blagor« (na posnetku prizor iz predstave), ki je tudi po 112 letih, odkar je bila napisana, nadvse aktualna tudi za naš čas, saj se njen avtor neizprosno posmehuje razmeram na slovenski politični sceni in družbi na sploh.

Izvirne kostume za predstavo, pri kateri sodeluje nad dvajset gleda-

liških ljubiteljev iz širše blejske okolice, je izdelala Vanda Klemenc, tloris preproste scenografije, ki s svojimi velikimi vstopnimi vrati spominja na vstop komedijantov v cirkusko arenico, različna razporeditev samih stolov pa namiguje na bistvene interese protagonistov Cankarjeve komedije, si je izmisliš sam režiser, ki je predstavo tudi glasbeno opremil s slovenskimi domljubnimi pesmimi.

Gledališka skupina KD »Rudija Jedretiča« bo s Cankarjevo komedijo gostovala po vsej Sloveniji, obetajo pa si tudi gostovanje v zamejstvu.

PISMA UREDNIŠTVU

Trg Fontana, Stay Behind in Primorski dnevnik

Dragi kolegi, kot novinar, ki je dober del svoje poklicnega življenja namenil prav problemom strategije napetosti in ultralevega terorizma, ki sta ob koncu šestdesetih in v sedemdesetih letih okrvavila Italijo in zahtevala na desetine mrtvih in na stotine ranjenih, sem cenil poudarek, s katerim ste v sredini številki poročali o filmu Marca Tullia Giordane Romazo di una strage in da ste spomnili na niti, ki so pobjoj v Kmečki banki na Trgu Fontana v Milanu povezovale s krajenvimi dogajanjem in dejavnostjo zaupne organizacije Stay Behind, ki je v Italiji poznana kot Gladio.

Zanimiv je tudi zgodovinski oris Sandorja Tenceta o tem, kako je skupina fantov nekaj let po najdbi orožja in razstreliva na nabrežinskem Krasu s sodelovanjem odvetnika Livia Bernota odkrila pravo lokacijo skrivališča Nasco, v katerem so pripadniki tajne organizacije hranili orožje in razstrelivo in kjer so neofašistični prevaranti najbrž dobili eksploziv za bombne napade.

Žal se je Sandor Tence omejil na svoj oseben spomin, medtem ko bi morata okoliščine narekovali vsaj hitro arhivsko raziskavo. Primorski dnevnik je vendar takrat Tenceta še ni bilo v uredništvu - namenil veliko prostora tako po rečanju o kriminalnem atentatu v milanski banki kot o vlogi in odgovornosti tržaških neofašističnih krogov. Veliko je poročal o odkritju orožja pri Nabrežini. V tem delu se je veliko angažiral predvsem Stojan Spetič in njegova serija člankov v Primorskem dnevniku ter Črne senco, ki so bile objavljene v nadaljevanjih v reviji Dan so opozorile na mnoge nedoslednosti in nejasnosti in nakazale odgovornosti krajevnih neofašistov, obenem pa namigovale tudi na dejavnosti skupine Ordine nuovo iz Veneta.

Poročanje Primorskoga dnevnika ni šlo mimo neopazno, saj so mu z zanimanjem sledili kolegi vsedržavnih medijev, še posebej, ko jih je priklical v Trst proces proti voditelju padovanske črne celice Francu Fredi in Giovanniju Venturi. Pozneje pa se je za izsledke časopisa pozani mal - če me spomin nevara - tudi Carlo Rossella, ki nas je obiskal v uredništvu in

je bil takrat v službi pri tedniku Panorama in je bil eden od novinarjev, ki so s posebno pozornostjo sledili neofašističnemu preveratništvu in strategiji napetosti.

Ni to mesto, da bi nadaljeval, ker bi me zavedlo predaleč, omejil se bom samo na trditev, da je tudi v naslednjih letih Primorski dnevnik veliko prispeval k osvetljevanju preveratniških dogodkov še posebej, ko je šlo za dogodke, ki so se dogodili v naši neposredni bližini: od attentativ na slovenski soli, do ugrabitve letala v Ronkah, v katerem je izgubil življenje videmski neofašist Ivano Boccaccio do terorističnega napada v Petovljah, kjer so živiljenje izgubili trije karabinjeri.

Pred koncem bi namenil še nekaj besed filmu Marca Tullia Giordane. Strinjam se s Sandorjem Tencetom in njegovim pozivom mladim, naj si ogledajo film, ki zelo dobro obnavlja vzdušje ob koncu šestdesetih let prejšnjega stoletja. Opozoril pa bi na dve večji pomanjkljivosti filma: ena je teza o dveh bombah in dveh atentatorjih, ki jo je Giordana povzel po novinarju Paolo Cucchiarelliju in ki je po mnenju mnogih zgodovinarjev, predvsem pa sodnika Gerarda D'Ambrosia, privlečena za lase in nima nobene stvarne osnove. Druga pa se nanaša na konec filma, ko Giordana pravi, da krivci niso znani. Zaradi pokola dejansko ni bil obsojeni nihče, vendar vse gradivo, ki so ga zbrali preiskovalci, jasno kaže, da so bombe napade na Trgu Fontana in Rimu, kjer je skoraj istočasno eksplodiralo nekaj bomb (na srečo niso zahtevale človeških žrtev) izvedli pripadniki neofašističnih celic iz Veneta, v pomoč in zaslombu so jim bili nekateri deli državnih obveščevalnih služb pa tudi del obveščevalnih struktur ZDA in povezave NATO.

Kdor te resnice ne izpostavlja, zavaja mlade, je soodgovoren, če mnogi mlaodi mislijo, kot je pokazala nedavna javnomenska raziskava, da so za zločinski napad v Kmečki banki odgovorni pripadniki Rdečih brigad.

Vojmir Tavčar

OB UPORIZORITVAH KOBARIDA '38

Spomin na kolega in prijatelja Franca Kavsa

Te dni naše gledališče uprizarja delo Kobarid '38, ki se nanaša na Franca Kavsa, tigrovca, ki mu je bil pred začetkom druge svetovne vojne zaupan atentat na Mussolinija v Kobaridu. Če bi bil izveden, bi zagotovo usodno vplival na razmere pri nas in tudi na dogajanje v Evropi in po svetu. O tem gledališkem delu mi je prejšnji dan po telefonu govorila prijateljica, kateri sem povedal, da je bil Kavš moj kolega in da imam nanj kar nekaj spominov. Napiši jih, mi je izzivalno rekla. In sem se jih res lotil.

Franček, tako sem ga klical, je bil deset in morda tudi več let starejši od mene. Imel sem jih 20, ko sem prišel v tržaško redakcijo Primorskega dnevnika. Ker sem v tistih nemirnih časih živel daleč proč od staršev, sem se hitro navezal na njnj, mu zaupal svoje težave in probleme. V njem sem našel prijatelja, svetovalca in laičnega spovednika. Bil je razumevajoč, odkritosrčen, načitan in globokih misli. Iz vojske je prinesel tole spoznanje: stati za kanonom, hoditi pred muško in se držati stran od nadrejenih. Kot navdušen hribovec je prva povočna leta peljal na Triglav takratne najvišje politične voditelje našega gibanja v Trstu. Z njim sem smučal v Kaprunu in v Avstriji. Hodila sva tudi v hribe. Na Ojsterniku je kot otrok skakal čez mejne kamne in kričal, zdaj sem v Avstriji, zdaj v Italiji. Tu je mojo ni imel težav, kakršne je kot ilegalci imel s prehajanjem italijanske jugoslovanske rapalske meje.

Po kosi in menzi Doma pristaniških delavcev v Trstu sva se večkrat odpriala v Ul. Carducci pričakat dr. Dorčeta Sardoča. Tam je namreč stanoval. Skupaj smo se spreholili do pomola San Carlo. Čeprav sem bil veliko mlajši od Sardoča, sem ga vedno tikal. Ko sem sedel na njegovem zobodržavniškem stolu, sem ga klical tovariš. Franček pa, ki je z njim v celici preživel dolgo časa, ga je vedno vikal. Gotovo iz spoštovanja, morda pa tudi zato, da je vzdrževal nek odnos, ki ga je zavaroval pred kakšno nehvaležno diskusijo v zvezi z atentatom. Predvojne in medvojne razmere so bile še vedno živo prisotne.

Kot trojica smo se tako dobro ujeli, da nas je Sardoč popabil na smučanje v Kanalsko dolino. Tam je bil njegov raj še iz tigrovskih časov. Po vojni je na Visarijah stalno obiskoval Mešnika, dr. Dolharja in druge ljubitelje gora. Pojdimo gor, nas je nagovarjal, potem pa se bomo smukali okoli dreves in grmičevja in se spuščali v dolino. Res smo se odpravili peš na Florjanko. Sardoč se je v dolgih zavojih in s široko razprtimi nogami varno spustil v dolino. Mene je vrglo vsakih deset metrov, da sem neskončno zaostal. Franček se je že nekako znašel. V dolini sva utrujena sedla za mizo, doktor pa se je enkrat spravil na hrib. Bil je izredno treneren; ena njegovih najuspešnejših tur je bila osvojitev Matterhorna.

Po obisku mola San Carlo, spet smo v Trstu, se je Sardoč odpravil v svojo zobno ordinacijo, s Frančkom pa sva jo mahnila proti Sv. Jakobu, kjer je bilo in je (in upajmo, da bo vedno tako) še danes uredništvo našega dnevnika. On je krenil v svojo najemniško sobico, ki je bila blizu časopisa, jaz pa

v redakcijo. Ko sva se poslovila, je rekel, da gre k Bodenbrookovim. Vedel sem, kaj hoče reči. Bil je straten bralec in v uredništvu je veljal za najboljšega poznavalca slovenskega jezika, čeprav slovenske šole odznotraj ni nikoli videl. Ko je bral Sago o Forsytih v originalu in v slovenščini, je primerjal oba teksta in ugotovil, da je za angleški samostalnik ali glagol slovenski prevajalec v prevodu poiskal po tri ali štiri različne besede, medtem ko je bila v originalu vedno ena in ista, tako da ga je slovenski prevod bolj navduševal kot original.

Povojno življenje v Trstu pod Zavezniško vojaško upravo je bilo zelo živahno. Mladostna radovednost nas je gnala na številne javne zabave, včasih tudi precej pikantne. Zavezniška uprava je marsikaj tolerirala. Pozimi smo vanje zahajali tudi zato, da smo se pogreli, ker so bile naše najemniške sobe povečini mrzle. Zabavali smo se tudi drugače. V mestu in predmestnih rajonih je delovalo veliko društev, ki jih je oddiralo naše osvobodilno gibanje. V njih smo se v velikem številu zbirali slovenski in italijanski protifašisti. Trst je bil takrat povsem drugačen od sedanjega. Pri Sv. Jakobu je Franček spoznal antifašistično, italijansko učiteljico, se vanjo zaljubil in jo poročil. Zaupal mi je, da bo postal oče. Z njegovo ženo Anito smo se kar pogoste srečevali in njen okrogel trebušček je bil Frančku v neskončno veselje. Po vseh trpkih življenjskih izkušnjah je vse kazalo, da se mu bo sreča končno nasmehnila. Žal se mu ni. Z usodo, ki se je z njim kruto pojgrala, se je nekako sprizajnil. Uteho je našel v pisanih, predvsem pa v prebirjanju leposlovja.

Delo redakciji se je začelo zvečer in je trajalo do jutranjih ur. Pogosto smo počakali, da je rotacija natisnila prve izvode. Potem smo se odpravili vsak na svoj konec. Kdaj pa kdaj smo kot gruča odšli v ribarnico pri morju pogledati, kakšen ulov so tisto noč imeli kriški ribiči. Odgovorni urednik inž. Stanislav Renko se je ob jutranjih urah na mojem hrošču pred izpitom, ki ga menda ni nikoli naredil, učil voziti. Ker sem že pri Renku, ki je bil odgovorni urednik, torej naš, tudi Franček, šef, moram povedati tudi tole. Bil je gozdarski inženir, »holcar«, brez dlak na jeziku, toda pravičen in mehkega srca. Ker je bil zaljubljen v poezijo in je dobrošen del Kosovela znal na pamet, je kdaj pa kdaj kakšen verz skoval tudi sam. S profesorjem Radom Rauberjem, kulturnikom sva se v jutranjih urah domov grede včasih ustavila v nočnem klubu Trocadero v Ul. Sv. Frančiška, kjer sva vsak s svoje strani podpirala stebre in opazovala maratonskega plesalca. Včasih smo ob kakšni priložnosti tudi kaj zapeli in Rauber je preseneli s svojim glasom in bogatim znanjem slovenskih narodnih pesmi. Vsak po svoji smo bili nočne ptice. Ko je zora pokukala izza kraškega roba, smo jo mahnili domov. Tudi Franček, ki se ni pridruževal našim vragolijam, se je pozno vračal domov. Neke noči do svoje Anite ni prišel. Na pločniku blizu redakcije ga je podrl infarkt. Naslednje jutro so ga našli mrtvega na pločniku med parkiranimi avtomobili.

Gorazd Vesel

KLOP VAM RAZKRIVA TEHNIKE, S POMOČJO KATERIH LAHKO UGOTOVIMO, KDO LAŽE IN KDO GOVORI RESNICO

Laž ima kratke noge

Iskrenost. Ta je mogoče ena od besed, na katero današnja družba pogosto pozabljajo. Nasmehi velikokrat ne izražajo veselja, solze niso samo znak žalosti, izjave so včasih neresnične. Kako naj se človek sploh znajde? Kako naj se zanese na verodostojnost izraženih čustev? Klop sam nima odgovora na ta vprašanja, verjetno jih nihče nima. Obstajajo pa načini, s katerimi si lahko pri razbiranju emocij pomagamo.

Temu je tudi namenjena današnja stran: kako preko mimike obraza ugotoviti, ali je izjava, ki nam jo oseba pove, resnična ali ne? Pri tem pa ne upoštevamo samo dejanj, kot so lahko dotik nosu, odmik pogleda, ki so ocitni znaki laži, ampak tudi manjše kretnje, ki jih morda opazimo, a jim ne dejemo pomena. Včasih pa bi radi le vedeli, če je nasmej pristen in je oseba res zadovoljna, ali pa če gre le za vladnostni nasmej. Pri nekaterih osebah je to laže razumeti, pri drugih težje, morda pa nam to ne uspe, ker v tem nismo podkovani. O razbiranju mimike obraza so se namreč razvile številne študije, teorije in tehnike. Klop se je odločil, da Vam bo predstavil tehniko FACS (Facial action coding sistem), ki jo je v osemdesetih letih razvil ameriški psiholog Paul Ekman, in ki so jo v širšo javnost ponesle nanizanke, kar kršna je na primer Lie to me.

O tehniki FACS smo se pogovarjali s psihologinjo dr. Jasno Legišo.

1) Ali tehnika FACS služi samo temu, da ugotovimo, kdaj nam naš sogovornik laže?

Tehnika FACS je metoda, s pomočjo katere analiziramo ekspresije, ki jih ljudje oblikujemo s krčenjem obraznih mišic (teh je na našem obrazu več kot 40). Taka analiza nas zanima predvsem za to, da bi razumeli čustvena stanja človeka.

2) Kaj pa vas je pritegnilo, da bi se učili in poučevali tehniko FACS?

Neverbalno obnašanje je bila tematika izbirnega predmeta na maturi, kasneje pa sem to svoje zanimanje poglabljala s svojim univerzitetnim študijem. Danes je to zanimanje postal predmet aplikacij na družbeno-medicinskem področju in poglavje pri predmetih Psihologija osebnosti in Sociologija komunikacije, ki ju poučujem na medicinski fakulteti v Trstu.

3) So predavanja odprta javnosti?

Zainteresirani se lahko udeležijo delavnic, ki jih prireja tržaški raziskovalni center FACS, laboratorij za psihologijo komunikacije (podrobnosti na www.facsitaly.it). Gre za nekajdnevne delavnice, na katerih osvajamo osnovne pojme metode FACS in se jih učimo uporabljati v praksi. Poleg tega bo v kratkem razpisani podiplomski študij, ki sem ga izdelala s prof. Enzom Kermolom in prof. Marcom Iaconom, na podlagi katerega bodo lah-

ko vpisani pridobili naziv analistov emotivnega obnašanja.

4) Emocij, ki jih ljudje čutimo, je nešteoto. Se na obrazu pojavijo vse ali samo nekatere?

Theorije emocij so različne. Paul Ekman, ameriški psiholog in utemeljitelj metode FACS trdi, da obstaja šest primarnih emocij, ki so nam prirojene: to so presenečenje, strah, gnuš, jeza, veselje in žalost. Na našem obrazu se oblikujejo tudi sekundarne ali socialne emocije, ki se jih navzamemo v družbenem okolju: te so recimo zadrega, sram, občutek krvide in podobno.

5) Se na naših obrazih oblikujejo vse emocije na isti način?

Primarne emocije so univerzalne ne glede na starost ali narodno pripadnost. Pred časom sem sodelovala pri projektu, ki je pokazal, da otrok med 26. in 30. tednom nosečnosti pri odzivanju na neprijeten vonj krči mišice na isti način kot odrasel človek.

6) Denimo, da prijatelju poklonimo darilo in želimo ugotoviti, ali mu je res všeč ali se iz vladnosti pretvarja. Lahko odgovor razberemo iz njegovega obraza? Na katere znake moramo biti pozorni?

Pravi odgovor je odvisen od situacije, okoliščin in značilnosti človeka samega, lahko pa opazujemo nekatere znake. Eden od elementov opazovanja je nasmej, ki lahko izraža pojav emocije veselja ali pa ima funkcijo socialne maske. V slednjem primeru se bo naš prijatelj nasmehnil tako, da bo pokrčil samo mišico zigomatus major (ki se nahaja pod ličnicami), pri avtentičnem nasmehu pa se krčijo tudi očesne mišice. Pri nasmehu opazujmo trajanje: avtentičen nasmej traja od 0,5 do 4 sekund, ima pa nek začetek, višek in konec. Poleg tega lahko detektiramo še dva značilna znaka laži: do tega pride, če se na sogovernikovem obrazu pojavi dvom, ki ga ne izraža z besedami, in če uporablja veliko manipulatorjev (npr. dotikanje ali skrivanje obraza).

Šest korakov do resnice

Klop se je za tokratno temo pošteno potrudil: prebral je veliko knjig, listal revije, brskal po internetu in se pogovarjal z izvedenci. Če se vam je med branjem zgornej vrstice porodil kakšen dvom o resničnosti izjave, žal tega ne boste mogli nikoli ugotoviti. Če bi vam pa Klop prvi stavek povedal iz oči v oči, bi lahko z nekaj triki brž ugotovili, če laže.

1) **Oči so zrcalo duše.** Čeprav zveni kot obrabljen stavek, so oči največje zaveznice resnice, sploh pa lahko v njih najdete svoj odgovor, če sogovernika dobro poznate.

2) **Dobra volja je najbolja.** Da, ampak samo če je pristna. Če se pri nasmehu zakriva ustnica, okoli oči pa ni niti gubice, nam sogovernik nekaj skriva.

3) **Z nasmehom skrivamo celo vrsto emocij:** če zgleda nasmej pristen, še ne pomeni, da to dejansko je. Posvetimo se trajanju: iskren nasmej traja lahko do nekaj sekund, napetost ustnic in oči pa se stopnjuje.

4) **Razmršene ali urejene nam lahko marsikaj povedo.** Kaj so to? Obrvi, seveda. Dvigajo se samo pri izražanju presenečenja, če se pa dvignejo, ko se naš sogovernik trese od strahu, nam lahko pošteno zadiši po laži.

5) **Če ste svojemu sogoverniku povedali žalostno novico,** on pa zgleda presenečen, potem ga novica ni razčastila. Morda je nad novico dejansko presenečen ali pa sploh ni žalosten: to bi se namreč manifestiralo v znižanih vekah in celu.

6) **Belo na belo, črno na črno.** Tako je iskreno razmerje med čustvi in besedami, s katerimi se izražamo. Če sogovernik trdi, da je vesel, na obrazu pa ni sledu o veselju, potem lahko dvomite v njegovo iskrenost.

Če vas je zamikalo, da bi izvedeli kaj več o tem, ali preprosto ugotovili, če se je Klop zlagal, vam svetujemo, da pobrske po sledečih virih: Paul Ekman, Emotions Revealed; Paul Ekman and Wallace V. Friesen, Unmasking the Face; Aldert Vrij, Detecting Lies and Deceit ali www.emotionsrevealed.com in www.facsitaly.it.

KLOP V AKCIJI - Pridobljeno znanje smo preverjali s šestimi znanci

Praksa potrdila teorijo

Zadnji cilj, ki si ga je Klop zastavil za današnjo številko je, da še sam stopi v akcijo, oborožen z znanjem, ki si ga je nabral. Prvotna zamisel je bila, da bi Klop na sprehotu ugriznil mimočoče, jim postavljal nekaj vprašanj in sam poskušal preko odgovorov razbrati, ali se mu je oseba zlagala. Ker pa Klop nikoli ne bi ugotovil dejanskega odgovora, se je odločil za bolj enostavno varianto. Zbral je nekaj znancev, jim postavljal vprašanje in jim na koncu priznal, da je šlo za poizkus in jih prosil, naj mu zaupajo, ali so bili iskreni ali ne.

Kandidatka 1

Klop: »Veš, da je trenutno X skupaj z Y?«

Kandidatka: Dvigne obrvi, nato se ji rahlo dvigne zgornja ustnica. »A ja? Mah, nisem vedela. Mah, niso mi všeč.«

Klop je ob takih obraznih mimiki sklepal, da kandidatka tega res ni vedela in je iskreno povedala svoje mnenje. Prvi poskus pa je bil tudi uspešen, saj je kandidatka dejansko priznala, da tega ni vedela.

Kandidatka 2

Klop: »Pred kratkim si imela rojstni dan. Ti je bilo všeč mamino darilo?«

Kandidatka: Ustnica se ji napnejo v nasmej, okoli oči pa se ji pojavijo gubice. Nasmej traja nekaj sekund. »Haha! Ja, zelo!«

Še en uspeh, Klopu se je zdela izjava resnična in dejansko je tudi bila.

Kandidat 3

Klop: »Kateri je zadnji film, ki si ga gledal? Ti je bil všeč?«

Kandidat: »Zadnji film, ki sem si ga ogledal, je Odklop.« Ustnica se naprejo v nasmej, pri očeh pa se ne pojavijo gubice. »Mah ja, mi je bil všeč.«

Glede na nasmej je Klop sklepal, da gre za resnico. Sicer nasmej ni spadal v kategorijo idealnih nasmejev, ampak bil pa je nasmej. Poleg tega pa kandidat pri odgovoru ni premaknil pogleda ali dal preko obrazne mimike slutiti, da laže. Dejansko je šlo za laž, film mu ni bil všeč.

Kandidat 4

Klop: »Doma imaš hišnega ljubljenčka. Misliš da ga preveč razvajas?«

Kandidat: Kima z glavo, ustnice so napete v lep nasmej, ki traja dlje časa. Pojavijo se tudi gubice ob očeh. »Ja, definitivno ga razvajam.«

Ta je verjetno bila tudi najlažja detekcija, saj je ob takih znakih še gotovo za resnico, kot nam je tudi pritrdir kandidat.

Kandidat 5

Klop: »Si kdaj pisal pesmi, ko si bil zaljubljen?«

Kandidat: Naredi krajo pavzo, dvigne pogled kvišku, nato se nasme-

ne. »Sem.« Klop meni, da je nasmej iskren, saj so se zakrčile bodisi mišice ustnic kot tudi oči, vendar nasmej traja sumljivo dolgo, poleg tega pa kandidat opravičuje svoje priznanje. Ne gre za laž, ampak za skrivanje zadreg ob priznanju.

Kandidat 6

Klop: »Si se na zmenku z deklatom kdaj osmešil?«

Kandidat: Nos se mu rahlo zakrivi navzgor, dvignejo se mu obrvi. »Ne spomnjam se.« Med Klopovim vztrajanjem, kandidat veliko mahna z rokami in se z njimi dotika svojega obraza.

Klop: »Lažeš, kajne?«

Kandidat se iskreno nasmehne in pokima, ampak nikakor noče zaupati, kako se je osmešil.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

- 18.40** Čezmejna TV: Primorska kronika
20.20 Tv Kocka: Mala Cecilijanka: OPZ »Mali Veseljaki«
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.45 Aktualno: Unomattina **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **7.30** Dnevnik L.I.S. in Parlament **11.05** Aktualno: Occhio alla spesa **12.00** Aktualno: La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: A sua immagine **15.30** Aktualno: La vita in diretta **18.50** Kvizi: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** 1.50 Aktualno: Qui Radio Londra **20.35** Aktualno: Porta a porta Speciale Venerdì Santo **21.10** Igraz: Non sparate sul pianista (v. F. Frizzi) **22.35** Dnevnik - kratke vesti **23.25** Aktualno: Tv7 **0.25** Variete: L'appuntamento **1.15** Nočni dnevnik in Focus **1.35** Aktualno: Sottovoce

Rai Due

6.00 Nan.: Cuori rubati **7.00** Risanke **9.30** Aktualno: Tg Montagne **10.00** Aktualno: Tg2 Insieme **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Aktualno: L'Italia sul Due **16.15** Nan.: La signora del West **17.00** Nan.: Private Practice **17.45** Dnevnik L.I.S. in športne vesti **18.45** Nan.: Ghost Whisperer **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra **11.20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: NCIS - Los Angeles **21.50** Nan.: Blue Bloods

22.40 Nan.: Dark Blue **23.25** Dnevnik **23.40** Aktualno: L'ultima parola **1.10** Aktualno: Dnevnik - Parlament

Rai Tre

6.00 Dnevnik **7.00** Tg Buongiorno Italia/Regione **8.00** Aktualno: Agorà **10.00** Dok.: La Storia siamo noi **11.00** Aktualno: Apprescindere **12.00** Dnevnik in športne vesti **12.25** Aktualno: Tg3 Fuori Tg **12.45** 20.10 Aktualno: Le storie - Diario italiano **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik, Dnevnik in vremenska napoved

14.50 Aktualno: Tg Leonardo **15.05** Nan.: Lassie **15.55** Dok.: Cose dell'altro Geo... In viaggio **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Aktualno: Blob **20.35** Nan.: Un posto al sole **21.05** Aktualno: Robinson **23.15** Aktualno: Volo in direttiva **0.00** Nočni dnevnik **1.10** Aktualno: ArtNews

Rete 4

6.05 Aktualno: Peste e corna **6.45** Dnevnik - kratke vesti **7.20** Show: Ieri e oggi in Tv **7.25** Nan.: Nash Bridges **8.20** Nan.: Hunter **9.40** Nan.: Carabinieri **2 10.50** Rubrika: Ri-

cette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo **13.50** Aktualno: Il Tribunale di Forum **15.30** Film: Grandi magazini (kom., lt., '86) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Aktualno: Quarto grado (v. S. Sottile) **23.55** Film: L'ultima eclissi (triler, ZDA, '95, r. T. Hackford, i. K. Bates) **1.50** Nočni dnevnik

°5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Aktualno: La telefonata di Belpietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **10.05** Resn. show: Grande Fratello 12 **10.10** Dnevnik **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Cento-Vetrine **14.45** 1.45 Talk show: Uomini e donne **16.15** Talent show: Amici **16.55** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.05** Dnevnik - kratke vesti **18.45** Kvizi: The Money Drop (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.30** 0.45 Variete: Striscia la notizia **21.10** Variete: Zelig (v. C. Bisio) **23.45** Supercinema **0.15** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

7.00 Risanke **8.40** Nan.: Settimo cielo **10.35** Nan.: Ugly Betty **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** 19.50 Risanke: Simpsonovi **14.35** Risanke: Dragon Ball Z **15.00** Nan.: Camera Café **15.55** Nan.: Provaci ancora Gary **16.10** Nan.: La vita secondo Jim **17.15** Rubrika: Bau Boys **17.45** Kvizi: Trasformat (v. E. Papai) **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.20** Nan.: Tutto in famiglia **20.20** Nan.: CSI - Miami

21.10 Film: Shooter (akc., ZDA, '07, r. A. Fuqua, i. M. Wahlberg) **23.45** Variete: Le lene (v. I. Blasi, E. Brignano) **1.15** Nan.: The Shield **2.00** Dnevnik - Pregled tiska **2.15** Nan.: Prison Break

Tele 4

7.00 Dnevnik **7.20** 14.45 Dok.: Il portolano **8.30** Dnevnik **9.00** Variete: 80 Nostalgia **9.30** Dok.: Borgo Italia **11.15** Aktualno: Today we eat Sicilian **11.25** Dok.: Kenya **13.15** Aktualno: Italia economia e prometeo **13.30** Dnevnik **13.55** Aktualno: Today we eat sicilian **15.05** Aktualno: Salus Tv **15.20** Dok.: Borgo Italia **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.05** Aktualno: Gioielli nascosti **19.15** Aktualno: Fede, perché no? **19.30** Dnevnik **20.00** Aktualno: Curiosità d'Italia **20.30** Deželni dnevnik **20.55** Glasb.: Un giorno in arancione **22.10** Talk show: A tambur battente **23.02** Nočni dnevnik **23.25** Film: Non mi muovo (kom., It., '43, r. G. Simonelli, i. E. De Filippo)

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Aktualno: Coffee Break **11.20** Aktualno: L'aria che tira **12.30** 17.50 Variete: I menu di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Hindenburg (dram., ZDA, '75, r. R. Wise, i. G.C. Scott) **16.00** Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi **17.00** Nan.: JAG - Avvocati in divisa **18.50** 1.55 Variete: G'Day alle 7 su La7 **19.25** 2.25 Variete: G'Day **20.00** Dnevnik **20.30** 3.35 Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Talk show: Le invasioni barbariche (v. D. Bignardi) **0.00** Šport: Sotto canestro **0.30** Nočni dnevnik in športne vesti

Rete 4

6.05 Aktualno: Peste e corna **6.45** Dnevnik - kratke vesti **7.20** Show: Ieri e oggi in Tv **7.25** Nan.: Nash Bridges **8.20** Nan.: Hunter **9.40** Nan.: Carabinieri **2 10.50** Rubrika: Ri-

RADIO IN TV SPORED

12.00 18.55 Nan.: Teksaški mož postave **12.55** Tv prodaja **14.15** Film: Trčeni profesor (ZDA)

16.30 Babilon.tv (pon.) **17.00** Novice, šport in vremenska napoved **17.25** 0.20 Pošebna ponudba **17.50** Nan.: Začnimo znova **18.30** Risanke **18.55** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **20.00** Slovenska polka in valček 2012 **22.00** Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved **23.05** Polnočni klub **0.10** Dok. serija: Branja **0.45** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti (pon.) **1.35** Dnevnik Slovencev v Italiji **2.00** Infokanal

17.10 Nan.: Na kraju zločina: Miami (i. Emily Procter) **18.00** 19.45 Svet **20.00** Film: Držnost po moško (ZDA)

21.30 Nan.: Dexter **22.40** Film: Najdena srečka (Kan.) **0.25** Film: 2001 blaznež (ZDA)

2.10 Love TV

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro: napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 V novi dan (v studiu Boris Devetak in Marko Sancin); 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan - Kulturne diagonale - Pisani svet podobe; 11.00 Studio D; 13.20 Zborovski utrip; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.20 Otroški kotiček: Pesem mladih 2012; 15.00 Mladi Val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Kajetan Ković: Pot v Trento, 1. nad.; 18.00 Kulturni dogodki; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 0.00 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.20 Utrinek s Primorske poje; 6.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska; 8.15 Istrski kalejdoskop; 9.00-12.30 Popoldan in pol; 12.30 Opoldnevnik RK; 13.30 Rekel in ostal živ; 14.45 Torklja; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Radio Bla Bla; 19.00 Dnevnik; 19.30 Rončel na obali; 21.00 Glasbeni navigator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Moj radio je lahko balon; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30

Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.25 Drobci zgodovine; 6.58 Viaggiando (vsako uro do 19.58); 8.00-10.30 Calle dagli orti grandi - Jutranjik; 8.05 Horoskop; 8.20 Pregled prireditev; 8.15 Istrski kalejdoskop; 8.35, 17.33 Euregionale news; 8.40 Cabala calcistica; 8.50, 15.05 Tedenska pesem; 9.00 Nel paese delle donne; 9.35 Appuntamenti; 10.10 Vremenska napoved za konec tedna; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Radijski in televizijski program; 10.35-12.28 in 20.30-22.30 Il vaso di Pandora; 12.30 Dogodki dneva; 13.00 Sulla via delle Indie; 13.35 Scaletta musicale; 14.00 La biblioteca di Babele; 14.35 Reggae in pillole; 16.00-18.00 Popoldan ob štirih; 18.00 Etnobazar; 20.00 Proza; 22.30 Glasbena levtica; 23.00 In orbita sessions; 0.00 Prenos RSI.

SLOVENIJA 1

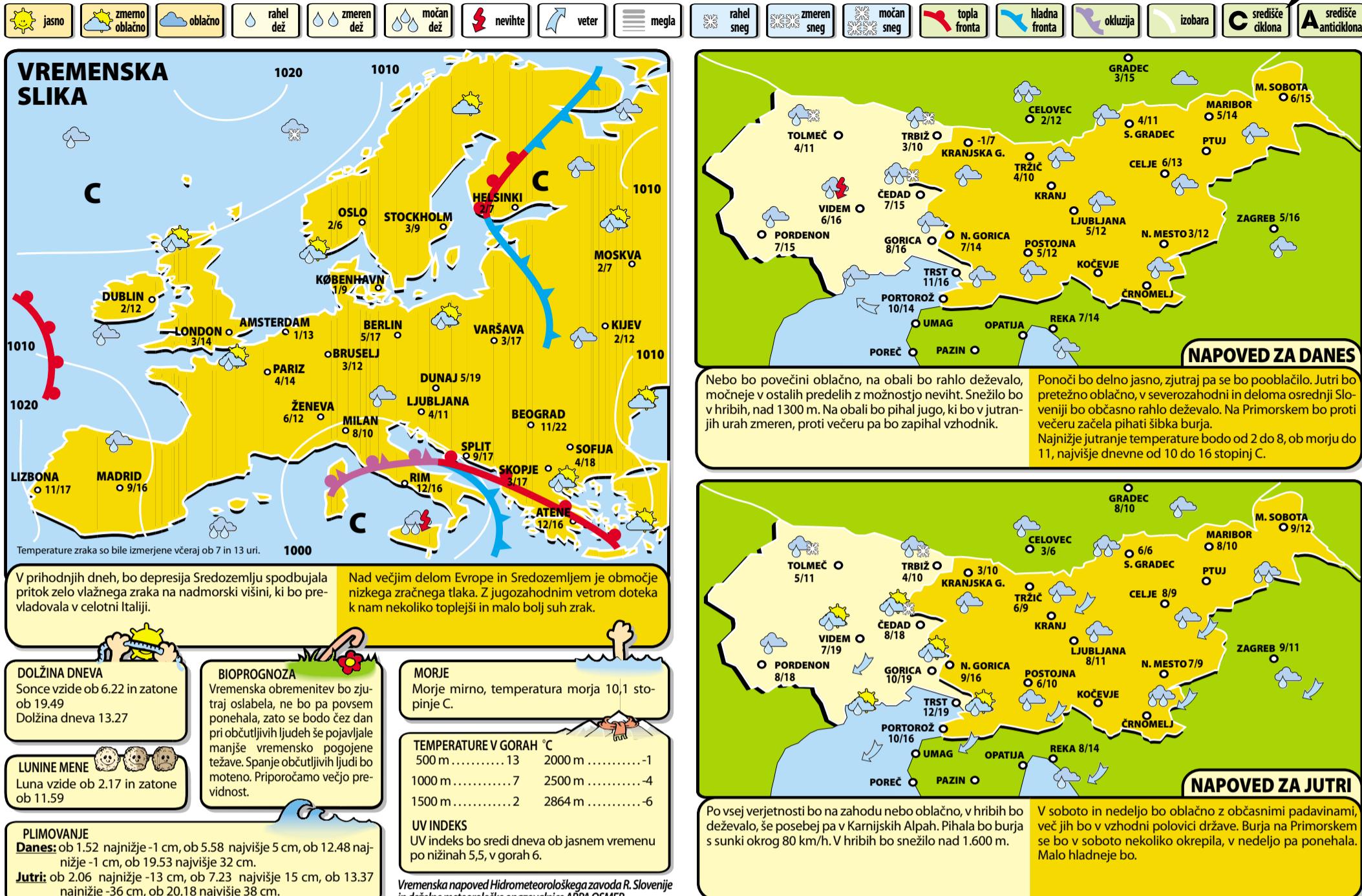
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.00-9.00 Jutranji program; 5.30 Jutranja kronika; 6.10 Rekreacija; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 7.40 Gremo naokrog; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 9.30 Siempre Primeros; 10.00 Poročila; 10.50 Radio Ga-ga; 11.15 Radijamo Radio; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.-ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Labirinti sveta; 15.00 Raadio danes radio jutri; 15.30 DIO; 17.00 Studio ob 17-ih; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Kulturni fokus; 21.05 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 O morju in pomorščakih; 23.05 Literarni nočurno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45 Vreme - Agencija RS za okolje; 7.00 Kronika; 7.30 Vreme - podatki; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vreme, temperature, onesnaženost zraka; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35, 16.33 Popevk tedna; 10.00 Izvidnica; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 12.45 Minute za rekreacijo; 13.00 Danes do 13-ih; 13.25 Napoved sporeda; 14.00 Kulturnice; 14.35 Izbor popevk tedna; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.45 Centrifuga; 17.00 Vreme; 17.10 Evrotip; 18.50 Sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite...; 20.00 Stop pop 20 in novosti; 21.00 Nova elektronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Klub klubov.

SLOVENIJA 3

6.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 J

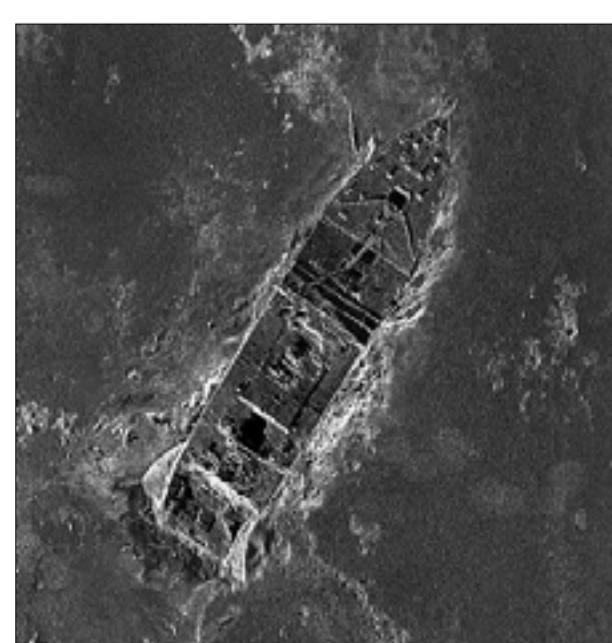
OBLETNICA - Pred sto leti domnevno nepotopljiva potniška ladja za vselej končala na morskom dnu

Titanik med zgodovino in legendo

NEW YORK - V noči na 15. aprila 1912 se je tragično končala zgodba legendarnega Titanika, potem ko je ladja, ki je veljala za praktično nepotopljivo, po trčenju v ledeno goro na poti iz Southamptona v New York izgubila boj z ledeno mrzlo vodo. Za vedno je pod morskimi valovi Atlantika izginilo 1514 ljudi, čeprav se podatki o tem še danes razlikujejo.

Titanik je iz britanskega pristanišča Southampton na krstno plovbo proti New Yorku 10. aprila 1912 krenil poln ponosa. Šlo je za ladjo velikih razsežnosti - 269 metrov dolgo, 28 metrov široko in 53 metrov visoko. Njen izgradnja je stala deset milijonov dolarjev oziroma današnjih približno 213 milijonov dolarjev, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Lastnica ladje, britanska družba White Star Line, je veliko vložila v razkošje. Najdražje suite za 4400 dolarjev oziroma okoli 93.000 današnjih dolarjev so si lahko privoščili le redki. Veliko manj pozornosti je bilo namenjene ustrezemu sistemu za opozarjanje na ladji, saj je bil White Star Line prepičan, da se parnik praktično ne more potopiti.

Zgoraj Titanik 10. aprila 1912 zapušča britansko pristanišče Southampton, spodaj Titanik na dnu oceana

Prvi dnevi plovbe so minevali več ali manj brez posebnosti kljub opozorilom, da se na območju Novih Fundlandij pojavitajo ledene gore. Približno 2220 potnikov, med katerimi so bili tudi Slovenci, je 14. aprila 1912, po še enem dnevu na odprttem morju, čakala jasna noč. Ob okoli 23.40 sta opazovalca na ladji pred seboj zagledala temen obris ledene gore. Kmalu zatem je ladja trčila vanjo.

Poveljniški most je bil hitro na nogah in sklenil ukrepati, a je bilo prepozno. Čeprav Titanik gore ni zadel s premcem, pa jo je podrsal z bokom. Škoda sprva ni bila videti velika, vendar je voda že začela vdriati v pet med seboj ločenih varnostnih prekatov in ga premagovala enega za drugim.

Kapitan Edward John Smith je po trku preveril, kaj se dogaja. Kmalu je postalo jasno, da je Titanik resno poškodovan. Uslužbenci so potnike začeli buditi in jih pozvali, naj oblečejo varnostne jopiče. Približno uro po trku so začeli v vodo spuščati rešilne čolne in sproži-

li tudi klice na pomoč okoliškim ladjam.

V prvem in drugem razredu je bilo med potniki nekaj negodovanja, drugačna pa je bila zgodba v tretjem razredu, kjer so potnike zadrževali za posebnimi vrati, dokler niso dobili navodil, da lahko izpustijo še njih. S potniki tretjega razreda so imeli tudi veliko težav pri jezikovnem sporazumevanju.

Reševalna akcija je pokazala številne pomanjkljivosti. Častniki, ki so potnikom pomagali pri vkrcavanju na čolne, so imeli nemalo težav, ki sta jih neorganiziranost in kaos še stopnjevala. Ena večjih napak je bila, da so čolne sprva spuščali v morje napol prazne, zaradi česar so rešili veliko manj življenj, kot bi jih lahko.

Direktor družbe Star Line Bruce Ismay je sicer pomagal napolnititi nekaj čolnov, a se je izkazal za strahopeta, saj se je izmuznil na enega od rešilnih čolnov. Nasprotno je glavni oblikovalec ladje Thomas Andrews smrt počkal na ladji. Potem ko se je poslovil od svoje

noseče žene, je s Titanikom za vedno odšel tudi eden najbogatejših mož na krovu John Jacob Astor.

Po srečanju z ledeno goro se je do 2.10 Titanikov zadnji del dvignil iz vode v navpičen položaj. Luči na ladji so še svetile, pod palubo pa se je začel "ples" vsega, kar ni bilo pritrjenega. Potem ko se je ladjski trup prelomil na dva dela, je 15. aprila 1912 ob 2.20 Titanik dokončno potonil.

V ledenem morju je končalo več sto potnikov, ki so brezupno klicali na pomoč, a jih je večina kmalu omagala zaradi podhladitve.

Prva po ladji, ki so prejele prošnjo Titanika na pomoč, je na prizorišče priplula britanska potniška ladja Carpathia. Ta je bila sicer na poti v jadransko pristanišče Reka. Veliko bliže Titaniku naj bi bila ameriška ladja SS Californian, a zaradi spletka okoliščin ni priskočila na pomoč.

Carpathia je na kraj tragedije je prispela okoli 4. ure, kar pa je bilo za večino potnikov v ledeno mrzli vodi pre-

pozno. Iz vode so potegnili le 13 preživelih.

Nihče od okoli 700 preživelih potnikov s Titanika danes ne živi več. Zadnja preživelka Milvina Dean je umrla 31. maja 2009, stara 97 let. Na morski globini 3800 metrov, kjer so 1. septembra našli razbitine Titanika, pa ostajajo številne skrivnosti, ki jih bo pod svoje okrilje vzel Unesco.

V luči stote obletnice nesreče je Titanik znova v središču pozornosti. Zasluga gre knjigam, glasbi in nenazadnje filmski uspešnici režiserja Jamesa Camerona, ki je v teh dneh prišla na velika platna še v 3-D tehniki. Za med gredo tudi različni dokumenti z nesrečne ladje, vključno z zadnjim jedilnim listom.

Po svetu se ob obletnici vrstijo tudi različni dogodki. Po isti poti kot Titanik je tako pred dnevi iz Southamptona zaplula ladja Balmoral, ki naj bi se v noči na 15. april ustavila na mestu, kjer je nesrečni parnik pred sto leti končal svojo pot.

Anita Balas (STA)